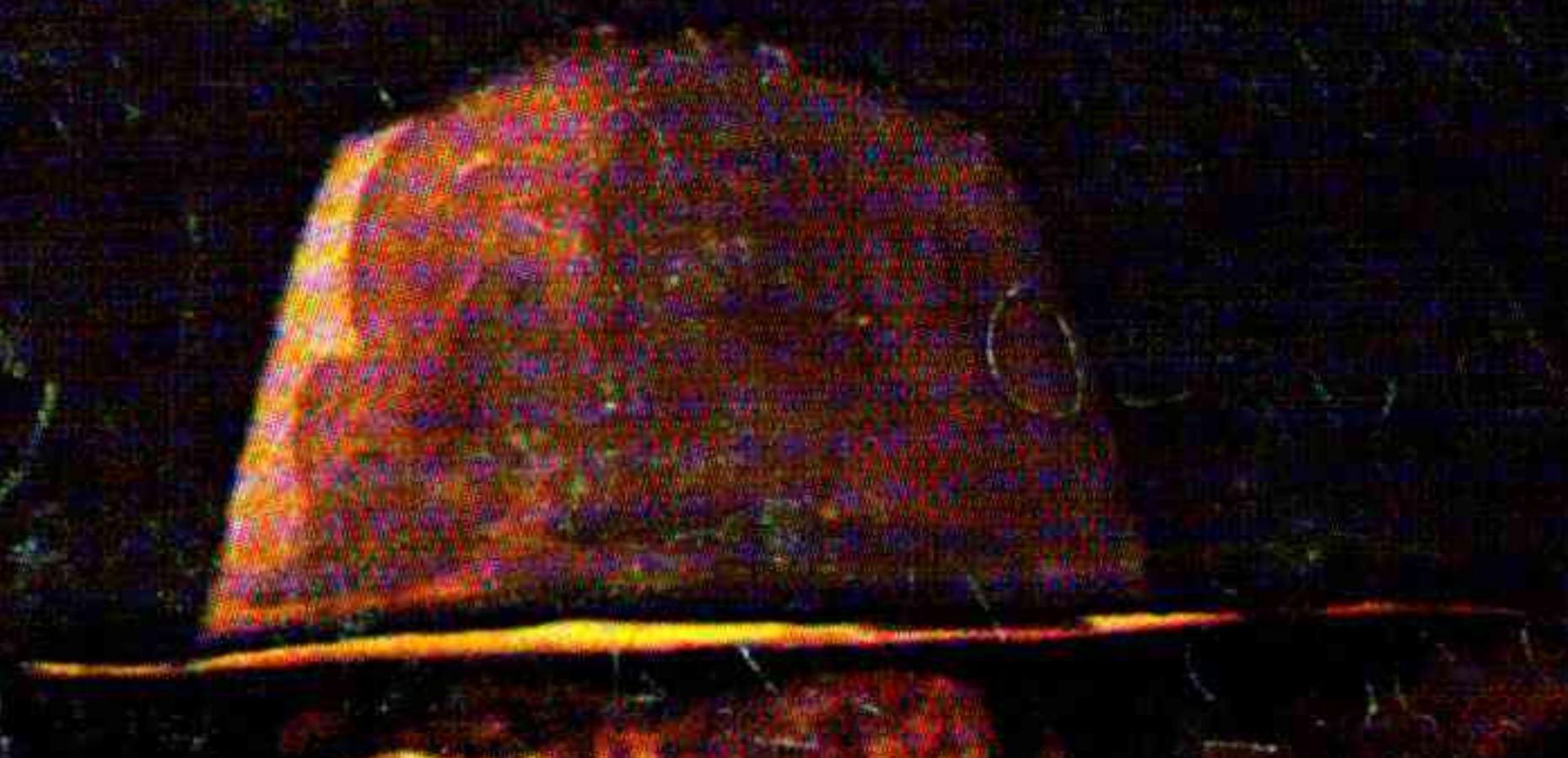

WESTERN ROMAN

LASSO

cijena 150 d broj 660

ŽENA S RIJEKE

G. F. Unger:

ŽENA S RIJEKE

Glavni i odgovorni urednik,
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač: SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor Milan Bekić) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor Sead Saračević).

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. OOUR Novinska rotacija n. sub. o. OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: dr Ivan Krtalić

Uređivački kolegij: Ivica Bartolić (graf. ur.), Marcel Čukli (»Laso«), Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (biblioteke »Super strip« i »Trag«), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. ur.), Milivoj Pašiček, Ana Župan (ljubavni i erotski romani).

Redakcija: Sonja Dunduš (daktilograf), Zdenka Jočić-Beck (redaktor), Igor Mandić (novinar), Branka Ožegić (teh. sur.), Ana Poldo-Hrastović (novinar).

Tajništvo: Sanja Popović (tajnik), Biserka Pupavac (poslovni tajnik).

Adresa redakcija, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 660

G. F. UNGER: ŽENA S RIJEKE

Naslov originala: River Lady

Recenzija: Rudolf Sremec

Prijevod: Ida Zelić

Copyright: Bastei-Lübbe, posredstvom Geisenheyner & Crone, Stuttgart

LASO broj 660 izlazi 6. 6. 1986.

I

Kad je »Dakota Sun« pristala u luku, a putnici polako počeli izlaziti, prvi put je ugledao lijepu damu. Gledajući je, bilo mu je jasno da je pustolovka, ili bolje rečeno lovac na sreću, koja je sve istančanosti izučila u središtu sirovoga, muškog svijeta. Unatoč tome, nije pripadala onoj vrsti djevojaka koje nalazimo u jeftinim lokalima. Osjećao je to nekako nagoni i radije ju je uvrstio u skupinu mačaka koje se kreću na dvije noge. Pogled njenih zelenih očiju, koji mu je dobacila u prolazu, prisilio ga je da se nasmiješi osmijehom koji je istovremeno izražavao očaranost njenom rasnom ljepotom. Pogledavši ga, nasmiješila se i kimnula kao da se željela zahvaliti.

Momak koji ju je pratio pogledom nije bio običan već naprotiv, načit muškarac, koji bi i u gomili morao svakom upasti u oči. Gledao je za njom i za nosačem natovarenim prtljagom. Hodala je lako i gipko, bila je od onih žena koje su u stanju jednako lako koračati i po neravnom i po ravnom tlu kao po sigurnom nogostupu.

Tko li je ona? – pitao se Jed Quade. Kamo će? Došla je Big Muddyjem nizvodno. Da nije

možda došla iz zemlje zlata? Možda se ondje ili čak putem domogla plijena? Ili možda ima bogatog muža? Ako ga ima, onda je to vjerojatno uvažen, uspješan i moćan čovjek, jer ako ona uopće ikome može pripadati, onda će pripadati samo jednom tako izuzetnom muškarcu. Ah, bolje bi bilo da prestanem razmišljati o njoj, to, na kraju krajeva, ionako nikamo ne vodi, jer ona dolazi odatle kamo se ja spremam, te ionako više nećemo imati prilike sresti se.

Pomislivši to uputi se prema konačištu u kojem je u Saint Louisu prenoćio. Kanio je kupiti svoje stvari i otići na brod koji je za jedan sat morao isploviti prema Montani. Hodao je lagano. Bio je visok, crnkos muškarac, sivih očiju i indijanskih crta lica. Na licu je imao nekoliko ožiljaka, ali ne samo na licu – već i u duši, no oni su, srećom, bili nevidljivi.

Približavajući se nakon pola sata parobrodu »Dama s rijeke«, kojim je trebalo da krene na sjever, opet ju je ugledao. Sudeći po paketićima i vrećicama koje je nosila, zaključio je da je dosad bila u kupnji. Kretala se zajedno s njim prema istom ci-

lju, a pri samom ulasku u brod uspio ju je sustići. Nosio je dvije putne torbe, no sustigavši je prebaci sve u jednu ruku i obrati joj se.

— Gospodo, mogu li vam pomoći?

U pogledu koji mu je uputila osjeti da ga je prepoznala, i gledajući ga oprezno još nekoliko sekundi pružila mu najveći paket pa se zajedno uspeše na brod. Kad ugleda lijepu ženu, čovjek koji je pregledavao karte skine kapu i reče:

— Dobro došli na brod, gospodo! Drago mi je što je dama s rijeke opet na brodu »Dama s rijeke«. Odmah ću to javiti vlasniku, i, naravno, pobrinuti se da dobijete najbolju kabinu. Sad znam kome pripada prtljaga koju je nosač donio s broda »Missouri Sun« i ostavio ovdje pod imenom gospode Bancrowt. Ali tko bi znao da se slavna Dama s rijeke predstavlja pod imenom gospođa Bancrowt? — izustivši to on oštro pogleda Jeda Quadea i nastavi:
— Je li gospodin, s vama, gospodo?

— Nije — odgovori ona — on mi je samo pomogao ponijeti ovaj paket.

Odmjerivši ga od glave do pete i promrmljavši broj kabine, čovjek ih propusti na brod. Slijedio je Damu s rijeke od glavne palube do kabina i divio se pri tom nježnim nogama i člancima koje je zapazio kad je penjući se zadigla suknju. Istovremeno je mislio na njeno prezime: Bancrowt. Kako joj je samo ime? Poznata je ovdje na brodu. Zovu je Dama s rijeke, a tako se zove i ovaj brod: »Dama s rijeke«. Upravo je stigla sa sjevera

i opet kreće na taj daleki put. Živi li ona možda na rijeci? Kakva je ona žena uopće?

Stigavši do prve luksuzne kabine, i otvorivši vrata, ona se okrene da uzme paket. Pogledala ga je opet odmjereno i s mnogo iskustva. Vidjelo se da zna dobro procijeniti muškarce.

— Očito je da idemo istim putem, zar ne, gospodine? — reče zatvoreno, ali vrlo melodičnom bojom glasa. Govorila je južnjačkim naglaskom. — Ili možda idete samo do Kansasa? Da niste gonič goveda? Dlanovi su vam grubi i puni ožiljaka od lasa.

— Zovem se Quade, Jedson Quade, i putujem u zemlju gdje su nalazišta zlata, gospodo. Da, bio sam nekad jedan od onih momaka s lasom. Drago mi je što smo se upoznali. Ako vam na brodu bude potrebna pomoć, sjetite se mene.

Ona se nasmije, kimne i reče:

— Da, tako kažu svi Teksašani kad upoznaju zgodnu ženu.

Na te riječi odmahnuo je glavom.

— Vi niste zgodni, vi ste lijepi, ne, ni to nije prava riječ za vas, jer ljepota može biti prazna: vi ste najdražesnija žena koju sam ikad sreo i stoga se veselim ovom putovanju.

Gledala ga je polusklopljenim, mačje zelenim očima. Ispod dugih gotovo potpuno crnih trepavica mogla se u tom trenutku nazreti bezizražajnost njena pogleda, ali su se zato njena puna i prkosna usta razvukla u smiješak. Ugledavši niz njenih blještavih zuba, naslutio je njenu odvažnost u opasnosti.

— Zovem se Georgia Ban-

crowt — reče ona na to — i vjerujem da ćemo se ovih dana bolje upoznati. — Rekavši to, okrene se i prepusti Jedu Quadeu da za njom zatvori vrata kabine.

On zastane na trenutak i pomisli: »Oh, kakvo li će ovo biti putovanje? Upoznao sam najljepšu ženu od svih koje sam ikad sreo, i oboje putujemo Big Muddyjem prema Montani. Uskoro ću vjerojatno više saznati o njoj«.

Oslonivši se na ogradu gornje palube, imao je dobar vidik: gledao je grad što se prostirao pred njim, putnike koji su još pristizali i kočije što su neprestano dovozile nove putnike i novu prtljagu.

Parobrod »Dama s rijeke« je takozvani »salonski parobrod«, luksuzno opremljen brod s mnoštvom salona. Imao je veliku dvoranu za zabavu, s pozornicom, blagovaonicu, dvorane za razne igre i sav luksuz koji se uopće može zamisliti. Bila je to ploveća palača zabave, s ogledalima, baršunom, kristalnim svijećnjacima, posvuda mjed, mramor, tepisi i damast. Ovim brodom rijetko se voze obični putnici, poput onih koje nalazimo na teretnim brodovima. Putovanje ovim brodom mogu si priuštiti samo imućni ljudi, a takvih je očito bilo mnogo.

Nije prošlo ni pola sata otkako je Georgia Bancrowt ostala sama. Bila se smjestila i počela raspakirati stvari, kad netko zakuca i otvori vrata. Bio je to Duke Taggert. Ušavši on zatvori za sobom vrata i nasloni se na njih svojim širokim plećima. Bio je snažan muškarac, ali doimao

se pomalo nezgrapno pod teretom suvišnih kilograma. Prije, dok je sve obavljao sâm, bez mnogobrojnih pomoćnika, bio je mnogo okretniji.

— Zdravo, Georgia — reče — jesi li se ukrcala da bi opet pokušala? Ili namjeravaš brižati momke na brodu?

Gledajući ga u oči, ona prozbori razgovijetno riječ po riječ:

— Obećao si mi uzvrat. Imam tvoju riječ, i ako ne želiš izgubiti samopoštovanje, morat ćeš održati ono što si obećao. Na ovom se putovanju napokon kanim domoći svog broda.

— Do tvog cilja postoji mnogo lakši i jednostavniji put — promrmlja on pruživši joj ruke.

— Dodi k meni, predaj mi se, dopusti da zauvijek budemo zajedno, i ja ću ti pokloniti polovicu broda. Pobijedi već jednom svoj ponos! Predaj mi se! Ili ja možda nisam dovoljno dobar momak za tebe? Nisam li ti mnogo puta dokazao da je uzaludno suprotstavljati mi se, jer svaki je takav pokušaj osuđen na propast. Reci, što imaš protiv mene? Što ti se ne sviđa kod mene? Ja te još želim! Na kartama sam ti oduzeo brod samo da bi...

— ...da bi me ponizio — prekine ga ona. — Ti želiš da ja odustanem i da ti se pokorim, da ti budem potčinjena, ali znaj da u svojim nastojanjima nećeš uspjeti. Ja želim uzvrat.

— Možda si upravo zbog toga jedinstvena za mene — promrmlja on i nastavi: — U stanju sam osvojiti svaku ženu, pogotovo ove koje putuju ovim brodom, pa čak i udate, ali ni jedna od njih nije poput tebe. Svakoj nedostaju tvoj ponos i

tvoja samostalnost. No, dobro, ako baš hoćeš, igrat ćemo još jedanput za ovaj brod, koji ti je muž ostavio u nasljedstvo. Da li si ga barem voljela? Ili uopće nisi u stanju voljeti? Imaš li dovoljno novca za igru? A što ako ti ga ja izmamim, a tebe zatvorim dok eventualno ne pobjegneš ili dok se ne pripitomiš?

Promatrajući ga oštrim pogledom, ona odvrati:

— Pa, naravno, ti si šef na ovom brodu, pa ako zaželiš, možeš me u toku putovanja baciti s palube, jer tvoji ljudi bez razmišljanja izvršavaju svaku tvoju naredbu. A na što možeš biti ponosan? Što se tiče mog muža, mogu ti saopćiti da sam ga voljela. Odlazi! Vidimo se kod stola za kockanje. Novca imam dovoljno, karta mi je išla od ruke na „Dakota Sunu“, uglavnom imam dovoljno novca za igru s tobom.

Šutio je i gledao je širom otvorenih očiju, sjećajući se kako joj je prije dvije godine na kartama oduzeo ovaj isti brod. Doimala mu se sad još ljepšom, zrelijom i iskusnijom.

Želio ju je uhvatiti kad mu je bila ovako nadohvat ruke, ne, nije je mogao zaboraviti, a želja da je osvoji bila je jaka kao nekad. Možda će ovaj put uspjeti da je slomi. Bit će to žestoka borba između nje i njega. Poznavajući je, nije ni trena u to posumnjao. Izišao je iz kabine bez riječi.

U međuvremenu je Jed Quade prošetao palubom. Brod još nije krenuo premda je brodska sirena oglasila zadnji poziv. Iz unutrašnjosti broda čuo se rad oba parna stroja i za koji tren brod će se polako otisnuti od

obale, a kolo će ga pokrenuti uzvodno, brzinom od deset kilometara na sat.

Ušavši nakon pola sata u blagovaonicu, opazi da ga nije prevario prvi dojam da su putnici na ovom brodu pretežno bogati ljudi, kojima stotinu dolara više ili manje ne igra ulogu. Posadu su, koliko je mogao procijeniti, sačinjavali sirovi i grubi momci, koji su donekle svladali početničke norme ponašanja. Bio je to luksuzno opremljen brod, na kojem se moglo dobro zabaviti, a uz malo sreće i zaraditi pri kockanju.

Opet je razmišljao o Georgiji Bancrowt, znao je da će je vjerovatno vidjeti za kockarskim stolom, i to možda već večeras. Ili će se ona ipak najprije malo odmoriti? Jer došla je s bogatim plijenom sa sjevera, što ju je zacijelo stajalo živaca. Vjerojatno će večeras ipak najprije odspavati.

II

Prvu je večer uzalud čekao ne bi li ugledao lijepu Georgiju. Proveo je večer u dvorani za zabavu, na čijoj se pozornici neprestano nešto prikazivalo i odigravalo uz pratnju malog orkestra vrsnih glazbenika.

Sjedio je za stolom s nekim bankarom i njegovom suprugom, te posrednikom koji je putovao u Kansas City na dogovor o boljem i sigurnijem prijevozu bizonskih koža. Stotinjak tisuća smrdljivih bizonskih koža treba prevesti do preookeanskih brodova u New Orleansu. Plesao je nekoliko puta s posrednikovom sestrom, koja mu je nakon zadnjeg plesa predložila da je posjeti u njenoj kabini ukoli-

ko se osjeća usamljenim kao ona. Njen prijedlog nimalo ga nije iznenadio, jer je nakon rata svijet postao nemoralniji, a neki krugovi su si počeli uzimati prava da se ponašaju onako kako takozvanim »običnim ljudima« nikad nisu odobravali. Zahvalivši joj se na pozivu, uputi se malo zatim u kockarnicu. Te večeri služila ga je sreća i za kratko vrijeme zaradio je na ruletu stotinu dvadeset sedam dolara.

Tek sljedeće večeri vidio je Georgiju. Bilo je već kasno, približavala se ponoć, a ona je s još petoricom džentlmena sjedila za stolom i igrala poker. To možda i nisu bili pravi džentlmeni, ali su se svojim izgledom i ponašanjem trudili da ostave takav dojam. Bili su obučeni u elegantna odijela i volanima opšivene košulje, oko vrata su svezali svilene kravate, a na prstima su blještali dijamanti. Bili su iskusni igrači, bezizražajna pokeraškog lica. Dama s rijeke doimala se među njima kao prelijepa vila. Za vrijeme igre bila je opuštena i karta joj je išla od ruke, pa se pred njom dizala kula žetona. Jed Quade je pratio igru cijelu noć sve do zore. Sad je znao da je Georgia Bancrowt iskusni i spretni kockar, nepokolebljiva u igri. Za oko mu je zapeo još jedan igrač, koji je više od ostalih uživao u igri, čije su oči plamtjele od žara, a usne se ponekad razvlačile u smiješak. Raspitao se tko je taj čovjek i saznao da se zove Duke Taggert i da je vlasnik ovog broda. Istog trena Jed Quade odlučio da se pridruži skupini kartaša. Osjetio je sasvim nagoni da Georgia Ban-

crowt i Duke Taggert vode međusobni rat. Naslutio je taj dvo-boj promatrajući Taggertov pogled i osmijeh, a i Georgijino lijepo lice, na kojem se nazirala odlučnost.

Vratio se opet u kockarnicu i zaradio stotinu dolara. Sreća ga je zaista služila, ali je znao i da mora biti oprezan, jer na ovom brodu nisu igrali amateri već iskusni i lukavi kockari. Znao je da mora biti oprezan kao da je u džungli punoj grabežljivaca i otrovnih zmijsa. Dosad se u svakoj igri dobro snalazio, a kad je trebalo poslužio se i revolverom koji je nosio u koricama pod pazuhom. Opet je razmišljao kako će izgledati kad se pridruži društvu koje je s Georgijom Bancrowt igralo poker. Mučilo ga je jedino hoće li imati novca za tu igru?

Izišao je i šetao desnom palubom broda, gledajući istočnu obalu rijeke. Noć je bila ugodna, a mjesečina i zvijezde činile su je još ugodnijom. Brod se svom snagom probijao uzvodno, a s krme je dopirao mukli ritmički zvuk moćnoga brodskog kotača. Puhao je hladni povjetarac razbistrujući mu misli. Udahnuvši nekoliko puta duboko punim plućima, krenuo je dalje. Kad je htio pripaliti cigaretu, morao se skloniti malo u zavjetrinu, pa je zašao iza stubišta što je vodilo s gornje palube u kabine. U taj tren otvoriše se teška vrata od mahagonija s mjedenim ukrasima i gotovo ga udariše. Ugledao je trojicu muškaraca koji su se, po svemu sudeći, međusobno obračunavali. Jedan od trojice uzalud se branio, jer su ga druga dvojica brzo, spretno i rutinski svladali.

Jed Quade se nije htio miješati, već je ostao sakriven u mračnom kutu, zaklonjen vratima. Ona dva momka bila su članovi posade i jednostavno se nije želio miješati, znajući da bi poslije zacijelo imao neugodnosti. Sve se odvijalo munjevitom brzinom. Dvojica snažnih momaka brzo podigoše svladanoga trećeg i isprazniše mu džepove, nakon čega ga podigoše i baciliše u vodu, tako spretno da je Jedu odmah bilo jasno da im to nije prvi put. Utrčaše brzo u prostoriju i zatvoriše vrata za sobom.

Prišavši ogradi, Jed se nagne ne bi li ugledao nepoznatog čovjeka, ali nije mogao vidjeti ništa osim čipke bijele razigrane pjene koju je brod ostavljao za sobom. Prizor koji je upravo vidio primorao ga je da shvati surovost tih momaka. Možda je čovjek kojeg su bacili u rijeku bio varalica ili lopov, uostalom, nije važno. Jed je shvatio da na ovom brodu nema milosti. Bio je zadovoljan što se nije miješao u nešto što ga se ne tiče, jer oni su bili u većini, a on, uostalom, nije nikakav vitez koji je pozvan da svijet učini boljim.

Prošetao je još malo palubom i na zapadnoj obali ugledao svjetla. Pomislio je kako se čovjek, ako zna plivati, vjerojatno spasiti, jer od broda do obale nije bilo daleko. Šetao je tako sve dok nije ispušio cigaretu. Prošavši cijelu palubu, zaustavi se pred kabinom do koje je prije dva dana dopratio Georgiju Bancrowt. Stojeći ondje, pitao se je li možda ona u kabini? Kroz otvore na prozorskim kapcima prodiralo je svjetlo. U daljini je već polako bljedio sjaj

zvijezda, a noć se polako pretvarala u bezbojno sivilo. Odlučio da ode na spavanje u svoju kabinu, ali krenuvši začuje kako se otvoriše vrata luksuzne kabine i on ugleda Georgiju, ogrnutu toplim kaputom, zadignuta okovratnika. Prepoznavši odmah Jeda Quadea, ona se uputi prema njemu.

— Ovaj dim — obrati mu se — tako peče za oči da više nisam mogla izdržati. Morala sam izići da se malo prozračim. Jeste li imali uspjeha u igri, Jede?

— Pa... nisam želio previše riskirati — odgovori on i nastavi: — Moram najprije otkriti da li je na ovom brodu sve tako pošteno kao što izgleda. Ali zašto bi se kod niskih uloga igralo nepošteno? Gospodo, moram napomenuti da vi igrate sa skupinomiskusnih igrača. Hoćete li nastaviti i sutra uvečer?

— Naravno — odgovori ona nagnuvši se lagano prema njemu i nastavi šapćući mu u uho ne želeći da bude glasna: — Znate, da budem iskrena, ovdje na brodu potreban mi je dobar prijatelj, a vas još dovoljno ne poznajem. Samo se dobro sjećam riječi koje izgovori svaki Teksašanin kad ugleda lijepu ženu i ženu koja mu se dopada.

— Vi mi se neizmjereno dopadate, Georgia — reče on.

— Ona ga uhvati ispod ruke i reče:

— Onda podite sa mnom, Jede. U kabini imam dobrog burbona, to će nas malo opustiti, jer vrijeme je da se napokon malo bolje upoznamo, zar ne?

Krenuo je za njom u kabinu. Zatvorivši za sobom vrata ona

mu se baci u zagrljaj, ali se isto tako za tili čas otrgne.

— Ne, to bi bilo prebrzo, zar ne, Teksašanine? Rođena sam u San Antoniju.

— A ja u San Sabi — nadoveže on. — No, unatoč tome, ne bismo se morali oslovljavati sa »brate« i »sestro«, zar ne?

Kimnuvši u znak odobravanja, ona pride baru, izvadi dvije čaše i natoči poput jantara žut viski. Pride mu pružajući čašu, a pogledi im se pri tom susretoše.

— Ti si prokleta usamljena na ovom brodu — promrmlja on. — Želiš nešto izvesti, ali ti je potrebna pomoć. Malo prije sam vidio dvojicu kako bacaju čovjeka u rijeku pošto su mu ispraznili džepove. Rado bih znao da li je bio varalica ili lopov ili je možda dobio previše pri kockanju. Na ovom brodu vladaju grubi tipovi i bilo bi glupo da ti obećam da ću te štiti od njih, jer to ne mogu.

— To znam isto dobro kao i ti — promrmlja ona podigavši čašu da mu nazdravi.

Nazdravivši jedno drugome, i ispivši čaše do dna, zaključili su nešto na što više nije bilo potrebno trošiti riječi. Osmijeh joj nije osobito bio topao kad je počela pričati.

— Do prije dvije godine ovaj je brod pripadao meni. Moj muž mu je dao moje ime, koje je bilo poznato od New Orleansa do Saint Louisa: »Dama s rijeke«. Kad je umro, ja sam kao njegova nasljednica postala vlasnica ovog broda, ali onda se pojavio Duke Taggert, čovjek koji je pri kartanju sjedio sučelice meni. Vidio si ga, zar ne? Izgleda pomalo zvjerski, nemo-

guće je da ga čovjek ne opazi, kao ni tebe.

Jed Quade kimne samo glavom i upita:

— I on ti je na kartama oduzeo ovaj brod?

— Da, upravo to — odgovori Georgia. — Ukrcao se pun zlata, znala sam to i željela sam mu ga na kartama odnijeti, ali nije bilo lako. Ta žestoka borba trajala je puna dva tjedna. Meni je bilo stalo samo do njegova zlata, a njemu je od svega najviše stalo do mene, ali na kraju je, unatoč svojoj upornosti, dobio samo brod. To je bilo prije dvije godine. Ostalo mi je samo pedeset dolara i s tim sam se uputila u potragu za zlatom, otišla sam u Montanu, pošla do Last Chance Cityja i do Last Chance Gulcha. Za te dvije godine, moram priznati, stekla sam i više iskustva. Sad mi je cilj da se opet domognem svog broda. Molim te, pomози mi, Jede, da pobijedim Dukea Taggerta! Molim te, pomози mi! Ovaj put želim pobijediti.

Gledajući njene zelene oči, osjećao je njenu golemu snagu. Bila je poput razjarene tigrice, pripravne za napad. Tek sad je shvaćao ovu neustrašivu ženu i njen ponos. Doživjevši poraz i izgubivši brod, malo koja žena bi se usudila suprotstaviti čovjeku poput Dukea Taggerta, ali ona se nije dala, već je naprotiv željela uzvratiti.

— Možda će i nas baciti s broda u mrklu noć — promrmlja Jed Quade.

— Da, možda — kimne ona glavom — ali na brodu ima još nekoliko ljudi koji su pripadali posadi u vrijeme kad je moj muž bio vlasnik broda. Na pri-

mjer, prvi strojovoda i još neki. I ne zaboravi da sam lijepa i privlačna žena, Jede. Sve će to neke od njih dovesti na našu stranu. Ili ti možda odustaješ na početku i ostavljaš me da sama bijem svoju bitku?

Na te riječi on samo odmahne glavom, a ona mu pride i šapne:

— Ali pazi, onda nitko ne smije ni slučajno posumnjati da si ti moj as koji skrivam u rukavu, zbog toga bi bilo bolje da se...

— Znam već — prekine je on — ne smijem više dolaziti u tvoju kabinu, jer bi ubrzo momcima sve bilo jasno. Ali, premda sam tvoj skriveni as, pokušat ću se umiješati u skupinu s kojom igraš poker. To mi je strašan izazov, nećeš vjerovati! Nemam osobito mnogo novca, ali želim pokušati!

Kimnuvši glavom, ona se podiže na prste i poljubi ga.

— Pomozi mi, Jede — šaptala je — već od prvoga našeg susreta, zapravo od ulaska na brod, znam da si drugačiji od ostalih momaka. Teksašane poznajem dobro, i ako si jedan od njih uvjeren sam da pod mišicom носиš revolver. Imam li pravo?

— Ali samo kad nosim odijelo ili kao sad ovdje na brodu ili u većem gradu, inače ga najradije nosim na opasaču.

— Potežeš li brzo? Imaš li možda neki nadimak iz rata? — pitala ga je znatiželjno.

Podigavši ruku, on je pomiluje vršcima prstiju po obrazu.

— Da, na jugu imam nadimak — promrmlja zatim — a na sjever idem da pobjegnem od glasa koji me bije. Imaš dobar njuh, Georgia.

Ona ga poljubi još jedanput. — Pomozi mi i nećeš se pokazati. Neću ti ostati dužna.

Jed samo kimne, otvori vrata i pomoli glavu, pa kad opazi da nema nikoga, polako se išulja i tiho zatvori vrata. »Tih je poput sjene« pomisli Georgia i natoči si viskija. Ispraznivši čašu do dna, gledala je unaokolo kao da u praznini oko sebe traži neke vizije budućnosti, ili možda prošlosti? Tiho je govorila za sebe. »Da, potreban mi je netko tko će me zaštititi. Netko tko će slo-
miti Dukea Taggerta, vjerujem da mu je Jed Quade zaista do-
rastao«.

III

Već iduće večeri dogodilo se nešto što je Jedu Quadeu išlo na ruku. Jedan od igrača za Taggertovim stolom odustao je od dalje igre uvidjevši vjerojatno da mu ne ide od ruke kao što je očekivao. U to se Quade približi stolu i gledajući unaokolo reče:

— Ako dama i gospoda nemaju ništa protiv, zauzeo bih ovu praznu stolicu.

Duke Taggert ga je odmjerio ostrim pogledom i napokon rekao oštro i hladno:

— Ovdje su ulozi prilično veliki.

— U redu, nema problema — odgovori Quade, a nakon toga će Georgia:

— Mjesto je slobodno. Zar ne, gospodo, da nemamo ništa protiv da opet budemo u punom sastavu. Ili...?

Svi su za stolom kritički i pažljivo promatrali Quadea, a kako su sve to biliiskusni momci, bilo im je odmah jasno da je on

isto tako iskusan momak, a ne bilo kakav »fićfirić«.

— Dobro onda — reče jedan od momaka za stolom, a drugi zajedno s Taggertom kimnuše glavom u znak odobravanja.

Promiješane su karte i velika igra je počela. Jed je sjedio za stolom s momcima koji su imali posebno istančan njuh za karte svojih suigrača, koji pak neprekidno njuše da je posrijedi blef ne mogavši dokučiti u čemu je trik, jer igralo se bez trikova i obilježenih karata. Poker je igra koja po riziku i napetosti nadmašuje sve ostale. U igri se može izvesti ukupno deset kombinacija sa pet karata. Najniža se sastoji od pet karata, zatim slijedi par i tri različite karte, treće se pak mogućnost sastoji od dva para ili od trojke koju sačinjavaju tri iste karte i dvije bilo koje karte.

Sljedeća po vrijednosti je tzv. »ulica«, a sastoji se od pet karata različitih boja, od kojih svaka mora imati veću vrijednost od prethodne. Zatim slijedi »flash«, koji se sastoji od pet karata istih boja različitih vrijednosti. Trojka i par daju »full house«.

Četvorka i još jedna, bilo koja karta, treći su po jačini. Kao druga po jačini računa se karta »straight flash«, a sastoji se od pet karata iste boje, od koji svaka mora biti jača od prethodne. Najjači je »royal flash«, koji se sastoji od »straight flasha«, što završava asom.

To su, moglo bi se reći, osnovna pravila pokera, ali postoji, dakako, još niz varijanti o kojima se igrači mogu dogovoriti. Ovaj deseterostepeni vrijednosni sustav ovisi o matematičkom pravilu vjerojatnosti. Po-

ker je nemilosrdni materijalizam. Toj igri posebnu draž daje nada u pobjedu i strah da se ne izgubi, koji neprekidno podržavaju psihološki rat između »varati i biti prevaren«. To je igra koja potječe iz drevne perzijske kulture, poznata pod imenom »As Nas«, te je u to doba bila omiljena prevarantska igra na dvorovima.

U salonu broda »Dama s rijeke« igrao se pak poker s okrenutim kartama. Jed Quade je prvu noć odigrao bez dobitaka, ali i bez gubitaka, a to u krugu u kojem je on igrao znači već veliki uspjeh. Bio je siguran da će već sutra i sljedećih noći bolje igrati, jer će između ostalog bolje poznavati svoje protivnike, a to je najvažnije. Igrač mora znati tumačiti svaku suigračevu kretnju — kao npr. lagano podrhtavanje nozdrve, mrštenje čela, duboki uzdisaj i slično. Treba znati protumačiti mimiku protivnika i dovesti je u vezu s kartama koje drži u ruci. Ove večeri pobjednik je bila Georgia Bancrowt. Zahvaljujući svojoj intuiciji uspjela je nadmašiti svoje muške protivnike. Njena intuicija za karte, igru i ponašanje protivnika graniči gotovo s vidovitošću. Upravo to i razdražuje njene protivnike, koji si mogu dopustiti velike gubitke, ali ne i stalne izazove lijepe žene. Njen ponos i samopouzdanje sve više su ih razdraživali.

U zoru prije razlaza odmah su se dogovorili da će igru nastaviti nakon večere. Preostao je još veći dio puta do Montane, što je značilo da će provesti još najmanje tri tjedna na ovom luksuznom brodu. Dužina putovanja ovisi i o tome kakve će

biti noći, jer za svjetlijih brod može slobodno ploviti, a za tamnijih se mora obavezno ušidriti, a tada se produljuje i putovanje. Ustavši od stola i pospremivši žetone, Duke Taggert se obrati Jedu Quadeu:

— Vi ste oprezan igrač, i pretpostavljam da ćete nas još neko vrijeme proučavati. Sutra ćete morati više riskirati, ili ste vi možda po prirodi uvijek i u svemu tako oprezni?

— U životu čovjek ne može nikad biti dovoljno oprezan, gospodine — reče Jed Quade nasmiješivši se, pa se nakloni Georgiji Bancrowt i udalji se od stola. Sad su za stolom ostali samo Duke Taggert i lijepa žena. Nagnuvši se prema njoj, Taggert je upita:

— Poznaješ li ga?

— U Saint Louisu mi je pomogao nositi jedan veći paket — odgovori mu ona hladno i upita ga: — Hoćeš li i dalje igrati sa mnom za ovaj brod? Mogli bismo cijelu tu stvar skratiti i napokon izvući najveću kartu. No?

Nasmiješivši se, on samo odahne glavom.

— To bi bila igra na čistu sreću — reče — a ti bi pri tom ipak mogla imati više sreće od mene. Ne, ja te želim poraziti kod stola, anđele moj. Želim te slomiti, shvaćaš li to? Moraš shvatiti da nemaš drugog izbora osim da se predaš. A kad to učiniš, onda ću ti možda i pokloniti ovaj brod! Razumiješ li! Ja želim tebe, a kad to dobijem, bit ću velikodušniji. Ali prije svega želim tebe....

— ... kao što želiš plijen — prekinu ga ona oštro i ustane od stola. Izišavši na palubu

ugleda u svjetlu svitanja Jeda Quadea kako stoji naslonjen na ogradu. Nije usporila korak, već je duboko udahнула i pustila da je malo propuše vjetar prije no što onako umorna legne u krevet. U sivilu zore mogao je samo naslutiti njen zavodljivost. Kad je nestala u unutrašnjosti broda, on se okrene i podboči se na ogradu gledajući vodu što se pjenila uz stranice broda. Ubrzo zatim približi mu se neki muškarac i nagne se također preko ograde. Pogledavši ga malo bolje, Jed prepozna kraj sebe Dukea Taggerta.

— Prijatelju — reče Taggert oštro — to što ste se pridružili našem stolu još mogu podnijeti, ali u pogledu dame za stolom bolje vam je da ništa ne pokušavate.

— A odakle vam uopće ta pomisao da bih ja nešto pokušao?

— Jedov glas bio je mek, doimao se prije kao da ga to zabavlja, a ne da ga ljuti. Duke Taggert je odmah prihvatio igru tog stila, pa se nasmiješio kao da je i njemu sve to zabavno i rekao:

— Momče, ja prepoznajem vukove na dvije noge i naslućujem da vam je stalo do dame, a i da njoj samoj sve to nije osobito krivo, ali ipak, pazi, ona pripada meni! Ja sam vlasnik ovog broda i bit ćete bačeni s njega ako mi se budete miješali u stvar. Jasno?

— Sve je jasno — kimne Jed Quade — ali znajte nešto, gospodine. Ako me još jednom izazovete na isti način, loše ćete se provesti. Jasno?

Činilo se da se Duke Taggert priprema da mu opali jednu po zubima, ali još brže od njegove

ruke zadržće Jedova, koja je, iako oslonjena na ogradu, već bila pripravna za udarac.

— Oho, oho, dobro — nasmije se Taggert grleno — morao sam pretpostaviti da se momak poput vas ne može zastrašiti na takav način. Dobro, prijatelju, ali sad znaš uglavnom sve pojedinosti! — okrene se i uputi prema gornjoj palubi gdje se nalazila njegova kabina. Jed je i dalje stajao naslonjen na ogradu prepustivši se naletima blagoga i svježega jutarnjeg povjetarca.

Mislio je na Georgiju, osjetio je želju da je posjeti, prisjetivši se njenih poljubaca i primaljivosti njena tijela, što je davalo obećanja. Znao je sigurno da će imati teškoća s Dukeom Taggertom i pomišljao je čak da bi možda bilo pametno da se na sljedećem pristaništu iskrca i nastavi putovanje prema sjeveru nekim drugim brodom, jer bi time svakako izbjegao mnoge neugodnosti. Ali s druge je strane osjećao da to ne može načiniti — barem sad više ne.

Georgia Bancrowt bila je prelijepa i previše privlačna, osjećao je žar i vatru koju mu samo ona može podariti. Istovremeno je bio znatiželjan hoće li ona moći pobijediti Dukea Taggerta i tom pobjedom prisvojiti brod. Za stolom su njih dvoje bili pravi protivnici, a svi ostali manje — više obični promatrači. Jed je ušao u svoju kabinu i bacivši se u krevet odmah zaspao. Pred njim je bila duga i naporna noć, valjalo se odmoriti i pripremiti za igru, koja je zahtijevala neograničenu pažnju. Divio se Georgiji Bancrowt, jer borba koju si je ona dala u zadatak bila je opasna.

Život na brodu već se uhodao. Kuhinja je bila odlična, a i zabave je bilo u izobilju. Na brodu su bili odlični umjetnici, jedan mađioničar, bilo je pjevača, pjevačica i glumaca. Organizirane su i čajanke, te plesovi pod maskama s proglašavanjem najbolje maske. Brod je bio pun bogatih ljudi, koji su željeli da im vrijeme prođe što ugodnije i zabavnije, jer većina se vraćala s obavljenih poslova ili se tek pripremala da ih obavi. Ovim brodom nisu putovale skitnice ni oni što sanjaju o bogatstvu. Putnici su dobrim dijelom bili bogati vlasnici rudnika, koji su se u Saint Louisu dobro proveli i ujedno obavili svoje poslove. Bilo je tu i šefova trgovačkih tvrtki, kojima je bio cilj da zapad opskrbe raznom robom — bilo je tu opunomoćenika drvnih trustova koji su nastajali dobiti dozvolu za sječu šume na sjeveru, tražili splavare za rad na rijekama i dozvole za podizanje pilana na rijekama i njihovim pritocima. Brod je bio pun prekupaca bizonskih koža i krzna, koji su u stanju kupiti pošiljku cijelog broda. Svi su oni nakon rata u ovoj zemlji krenuli svojom uzlaznom linijom.

Ali Jed Quade i njegovi sui-grači ne mare za sve to što se zbiva na brodu, njih uopće ne zanimaju lijepi predjeli uz rijeku ni život na rijeci. Nakon naporene noći provedene pod svjetiljkom i u dimu svima im je potreban san, sve ostalo ih ne zanima. Prolazili su dani i noći, a za stolom se vodila borba u kojoj nitko od sudionika nije želio izgubiti. »Riječna dama« kretala se prema sjeveru, a »Dama s rijeke« od krvi i mesa igrala je

sa još petoricom muškarca igru na život i smrt. Kako li će to završiti?

U toku putovanja brod je pristajao uz obalu da natovari još drva, ali inače se do Kansas Cityja nigdje nije dulje zadržavao. U lukama bi se neki od putnika iskricali, uzeli kočiju i odvezli se u grad. Kansas City, koji se još donedavno zvao Westport, zacijelo su velika izlazna vrata za Zapad, posljednja luka iz koje dugačke kompozicije vagona kreću u nepoznato. Svijetlo platno na kočijama prerijskih pustolova, kako su nazivali doseljenike i emigrante, doimalo se u preriji kao jedro nekog parobroda.

Ali igrače pokera ne zanima ništa drugo no igra i samo igra, iz noći u noć. Dan je vrijeme kad spavaju, odmaraju i opuštaju se, da bi u predstojeću noć ušli svježiji i čiliji. Već se nekoliko večeri zaredom ponavlja isto: Georgia Bancroft pobjeđuje.

Momcima je sve više bivalo jasno da su im izgledi za pobjedu sve lošiji i da im sreća nije naklonjena. Ona kao da im je svojom vidovitošću prodrila pod kožu, kao da osjeti svaki otkucaj njihove žile kucavice. Igrala je bez trikova, karte nisu bile označene, a nisu ni prozirne. Shvatili su da sve počiva na intuiciji lijepe žene, koja točno zna da li netko vara ili ima zaista bolju kartu. Sve se doimalo kao čarolija. Jedan malo bučniji među njima, neki poduzetnik koji je potpisao ugovor za milijun pružnih pragova potrebnih za izgradnju Union Pacifika i putovao na sjever, gdje su ga u okolici Laramieja i Cheyennea

čekali njegovi drvosječe, posjekavši već velike površine šume, nije se mogao suzdržati.

— Mislio sam — rekao je — da sam od onih koji kad zažele mogu pobijediti, ali bio sam očito u zabludi, prokletoj zabludi! Gospodo, uvjeren sam da nijedan muškarac igrajući s vama poker jednostavno nema izgleda. I rado bih znao, da li ... — zastade, pa nakon kraće stanke nastavi — kod vas muškarac uopće može imati uspjeha? Rado bih znao, gospodo, da li ste uopće u stanju nekog voljeti i prilagoditi mu se?

Nasmiješila mu se s mnogo razumijevanja ujedno ga sažaljevajući.

— Ako je riječ o izuzetnom muškarcu... — reče ona ali ne završi rečenicu. Na to su se svi osim Dukea Taggerta usiljeno nasmijali.

— Dok se ne nađe netko tko će je pripitomiti — reče Duke hladno i nastavi: — Ali, slažem se da je to isto tako teško kao pripitomiti gorsku lavicu. Nastavimo s igrom! — tim riječima vratio im je misli k stolu i nastavili su igrati.

Borba protiv dame se nastavlja. Čak je i Jed igrao protiv nje, jer nitko nije smio opaziti da je on na njenoj strani. Čak se i njemu dogodilo da zaboravi njihov dogovor i obuzme ga želja da je pobijedi, ali nije mu polazilo za rukom. Pobjeđivao bi ponekad trojicu momaka za stolom, ali nije to bilo bogzna što. Dosad je zaradio nekoliko stotina dolara, gotovo ništa prema ulozima koji su se mnogo puta nalazili ovdje na stolu.

Duke Taggert je ponekad previše riskirao, što je Jeda

Quadea navodilo na razmišljanje.

IV

Slijedeće je večeri još jedan igrač odustao. Ustao i vidjevši karte bacio ih na stol pa rekao:

— Izgubio sam već blizu sedam tisuća dolara. To je i previše za mene. Gospodo, kad s gospodom završite partiju, ja vas pozivam na čašu šampanjca, dopuštate li?

U znak odgovora ona mu se nasmiješi i reče:

— Naravno, prijatelju, naravno. Gospodo, pozivam vas sve na čašicu.

— Igra se nastavlja — prekine ih Duke Taggert nervozno — ili možda još netko odustaje?

Jed i momci su ga gledali šuteći. Čovjek koji je držao karte u ruci bio je vlasnik rudnika u Last Chance Cityju u Montani. Miješajući, presjecajući i dijeleći karte on reče:

— Moja granica je deset tisuća dolara gubitka, dalje ne idem, tada prestajem s igrom, još mi je malo preostalo. Dakle!

Ogledavši se malo unaokolo, Jed Quade opazi da su ljudi za drugim stolovima zainteresirani za njihovu igru. Već se pročulo po brodu kako se oštro igra za ovim stolom, svi su se divili toj mladoj izuzetnoj ženi koja se upustila u igru s ovim okorjelim momcima i uspijevala ih pobijediti. Više nitko nije pomišljao da im se pridruži, kao što je to neku večer učinio Jed Quade, jer se po svemu dalo naslutiti da je igra oštra. Ali promatrati i čekati na ishod zanimalo je mnoge. A počele su i oklade, koje su se trenutačno

kretale 5/1 u korist lijepe i privlačne dame.

Slijedećeg dana prošli su kraj naselja zvanog Leavenworth, smještenog na zapadnoj obali rijeke, a onda su putovali cijelu noć da bi tek sljedeći dan opet ugledali naselje, koje je iz naselja preraslo u grad Atchison. Već sljedeće noći duž zapadne obale pružao se teritorij Nebraške, a duž istočne obale rijeke protezao se teritorij Iowe. Za dva do tri dana i noći stići će vjerojetno do Omaha, napućenog mjesta koje mnogi nazivaju mravinjakom. Ondje se gradi Union-Pacifička željeznica, koja će prolaziti kroz Cheyenne, a odatle prema Fort Laramiju i dalje na zapad.

Ali gdje su, kroz koje predjele prolaze, to igrača pokera uopće nije zanimalo, važno je samo ono što se događa za stolom. Dostigavši svoju granicu od deset tisuća dolara, igru je napustio još jedan igrač. Na vrijeme, dakako, jer za ovim stolom i protiv ove žene nije imao izgleda da pobijedi.

— Sad znam, gospodo — promrmlja — znam da vas ne mogu pobijediti, ali zanima me jedno.

— Što?

— Jeste li vi u stanju voljeti čovjeka? To vas je neke večeri pitao jedan od igrača. Razmišljao sam o tome, pa vas stoga i pitam.

Georgia je gledala ravno u oči čovjeku koji joj je postavio to pitanje.

— Kad nešto radim — reče ona mirnim glasom — onda to radim predano. To je kod mene jednako u ljubavi kao i u pokeru. Ne brinite, gospodine, ja

ovako hladno i samosvjesno igram poker samo s ovakvim okorjelim tipovima poput ovih za stolom, ali moje je srce vatreno i osjećajno. — Pokaže rukom na grudi i upita ga smiješeći se: — Jeste li zadovoljni odgovorom? Čovjek oštih crta lica samo kimne glavom i doda:

Kad stignete u Montanu, pitajte za mene, Pokazat ću vam svoje rudnike i pokloniti vam grumen zlata. Posjetite me slobodno.

Rekavši to, udalji se od stola, za kojim su ostali sjediti samo Georgia Bancrowt, Duke Taggert i Jed Quade. Okrenuvši se stolu, Taggert upita Quadea:

— Vi još ne kanite odustati? Ionako sa stola sakupljate samo mrvice, a vaša je igra samo mrvljavljenje i ništa drugo. No, odustajete li?

— Ako ne odustanem, vi ćete mi podmetnuti nogu? — upita ga Jed Quade svojim pristojnim baršunasto-hladnim glasom, koji je ulijevao strah.

— Neka ostane — zahtijevala je Georgia — jer ja želim imati svjedoka da sam vas pobijedila, gospodine Taggert. — Ove je riječi izgovorila hladno, izazivački i prezirno. Glas i pogled bili su joj puni želje da uvrijede. Taggert nije više gledao Jeda Quadea, već je svu svoju pažnju usmjerio na Georgiju Bancrowt, ali je ipak izgubio sljedeće tri partije.

Žetoni su se skupljali pred Georgijom, a Taggert je morao kupovati nove. Karta ga nije išla, pa je do zore samo gubio. Sudbina kao da je bila protiv njega, drugačije se to jednostavno nije moglo objasniti. Potrošivši sve žetone, ustao je i oti-

šao od stola, ali je zastao nakon tri koraka i onako preko ramena dobaci Georgiji:

— Sutra će ti se napokon pružiti prilika na koju tako željno čekaš! Sutra!

Na te riječi ona samo kimne glavom i počne brojati žetone pred sobom. Na početku ovoga pokerskog maratona prije nekoliko večeri imala je pred sobom samo žetone od deset do stotinu dolara. Dosad se igralo za novac, a »sutra«, sutra će Duke Taggert uložiti brod.

Čim bi pomislila na riječ »sutra« sledila bi joj se krv u žilama i nije mogla a da se ne sjeti onog dana prije dvije godine kad je također u igri s njim izgubila brod. Brojila je žetone pokušavajući da ne misli na taj nemili događaj. Pobijedila je uvjerljivo sve i osjećala da tu nije posrijedi samo sreća, znanje, intuicija već da je to prije svega volja sudbine. Osjećala je da mora biti tako kao što se i zbilo, da ne može biti drugačije, i osjećala je, ili bolje rečeno znala je da će sutra na kartama dobiti natrag svoj brod. Pred njom je bilo 117 žetona od tisuću dolara. Znala je da Taggert ima taj novac da je ona kojim slučajem zahtijevala da se vrijednost žetona isplati u novcu, ali bi tada morala prestati igra za ostalim stolovima za kojima se igrao faro, black-jack, rulet, a to joj nije bio cilj. Uspjela ga je stjerati uza zid i prisiliti ga da sutra kao ulog stavi brod. A bude li sudbina i dalje htjela da ona pobjeđuje a on gubi, onda će već u sljedećoj luci moći od njega zahtijevati da se iskrca. Razmišljajući tako daleko, osjećala je kako je obuzima neki

nemir. Znala je da Duke Taggert neće riskirati, jer ako i izgubi, to još ne znači da će to biti pošten gubitak i da će joj samo tako predati brod. Ako je nitkov i varalica narugat će joj se i reći da je igra bila ugodno traćenje vremena i da može zadržati ono što je dobila od drugih protivnika, a da se između njega i nje ništa nije promijenilo – jer bude li on htio može je čak zadržati na brodu kao zatočenika. Znala je: bude li nitkov kakvo-ga ga ona poznaje, onda neće biti nimalo lako. Prostalo joj je samo nadati se da će iz poštovanja prema sebi, ne želeći da ga ona prezire, ipak gubiti pošteno. Ali sve u svemu, pružajući blagajniku žetone i uzimajući od njega račun, obuzeo ju je neki ružan osjećaj. Mučila ju je bol u želucu, teško je disala i osjećala se fizički loše. Znala je da to nije bilo zbog neprospavane noći, već je sve to izazivala napetost zbog sutrašnjeg dana.

Izišavši na palubu, naslonila se na ogradu i pustila da joj vjetar miluje lice. Stojeći tako mirno i osjećajući se znatno bolje, počela je razmišljati o Jedu Quadeu. Osjetila je da je on drugačiji od ostalih muškaraca koje je poznavala i znala je da će se on znati postaviti prema Dukeu Taggertu. Na brodu je još bilo nekoliko njenih ljudi. Hoće li to biti dovoljno, ako Taggert ne bude htio biti pošten? Sumnja je u njoj sve više rasla. Jedno je znala sigurno: Jed Quade bit će njen džoker, skriveni as.

Jedan sat nakon večere sjeli su za kartaški stol. Prvi je stigao Jed, a za njim Duke Taggert.

– Danas ste vi, Quade, samo

statist – reče Taggert – danas ne možete ništa dobiti, jer se neće kartati na uobičajeni način. Danas smo na kraju igre i u nekoliko minuta sve će biti riješeno. Možda biste vi kao neutralna stranka mogli miješati karte, ako ste doista neutralni?!

Jed se na to nasmije i zubi mu bljesnuše na jakom svjetlu.

– Naravno da nisam – odgovori mu on – gospoda Bancrowt je previše privlačna.

Taggert se namršti, a iz njegovih lavlje žutih i podmuklih očiju sijevao je bijes.

Momče – dobaci mu silovito – vi biste mogli nastupati na pozornici kao komičar, a ja ću vam platiti dolar-dva na noć. Što mislite o toj ponudi?

Vjerojatno bi se žestoko posvađali da u tom trenu nije došla Georgija, koja je lako i gipko sjela za stol izvadivši iz torbice račun na sto sedamnaest tisuća dolara.

– Što ulažete kao protuvrijednost, Taggerte? – upita ga pristojno gurnuvši račun prema njemu.

Taggertove oči zasjaše nekim neobičnim sjajem.

Privedimo to kraju – reče gledajući je u oči – učinimo onako kao što si ti već od samog početka željela. Moj ulog je brod, koji nosi tvoje ime »Dama s rijeke«. Veća karta pobjeđuje, ali sve boje vrijede jednako. Važno je izvući veću kartu. Dobro? A ona skitnica nek' miješa karte. No, počnimo!

Promatrao je reakciju Jeda Quadea pošto ga je nazvao skitnicom, na što mu se ovaj miješajući karte podrugljivo nasmijulji i obrati se Georgiji Bancrowt.

– Uzmite komad papira na kojem ćete napisati da je brod »Dama s rijeke« uloženi i da je vlasnik ovog papira ujedno i vlasnik broda.

– Pametno – reče Georgija kimnuvši – taj papir treba priložiti onome mom računu – i pokaže ga. Pogledavši je namr-godeno i bijesno, Duke Taggert se više nije mogao suzdržati već reče ljutito:

– Ono što je kažem svetinja je, jel' jasno, prokleti bili!

Na to ga je Georgija Bancrowt samo hladno pogledala svojim lijepim zelenim očima. Za susjednim stolovima svi su se utišali, nitko nije igrao, svi su stali u polukrug i budno pratili da im što ne promakne. Osjetila se stanovita napetost za stolom, što je gledaoce još više privlačilo i pobuđivalo želju da prate zanimljivu igru. Gledajući uokrug Taggert bi ih bio najradije rastjerao, ali se u posljednji trenutak prisjetio da je to luksuzni parobrod i da su putnici osobe koje i te kako paze na određenu razinu ponašanja i cphođenja s putnicima. Ne rekavši ništa, obrati se jednom od članova posade:

– Charly. papir i olovku! Brzo!

U salonu je nastala tišina, čuo se samo rad motora. Svima je bilo jasno što se sprema. Znali su da je posrijedi brod »Dama s rijeke« i protuvrijednost. Svi su pogledi bili upereni u lijepu ženu, koja je tako samouvjerenno i hladno sjedila za stolom. Već se proćulo koliko je dobila na kartama i kako joj je pošlo za rukom da od stola otjera iskusne igračke pokera. Kolao je također glas da je ona nekad

bila vlasnica broda, odnosno da je ona Dama s rijeke čije ime brod nosi. Napetost je rasla.

Energičnim pokretima ruke Duke Taggert je potpisao papir i odgurnuo ga na sredinu stola do računa.

– Počnimo! – zahtijevao je jednako energično, i gledajući Jeda Quadea kako miješa karte usredotočivao se na igru. Quade je miješao polako i pažljivo. Položio je karte na stol i jednim potezom kažiprsta otvorio karte u lepezu. Igrač je sad lakim dodirom, vrškom prstiju mogao izvući kartu. Georgija Bancrowt učinila je to laganom kretnjom i činilo se, po izrazu lica, da se prepustila samo intuiciji. Nije pogledala kartu već je odmah pružila ruku i uzela još jednu.

Duke Taggert je pak gledao u njene karte kao da će svaki čas postati prozirne. Vidjelo se da se pokušava sabrati, na čelu su mu počele izbijati kapljice znoja, ali misli mu se ipak nisu mogle čitati. U ovim napetim i teškim trenucima mislio je samo kako je mora pobijediti, i to nadmoćno pobijediti, jer znao je: izgubi li, neće moći biti pošten, neće joj moći dati ono što joj pripada. Ne, ja bih... Prestavši razmišljati ispruži ruku prema kartama i izvuče jednu.

- Srce as! - reče netko tko je stajao blizu. Stojeći u polukrugu, promatrači su samo uzdisali, jer lijepa dama je je sad imala izgleda samo ako izvuče drugog asa. Georgia je ubrzo zatim okrenula svoje karte. Promatračima kao da je laknulo, bio je to karo as. Taggert je samo po-drugljivo pogleda, jer je osjećao da mu je pobjeda na dohvat ru-

ke. Budući da je on bio na potezu, požurio je, također vjerujući u svoju intuiciju i sudbinu, jer ako je predodređeno da on bude pobjednik, onda će zacijelo izvući pravu kartu bez obzira za kojom posegne. Sad ni on više nije okretao karte, makar je bio prokleta znatiželjan što je izvukao. Izvukavši kartu, Georgia je odmah okrene: bila je to karo osmica i samim tim već je počela gubiti. Ali u igri su još pedeset dvije karte, prema tome, možda još nije bilo vrijeme za očajavanje. Okrenuvši kartu, Taggert nije vjerovao svojim očima, ali nije bilo dvojbe. Čak su i promatrači vidjeli, a za one koji nisu uspjeli neki izustiše na glas:

- Dvojka! Djetelina dvojka! Izgubio je s jednom od četiri najslabije karte i znao je da je to njegova sudbina, ali ju on jednostavno neće prihvatiti, ne, on je neće prihvatiti, bila mu je jedna od prvih misli koje su mu pale na um, premda je dobro pazio da se pri tom ništa ne opazi. Uzdahnuvši, ustane od stola i reče zvonkim glasom, koji je više odzvanjao u ovoj tišini.

- Sve je jasno, Damo s rijeke! Dodite sa mnom u kabinu da sredimo prenos. Moramo urediti papire i potpisati ih u prisutnosti svjedoka. Hajdmo! Podite i vi s nama, Quade! Bit ćete nam potrebni. Georgia Bancroft i Jed Quade pogledaše se začuđeno. Qued je osjetio da je Georgia zabrinuta, a ni njemu nije bilo mnogo lakše, ali izbora nisu imali, jer da su zahtijevali da se prenos obavi ovdje, pred ovim svjedocima, zacijelo bi u Taggerta izazvali srdžbu i bijes.

Morali su poći s njim u njegovu kabinu, gdje su u trezoru, uostalom, i bili pohranjeni svi dokumenti. Prije no što su se uputili za njim Georgia je pokupila račun za naplatu žetona i papir na kojem je bio potvrđen Taggertov ulog. Obasipani čestitkama, popeli se na gornju palubu, dokle su još dopirali glasovi čestitara. Ubrzo zatim svi su se gosti vratili za svoje stolove i počeli kockanje.

V

Na ovako luksuznim parobrodima kabina brodovlasnika bez sumnje je najveća i najbolja od svih na brodu. Sastoji se zapravo od dvije kabine, jer je prostor za dnevni boravak odvojen od prostora za spavanje, koji ima svoju kupaoonicu, blagovaonicu i garderobu. I sve je, osim toga, skupocjeno namješteno u drvu, mjedi, baršunu i koži. Ušavši prvi u kabinu, Duke Taggert pridrži vrata Georgiji koja je išla za njim, propusti nju i Jeda Quadea, koji je nakon ovog postupka postao još više zabrinutiji. Ušao je oprezno i sumnjičavo poput tigra koji sve budno prati sve oko sebe. Osjećao se kao zvijer koja njuhom osjeti čelik stupice i istovremeno želi zgrabiti žrtvu. Jest, Jed Quade je bio oprezan i pripravan. Vrata spavaćeg dijela kabine bila su otvorena, teško se išta moglo razabrati, jer je svijetlo gorjelo samo u prostoru u kojem su se oni nalazili. Jed Quade pomisli nehotično: »Hm, zašto su vrata još otvorena? Da sam mornar, ne bih zacijelo rekao vrata, već pregrada, jer se na brodovima ne govori o vratima već pomičnim

pregradama. Kakva glupost! Pokušavao se okaniti svakog dubljeg razmišljanja i trudio se da se sav usredotoči na tok situacije. U međuvremenu je Taggert sjeo za svoj lijevi masivni stol, koji bi bio reprezentativan u svakom moćnom trustu. Zavali se u stolicu, pokaže rukom naslonjač desno od stola i reče:

- Izvolite sjesti, Damo s rijeke. Ona oklijevajući pogleda Quadea, koji joj klimne glavom budno prateći otvorena vrata i mračni prostor iza njih. Ako ih u mraku čeka iznenađenje ona ne smije biti na meti, na meti puške, na primjer. Jed Quade imao je neku čudnu slutnju.

Taggert se zacijelo pripremio ako joj nije kanio nikad predati brod, bez obzira na gubitak za stolom. Georgia Bencrowt sjedne, ali samo na rub naslonjača kao da želi biti pripravna da skoči i pobjegne, bude li potrebno. Osjećala je da opasnost vreba. Osjećala je njen zadržak, ali to je bio tek osjećaj koji još ničim nije bio potvrđen. Duke Taggert je sjedio za stolom opušteno prekrživši ruke, a pogled mu je bio uperen u Georgiju.

- Anđele moj - reče on blago - sad ne moraš više ići dalje. Sad se moraš predati. Igra je završena, sad opet počinje zbilja života. Na njenom lijepom lica pravilnih crta nije se na te riječi pomakao ni jedan mišić, samo je zaškripila svojim mačje zelenim očima, a njene dugačke trepavice skrivale su svaki izraz. Gledajući je tako, čovjek nije mogao zaključiti da li je gnjevna, da li se boji ili se prepustila sudbini. Ali kad mu se

obratila, glas joj je bio pun hladnog prezira.

- Teggerte, želim te podsjetiti na nešto. Kad sam prošli put izgubila brod, otišla sam s njega bez riječi. Sad sam ga na kartama uspjela dobiti, i ako nisi krajnja ništarija od čovjeka, onda ćeš se nečujno išuljati i nestati. On se na to samo smijuljio ispod svoje crvenkaste brade.

- Ja sam nitkov - reče veselo - prokleta ništarija i kurvin sin, to ja znam a da mi to ti i ne kažeš. A tebi preostaju samo dvije mogućnosti. Ili ostaješ na brodu kao moja družica ili ću te ja iskrcati na kopno, a to važi i za njega, jer se vas dvoje, čini mi se, dobro razumijete. Hajde, vrati mi oba papira, račun za naplatu i...

- Neću - prekine ga ona oštro - novac i brod su moj dobitak i... Zašutjela je jer ju je njegov zvonki smijeh nadglasao. On se smijao divlje i ljutito istovremeno.

- Ti, prokleta mačko - govorio je kroz zube - nećeš me valjda ti, koja si tek naučila igrati poker, tako naglo operušati. Bilo je ludo gledati kako igrom nadmašuješ iskusne igrače, ali brod ti neću dati, odnosno ja uz brod još i sad želim tebe. Daj ovamo te papire!

- Neki stari članovi posade, a prije svega putnici koji su svjedoci, neće tako jednostavno dopustiti da me samo tako prevariš - odgovori mu ona grlenim glasom. - To što si naumio, Duke neće ti uspjeti.

- Možda mi to ne bi uspjelo u Saint Louisu ili čak Kansas Cityju, ali sad ovdje, na rijeci, na brodu, svakako hoće. Ja sam glavni na ovom brodu, prema

tome, mislim, sve je jasno. Osim toga, moje je strpljenje pri kraju, daj ovamo te papire! - reče on ispruživši ruku, na što Georgia samo odmahnu glavom i pogleda šuteći Jeda Quadea. U njegovu je pogledu osjetila oprez i mirnoću, shvativši ujedno da su u klopci. Taggert se ljutito nasmije i reče:

- On ti ne može mnogo pomoći, anđele. Ne bi ti mogao pomoći ni onda kad bih mu samo ja bio jedina prepreka. Takve kao on ja brzo sređujem. Hajde, Quade! Skidaj kaput! Polako! I onda hoću vidjeti kako ćeš sa dva prsta izvući revolver ispod pazuha. Svlači kaput!

- I onda?- upita ga Quade mirno.

- Pustit ćemo te da skočiš s broda - nasmiješi se Taggert. - Nadamo se da znaš dobro plivati, a uostalom, nećeš biti prvi čovjek koji je u toku putovanja pao s broda.

- Znam - kime Quade glavom, motreći pažljivo kroz otvorena vrata u mrak spavaće sobe. Taggert se opet tiho nasmije i poviče:

- Hajde, Zane, pokaži mu! Iz mraka se pojavila jedna prepoznatljiva prilika. Kad je izašao na svjetlo, vidjeli su da je obučen u crno, da ima isto tako crne rukavice i da mu je čak i lice crno. Na njemu nije bilo ničeg svijetlog, a u ruci je držao pušku.

- Puna je - upozori ga Taggert - u stanju te je prepoloviti, Teksašanine moj! No, odustaješ li?

Jed Quade ponovo pogleda Georgiju Bancrowt.

- Žao mi je, gospodo - reče kratko.

- Nije važno - odgovori mu

ona - taj smrdljivi nitkov ionako ne zna ništa drugo do varati i ubijati. Nema on časti. Žao mi je što sam zatražila vašu pomoć, gospodine! - glas joj je bio krhak i hladan. I na njoj se nije moglo opaziti da je nekad poljubivši tog čovjeka u taj poljubac unijela sve svoje osjećaje.

- Hajde, svlači kaput! - poviče Taggert oštro. - I isprazni džepove, jer kad već skačeš s broda nema smisla da ti džepovi budu puni.

Quade brzo pogleda čovjeka s puškom. Puška je bila opasna stvar, sa skraćenim cijevima, pa je u zatvorenim prostorima njome lakše baratati, a ujedno ima i veću razornu moć. Quade se zajapurio od bijesa, pomislivši kako ga se banda na brodu želi lako otarasiti, kao i onog čovjeka neku noć. Možda će ga prije toga dobro premlatiti i onesviještenoga baciti u vodu da se utopi. Na brodu je vladala bezobzirna banda ubojica, a šef joj je bio Duke Taggert. Luksuz ovog broda je samo maska pod kojom se svašta radi i sve dopušta. Iza vanjštine koja nas zasljepljuje ne vidimo ono loše. To vrijedi i za ljude i za stvari.

Jed je shvatio da mu ne preostaje drugo nego da se suprotstavi i pokuša izvući čitavu glavu, jer bio je siguran da Georgiju Taggert neće baciti s broda. Uzdisao je i djelovao malodušno poput čovjeka kojem ne preostaje ništa drugo nego da se preda. Pokreti su mu bili spori. U jednom trenutku skoči naglo, brzo i vješto poput divlje mačke, bacivši u crnu priliku kraj sebe svoj crni kaput, okrenuvši time u stranu cijevi puške. Kaput je istovremeno zbunio protivnika. Nitko to nije

očekivao od Quadea, jer to je bilo jednako samoubojstvu. Premda su komadići sačme silovito rušili sve na svojem putu, Quade nije bio teže ranjen. Kratkocijevi revolver bio mu je za tren oka u ruci i pripucao je. Pogodio je čovjeka s puškom, koji je u posljednji trenutak pokušao izvući revolver. Kad je Jed htio pucati u Taggerta, bilo je već kasno. Taggert se brzo snašao, prevrnuo je stol i sakrio se iza njega.

U kabini je bilo mračno, jer je puška raznijela i žarulju. Sad je Taggert otvorio vrata i počeo vikati, što je značilo da borba neće još dugo biti ravnopravna.

Jed Quade je oteturao u spavaći dio kabine. Bilo je mračno. Iza sebe začuo je Georgijin glas:

- Jede! Jede! Gdje si? Jede!

Nekoliko časaka je šutio, a onda odgovorio:

- Tu sam! I ako misliš skakati sa mnom s broda, onda dodi! Nekako ga je našla i sudarila se s njim u mraku. Osjetio je iza sebe njeno tijelo i pruživši joj ruku krenuše. Došavši do vrata što su vodila na palubu on ih otvori naglo i opazi da je vani svjetlo premda još nije svanulo, a na nebu su se još dobro vidjeli mjesec i zvijezde. S gornje su palube dopirali glasovi, a pojavljivale su se i neke siluete u mraku. Tek kad je Quade pripucao, počeli su tražiti zaklon. On zgrabi Georgiju za ruku i reče:

- Hoćeš li skakati ili ostati?

- Skakati!

Popevši se na ogradu, baciše se u dubinu velike rijeke. Iza leđa začuše pucnjeve. Mogli su vidjeti kako su se ljudi nagnuli

preko ograde čekajući da se bjegunci pojave na površini vode i da ih dokrajče. Ali »Dama s rijeke« je plovila prebrzo uzvodno da bi takav naum mogli ostvariti. S pramca broda prema krmi vukla se uskipjela pjena prilično velikih valova, a zvjezdana noć nije ipak bila toliko svijetla da bi se u gomili vode i pjene mogle zapaziti glave plivača. Bijeg im je, dakle, uspio.

Georgia je spasila svoju osobnu slobodu, a Jed Quade goli život. Bacili su se u vodu ne znajući postoji li blizu neko naselje ili grad, a Quade je, čini se ipak bio i ranjen - jer sačma je u kabini letjela na sve strane, nije baš imao sreću kao što se činilo.

Missouri je široka rijeka, ali kad su se valovi koje je pravila »Dama s rijeke« smirili, moglo se plivati, jer normalni valovi nisu tako jaki i veliki, a ni voda nije bila suviše hladna. Plivali su jedno kraj drugog. Iznenadga Georgia upita zadihano:

- Jede? Jesi li ozbiljno ranjen?

- Nije tako strašno! Nemoj se uznemiravati! - dovikne joj. Plivali su ukoso u odnosu na struju, pa im je struja malo pomogla da se domognu kopna. Kad su kroz plićak gazili prema obali i svalili se na pijesak, osjetili su koliko su iscrpljeni. Zora je već polako svitala i postajalo im je hladno. Bili su prisiljeni da se kreću. Jed Quade osjeti bol u bedru i osjetivši da neće moći ostati na nogama uzme komad drveta koji mu posluži kao štap.

- Moramo se udaljiti s obale malo više u unutrašnjost. Možda pronađemo neki put koji će nas odvesti do kraja naselja.

Moramo nešto pronaći. Ovdje ne možemo ostati.

VI

Kad je sunce već bilo počelo pomalo grijati, a njihova se mokra odijeca stala sušiti, odustali su od uzaludnog traženja puta do nekog naselja. Premoreni od traganja stali su da se malo odmore. Georgia je hodala u poderanim čarapama, bosa, cipele je nosila u ruci, na sebi je imala zelenu večernju haljinu koja je bila polusuha, prljava i poderala. Jed Quade skine hlače izvadivši prije toga iz džepa nož.

- Pokušaj mi iz bedara izvaditi zrno sačme - reče Georgiji - jer ako mi se rana upali, gotov sam.

- A što je s ostalim ranama? - upita ga ona jer vidjela je još nekoliko zakrvavljenih mjesta na odjeći. Posebno velika činila joj se rana u predjelu rebara na lijevoj strani.

- Ah - reče - to su samo ogrebotine. Najvažnije je da uspijemo izvaditi ovo zrno sačme.

Kimnula je glavom i uzela nož. Taj nož im je jedino oružje i jedini instrument. Svoj ispražnjeni revolver ostavio je Jed negdje na brodu. Nožić je bio mali, na sklapanje, više kao pribor. Osjećala se nelagodno i oklijevala pri pomisli da vrškom noža mora izvaditi zrno sačme, znala je da će ga to užasno zaboljeti.

- No, što čekaš, zelenooka? - obrati joj se - ne želiš mi pomoći?

- Prokletstvo! - opsuje ona i prione na posao.

Uzdisao je i trzao se od bolova, ali se nije predavao, nogu je i dalje držao ukočenu. Georgia

je bila umješna i brzo je izvela zahvat. Rana nakon toga nije jako krvarila, ali on za svaki slučaj omota oko rane svoju veliku maramicu i obuče hlače. Sjeo je, naslonio se na veliki kamen i promatrao Georgiju. Uzvratila mu je pogled, ali kao da joj je u očima osjetio pitanje: »Što sad?«

- Prvo - započeo je - moramo ustanoviti stanje stvari. Što ti je ono tamo u izrezu?

Imala je na sebi svilenu, duboko dekoltiranu zelenu haljinu, poput očiju. Ispod haljine nosila je, kao uostalom sve žene, steznik, a u njega kao da je nešto ubacila, jer je vidio da nešto viri iz dekoltea. Brzim pokretom izvadila je iz steznika torbicu, ne veću od dlana. Nosila ju je prošle večeri kad je došla za stol na kartanje, držala ju je u ruci u Taggertovoj kabini, i zacijelo ju je sasvim nesvjesno gurnula u steznik prije no što je s Jedom skočila u vodu. Izvadivši je i otvorivši, počela se tiho smijuljiti. Brzo je razmotala još mokre papire i dalje se smijala.

- Vidiš, ovdje je račun na sto sedamdeset tisuća dolara i potvrda o vlasništvu broda! - viknula je pobjedonosnim glasom. - Zaboga, što je s tobom? Ti se ne veseliš? - upita ga začuđeno.

- Zar ti papiri nisu mokri? Je li sve zaista tako čitko?

- Torbica je izrađena od najkvalitetnije zmijske kože - odvrati ona - gurnula sam je duboko pod steznik i sve je suho. Imam ovdje i jednu maramicu, češalj, ogledalo i puderijeru, nekoliko dolara i ključ od kabine.

Jede, zamisli, »Dama« je moj brod, jer ovo ovdje...

- U većini država dobici u igrama na sreću nisu utuživi i ne mogu se naplatiti pljenidbom - prekine je on. - Zakonom i ovim papirom nećeš postići cilj.

Ona klekne i gurne mu papire pod nos, te reče:

- Ali ne misliš valjda da ću odustati? Nećemo valjda pustiti da nas se tako lako riješi! Jede, ti si čovjek kojeg se Duke Taggert sigurno ne bi usudio potcijeniti.

On se samo nasmijulji ne znajući što da joj kaže, jer je prema toj ženi osjećao veliko poštovanje. Sjedili su ovdje usred divljine, na istočnoj obali Big Muddyja, ne znajući kako će proživjeti predstojeće dane i noći, a ona neprekidno misli o tome kako s Dukeom Taggertom još ni izdaleka nije sve gotovo. Ona mu još želi oduzeti brod, a s druge strane, to je bilo logično, jer brod je zaista bio njen. Osim broda bio joj je dužan i veliku svotu novca, ali naprosto mu nije bilo jasno kako da se oni iz ove svoje situacije jadnog i podređenog položaja uzdignu među pobjednike i dobitnike. Hm, sad mu se sve činilo nemoguće i gotovo bezizlazno. Ali, s druge strane, njena upornost da nastavi borbu bila je zarazna.

- Imaš pravo, s Taggertom još nisam gotov - reče on iznenada - ali prvo moramo doći k sebi, pa ćemo onda odlučiti kako ćemo dalje.

On počne tražiti po džepovima, ali nije našao ništa osim sedam dolara i kutijicu od mjedi u kojoj je još imao nekoliko šibica. Osim noža to je bilo sve.

Gledao je rijeku i mislio kako Missouri nije tako bezazlena rijeka. Nosila je sa sobom sam mulj, a pješčani sprudovi su je isprekidali i činili je nekako podmuklom. Često je mijenjala korito, duž kojeg se obavezno nizalo bujno drveće, a broj brodova koji su postajali njenom žrtvom neprekidno je rastao. Od Saint Louisa do Ford Bentona u Montani je četiri tisuće osam stotina kilometara. A ta krajnja točka kod Ford Bentona, podno velikih vodopada, smještena je na osam stotina metara nadmorske visine. Odjednom on pogleda Georgiju i reče:

- Od naplavljenog drveća moramo napraviti splav kojim ćemo se spustiti nizvodno, ali kako ovdje nema trupca moramo otići do zavoja, jer voda ga tamo nanosi. Pođimo duž obale! Onda...

Sljedećeg dana već su plovili na splavi i pripremali dvije ribe koje je Jed spretno uhvatio u nekom plićaku. Pustili su da ih voda nosi cijeli dan, ali ne sretoše nijedan čamac i ne vidješe dim nijednog parobroda ili bilo kakav znak na obali koji bi upućivao da se blizu nalazi bilo kakvo naselje. A kad su u sumrak na zapadnoj obali rijeke ugledali svijetla, bili su izvan sebe od sreće. Georgia je grleno kriknula od oduševljenja. Stigoše do obale, izvukoše splav na žućkasti pijesak neke uvale i uputiše se puteljkom koji je od obale vodio prema naselju. Iskočivši sa splavi, Georgia je bila sva razdragana od sreće i vukla ga je za rukav da što prije odu s obale.

• - Dođi, Jede! Imamo još ne-

koliko dolara i to će nam pomoći da se bolje snademo! Dodi!

Ali on je zadrži energičnim pokretom ruke, pa onda polagano krenuše prema drveću i bujnom raslinju, koje ih je štiti-
lo od pogleda dok ne ispitaju gdje su i kod koga.

— Polako, zelenooka — promrmlja on — samo polako — i nastavi budno promatrati puteljak što je vodio prema naselju. Ali osim žućkastih svjetala koja su kroz mrklu noć dopirala do njih ništa nije mogao razabrati. — Što je, sivooki? — upita ga ona kivno. — Bojiš li se ljudi?

— Ovo je prokleta osamljeno mjesto — promrmlja — pa moramo biti posebno oprezni dok sve ne ispitamo. Ovdje možda žive ljudi koji su odbačeni iz društva, možda stoga i mrze cijeli svijet više no što je opravdano. Idem najprije sam, a ti se šćućuri tu u grmlju i čekaj me. I ne miči se odavde dok se ne vratim! Jasno?

— Da, gospodine — odgovori ona. Već je krenuo kad ga ona uhvati za ruku i dignuvši se na prste poljubi ga u zarasli i oštri obraz. — Ti si dobar momak, Jede. Sviđaš mi se sve više.

On zastane oklijevajući, pa je upita: — Smijem li znati kolikima si prije mene to rekla?

Ona na te riječi samo slegne ramenima, a po njenom uzdisaju osjetio je da je prevršio mjeru i da će mu zacijelo nešto odbrusiti. Ali ona se suzdrži i ne reče ono što joj je bilo na jeziku. Pustila je da prođe nekoliko sekundi sjetivši se kako je prema mnogim muškarcima znala biti gruba i nemilosrdna.

— Na ovaj način kao tebi —

odvratila je napokon — to još nisam rekla nijednom muškarcu, na ovaj način ne! — Na te riječi on je nježno pomiluje po obrazu i krene.

Popevši se uz padinu i došavši na vrh, znao je što ga čeka. Osjetio je po mirisu, a miris je bio jasan. Ovdje se pravio alkohol i to takozvani »mjesečina«
viski. Žuto svjetlo padalo je na otvorena vrata kolibe. Osim kolibe bio je tu još i neki omanji tor, a dobro su se vidjela i kola što su stajala nedaleko. Pod zaštitnim krovom gorjela je vatra i zagrijavala kotao iz kojeg je stršila bakrena cijev kroz koju je alkohol polako tekao u posudu za hlađenje.

Kraj vatre su sjedila trojica muškaraca, svaki sa žlicom u ruci, kušajući povremeno tekućinu koja je kapala u posudu. Bili su već dobrano pijani, jer su se samo cerekali pričajući neukusne šale i dogodovštine. Gledajući ih tako kako sjede, Jed zaključi da su banda koja alkohol prodaje brodovima što tu usput pristanu i idu dalje na sjever u zemlju Indijanaca, gdje se viski povoljno prodaje ili mijenja. Osjetio je opasnost koja ovdje prijeti, pogotovo Georgiji, jer ovi su nitkovi pohotni za ženom kao što su vukovi gladni mesa i željni krvi. Znao je da mora što prije nezapažen nestati odavde. Ali odjednom ga u razmišljanju prekinuše krikovi koji su do njega dopirali s obale.

— Dalje od mene! Ne diraj me tim prljavim šapama, nitkove prokleti! Odlazi!

Georgijin oštar i bijesan glas odjekivao je i osjetilo se u njemu da se ona pokušava obrani-

ti od nasilnika. Momak je zadovoljno vikao: — Hurrerra, našao sam pravu divlju mačku! Ali najprije će biti moja! Ohoooooooo...

Momci kraj vatre nisu vjerovali i dalje su mirno sjedili, jer su već bili toliko pijani da je trebalo vremena dok im do svijesti dopre ono što su čuli. A onda iznenada skočiše i počеше zavijati kao vukovi. Jed je znao da mu ne preostaje drugo nego da im se suprostavi i pokuša spasiti ženu. Razmišljao je što bi bilo najbolje učiniti? Zaljučio je da bi bilo glupo da odmah potrči Georgiji u pomoć. On sam protiv četvorice nije baš imao velikih izgleda. Osim noža nije imao nikakvog drugog oružja, a i rana mu je pravila smetnje. Preostalo mu je samo da čeka svoj trenutak. Propustio je trojicu momaka da prođu i krenuo prema kolibi, nadajući se da će tamo naći nešto od oružja, jer je samo tako mogao pomoći Georgiji.

Morao se svladati da joj pri-tekne u pomoć odmah. Čuo je njen ljutiti glas u nevolji. Zadihan i šepajući stigao je do kolibe. Unutra je gorjelo svjetlo, ali bila je prazna. Znači bila su četvorica. Brzo i pažljivo je gledao unaokolo kad odjednom ugleda oružje: sačmaricu i opasač s revolverom, što je visio na vratima. Uzme pušku i opase opasač pa izađe brzo kroz stražnja vrata, jer je već čuo glasove kako se zajedno s Georgijom približavaju vatri.

Jed je iz mraka sve budno pratio. Došavši do vatre, vidio je Georgiju u više nego jednom stanju, u razderanoj i prljavoj haljini. Stajali su oko nje u krug

i šuteći je promatrali. Jedan od četvorice bio je stariji muškarac, a ona trojica su bila toliko slična jedan drugom da je Jed zaključio da su braća i da im je ovaj stari otac. Otac i sinovi, pomisli Jed ozlojađen. Kakav otac takvi i oni — nitkovi, jer pravi se muškarac ne bi tako ponašao prema ženi u divljini. Zar ne vide da joj je potrebna pomoć? Čuo je kako stari kaže: — No, dušo, reci nam otkud ti tako iznenada! Kao da si pala s nekog broda? Aaaaah, sigurno je bilo tako, zar ne? Takve haljine nose dame u salonima. Ja to znam, jer sam i sam putovao takvim plovećim salonom. No, pričaj nam, golupčiću!

— Točno pala sam s palube parobroda. Dama s rijeke — reče ona promuklim glasom. — Prije tri dana prošao je ovuda uzvodno. Doplivala sam do obale i napravila splav. Nadala sam se da ću naići na poštene ljude, koji će mi pomoći. Ali, evo, nisam imala sreće i nabasala sam na vas, a tu vašu prokletu vrstu poznajem dobro.

— Danijele — obrati se stariji muškarac momku koji je Georgiju našao na obali.

— Da tako je stari — odgovori momak: — Čuo sam kako u žbunju nešto šušti, a prije toga sam već na obali našao splav. Mala je to splav i vrlo je vjerovatno da ju je ova jaka i iskusna divlja mačka mogla sama napraviti. Zna se ona dobro boriti i grepsti. Budući da sam je prvi našao, mislim da bi bilo pošteno da prvi uživam u njenim čarima, zar ne?

Iskesio se. Vidjelo se da ostalima baš nije drago to što je predložio, ali nisu se ni bunili,

osjetilo se da među njima ipak postoji neko drugarstvo. — On uvijek ima više sreće no pameti — promrmlja netko dok su ostali šutjeli.

Sad, će stari: — No, dobro, ali nemoj predugo, jer nemamo previše strpljenja.

Dok su svi hihotali, Danijel zgrabi Georgiju za ruku i odvuče je u kolibu. Dovikivali su za njim prostote, a što se drugo moglo očekivati od ološa kojem ni pijanstvo nije moglo biti isprika za ono što su činili.

Jed Quade je mirno stajao iz vrata koja su se otvorila. Gurnuvši Georgiju na jedan od kreveta, momak zalupi za sobom vrata i ugleda stranca. Prije no što je uspio pozvati u pomoć dobio je po glavi, i to žestoko i nemilosrdno.

— Prokletstvo — reče Georgija zadihano — trebalo ti je poprilično vremena. Ovaj kurvin sin napao me već na obali i htio me silovati.

— Ali nije — reče Jed Quade i usmjeri dvocvijeku prema čovjeku koji je ležao na podu. — Morao sam najprije pronaći oružje. Kako bih inače mogao pomoći? Razmisli malo, dušo!

— Oprosti — odgovori ona. — Da si bezglavo doletio, bio bi sigurno mrtav. A onda...

Zastavši, otvorila je širom oči, jer tek tad joj je postalo jasno u kakvoj teškoj i bezizlaznoj situaciji bi se tek onda našla. On samo kimne glavom.

— Sad ću ja pokazati tim prokletim nitkovima — reče on i otvori širom vrata. Ugledavši ga, nisu razabrali da je stranac, već pomisliše da je Danijel. Ali nakon četvrtog koraka jedan od njih opazi da to nije njihov

drug. Sjedili su oko vatre i držali žlicu pod bakrenom cijevi, neprestano kušajući piće. Pucao je u kotao, iz kojeg je para išla kroz bakrenu cijev i poslije se pretvarala u tekućinu. Kotao je među njima prsnuo kao da je zakazao ventil. Ne, Jed im nije htio pružiti priliku da se snađu.

VII

Slijedećeg jutra nastavili su ploviti nizvodno, ali ne na splavi već malim čamcem prodavača viskija. Četvoricu momaka su ostavili u takvom stanju da im više nikada neće pasti na um da siluju ženu. Jed Quade je sjedio za kormilom, a Georgia Bancroft ispred njega na klupici.

Dan je bio sunčan i lijep, čemu se nitko nije nadao nakon onoga sivog jutra.

— Sad sam shvatila — reče ona.

— Što? — upita Jed.

— Da si ti čovjek na kojeg se može osloniti, jer posumnjala sam da ćeš se usuditi uhvatiti ukoštac s četvoricom nitkova. Ali nema što... — zašutjela je, ali je zato žestokim i značajnim pokretom ruke izrazila sve što se dogodilo i spasilo joj život. Nakon kraće stanke upita: — Gdje smo sad? Do Omahe nismo još stigli, zar ne? Kamo zapravo idemo? I on sam je već dulje vrijeme o tome razmišljao. Imao je, doduše, plan koji je bio vezan uz Damu s rijeke, a na tom planu bile su ucrtane sve luke u kojima će pristati i njihova međusobna udaljenost, počevši od ušća rijeke Missouri, do Fort Bentona na sjeveru, smještenog pedeset šest kilometara nizvodno od Velikog vo-

dopada. Pokušao joj je objasniti gdje su.

— Prošli smo Leavenworth. On je udaljen od Kansas Cityja oko šezdeset kilometara, a od Leavenwortha do Saint Josepha ima oko stotinjak kilometara. Od Saint Josepha do Omaha predstoji nam najveći dio puta. Sad idemo otprilike šest kilometara na sat i nadam se da ćemo još danas stići u Saint Joseph.

Čudila se njegovim preciznim podacima o kilometraži, vidio joj je u očima da se čudi ali ništa nije pitala.

Izgledali su otužno onako iscrpljeni i prljavi, bez odjeće i obuće. Georgijina haljina bila je sva poderana, zgužvana, prljava: Ništa nije ostalo od elegancije one večeri kad se pojavila u njoj. Oko podneva opazili su u daljini teretni brod što im se približava. Mahali su im i otpozdravljali im, ali neke nade da se ukrcaju nije bilo, jer zato nisu imali novca. Na rijeci i nije uobičajeno da brodovi poberu skitnice, na koje su oni sad sličili. U tom jadnom i pomalo bezizlaznom stanju odlučio se da se u Saint Josephu nekako domognu novca. Ali kako? Na koji način? Pa i da prodaju ovaj čamac, ne bi za nj dobili mnogo?

Što su onda zapravo očekivali od Saint Louisa? Hm, nisu se usudili ni pomisliti. Već je bilo kasno popodne, gotovo večer, kad su nakon jednog zavoja ugledali grad. U pristaništu su bila usidrena tri parobroda. Cijela obala i cijelo mjesto bili su u nekom posebnom raspoloženju. Grad je bio okićen zastavama i cvijećem, prepun kola i konja koji su ljude iz unutrašnjo-

sti doveli na zabavu. Georgija Bancroft i Jed Quade stajali su začuđeni, ne znajući o čemu je riječ. Udarivši se rukom po čelu, Quade se prisjeti.

— A, znam — reče — danas se slavi Dan nezavisnosti. Danas slave svi od istočne do zapadne obale, odnosno između južne i sjeverne granice. Danas je 4.srpnja, i prije točno dvadeset godina Kongres je objavio nezavisnost. Zelenooka, je si li raspoložena da to proslavimo?

— Imamo nekoliko dolara — reče ona nasmiješi se — i kao što sam pobijedila Dukea Taggerta i ostale iskusne igrače pokera, zašto da sad ne iskušam sreću i pokušam od nekoliko dolara napraviti hrpu dolara, što misliš o tome? On je pogleda i slegne ramenima.

— Sreća — reče on na to — je ponekad čudna. A na ovakvim vašarima je to malo drugačije nego na brodu poput »Dame« i njenim raskošnim salonima. Georgia, zar si doista sigurna da možeš pobijediti?

Grickala je malo nervozno donju usnu i kimnula. — Da, na kartama ih sve mogu dobiti — reče odlučno — znam da mogu, intuicija me nikad ne vara.

I dalje ju je pažljivo gledao, jer joj je u glasu bilo nečeg što ga je uznemirivalo. Činilo mu se da sama sebe više bodri no što je željela da on opazi. I to s intuicijom je slično kod igrača koji ne vjeruje više u sreću već ga muče razne sumnje.

Izvukli su čamac iz vode i odvukli ga na obližnji sprud da ga valovi parobroda, koji možda naiđu, ne mogu odvući u rijeku. Nedaleko odande su vidjeli još nekoliko čamaca na vesla i ne-

koliko koliba. Ostavivši čamac na sigurnom, krenuše u grad držeći se za ruke. Slavlje koje je vjerojatno počelo u samu zoru već pri izlasku sunca i trajalo evo dosad, kasno u noć – sad je bilo na vrhuncu, jer sve je unaokolo odzvanjalo od glazbe i veselih poklika, a i plesalo se gdje je tko stigao. Bila je topla ljetna noć, na sve strane su se vijorile zastave, svijetlili lampioni, razlijevala se pucnjava i praštale šarene boje vatrometa.

Cijeli grad i svi parobrodi u pristaništu slavili su glasno i veselo. Georgia i Jed su brzo stigli do grada. Odmah uz obalu, gdje počinju prve kuće, skupili su se ljudi gledajući vještine gutača plamena, kojem su pomagali jedna lijepa žena i dvoje djece. Malo – pomalo umiješase se među gomilu djeca s limenim tanjurima ne bi li sakupili koji cent. Malo podalje ugledali su plesače na žici i uzdišući divili se njihovoj vještini. Vratolomije koje su izvodili između dvije kuće mnogima su zaustavile dah. Na sve strane je bilo ljudi koji su pokazivali neku svoju vještinu, a ljudi ih za to nagrađivali pljeskom. Dok su se držali za ruke, Jed osjeti kako ga Georgia naglo povuče i pokaže tezgu za koju se kockalo. Krenuvši prema tezgi, prisjetiše se da im cijeli imetak iznosi sedam dolara i odjednom ih uhvati neki strah od igre. Ali Georgia smogne nekako snage i zaigra za pet dolara. Od prve je dobila pet dolara i tako nekoliko puta. Promatrajući je sa strane, Jed Quade opazi da su joj ovi dobici ulili stanovito samopouzdanje i nakon nekoliko bacanja kocke imali su već u

džepu trideset dva dolara. Svi oko stola pažljivo su motrili lijepu ženu koju je sreća služila od početka igre. Gutajući je očima, nisu opazili da njena večernja haljina ne pripada ovamo na ulicu, odnosno da je ovako poderana upotrebljiva još jedino kao stara krpa. Igrala je još neko vrijeme, pa prestala. Jed je osjetio da se boji da ne izgubi, da jednostavno više nema povjerenja u sebe. Krenuli su dalje prema gradu i prošavši kraj dućana robom pogledi im se susretoše i ona reče:

– Ovo nam je dovoljno da se obučemo. Ja bih si mogla kupiti haljinu, cipele i donje rublje, a ti košulju i haljetak. Mislim da bi bilo najpametnije da tako utrošimo novac, ili misliš možda da bi bolje bilo da i dalje igramo, jer što više uložimo to će nam dobici biti veći. Što da učinimo?

– Iskoristit ćemo novac kao ulog – odgovori on. – I još nešto, Georgia, htio bih ti to odmah sad reći...

– No, reci! – glas joj je malo podrhtavao, znao je da je već odsutna i da se usredotočuje na igru u jednom od saluna. Na to će on brzo:

– Ako slučajno izgubiš, onda nisi samo ti za to kriva već smo jednako krivi oboje. To znači da smo zajedno sve riskirali i da smo zajedno izgubili, a ne samo ti. Jasno? Na to ona samo kimne glavom i uputiše se prema jednoj od mnogobrojnih kockarnica. Već na samom ulazu zaustaviše ih policijac i neki mišićav i jak muškarac. Ovaj ih je mjerio od glave do pete hladnim i znalačkim pogledom.

– Ne izgledate mi baš da ste

se spremili za dolazak ovamo – reče glasno – pogotovu bi dami bila potrebna nova haljina. Imate li vi uopće novca za igru? Zar ne bi bilo bolje da se obučete za taj novac koji imate? Georgia mu gurne pod nos novac i upita:

– Da li je to dovoljno da bi se kod vas moglo pristupiti igri? Što se tiče odjeće, gospodine, u to se nemojte miješati, jer to je možda naš stil. Što vi znate? Mi smo možda milijunaši prerušeni u skitnice, tek toliko da se malo zabavimo.

Odmjeravajući njenu pojavu od glave do pete, čuvši njen glas i vidjevši sjaj njenih očiju, nešto natjera čovjeka da promijeni mišljenje i da je ne drži bilo kakvom jeftinom ženom. Bez licemjerja i svake ironije on se obrati ženi koja je stajala pred njim:

– Točno, gospodo, to je vrlo lako moguće, jer bogatim ljudima padnu tu i tamo na um takve ideje, ali ja vama i vašem pratiocu ipak želim mnogo sreće! – Pustio ih je da prođu i dao redaru znak da ih pusti da uđu.

Kockarnica nije bila ni tako luksuzno uređena kao ona na brodu, ali je ipak bila krcata ljudima koji su htjeli okušati sreću. Ušavši unutra, Georgia je najprije sve malo razgledala, a Jed ju je šutke slijedio. Nisu ih baš osobito gledali, jer su bili zaokupljeni igrom, ali bi se tu i tamo netko začudio njihovom izgledu, odnosno Georgijinoj ljepoti, koja nije mogla proći nezapažena. Prolazili su kraj stolova, a Georgia kao da je budno slušala svoju intuiciju. Nakon druge runde još nije mo-

gla odlučiti. Svaki put kad bi ga pogledala preko ramena, osjetio je u njenim očima nesigurnost. Osjećao je da s njenim nagonom za igru i sreću nešto nije u redu. Ipak, unatoč tome nije im preostajalo drugo nego da zaigraju, jer novac im je bio prijeko potreban. »Dama s rijeke« im je iskliznula iz ruku, a Fort Benton, smješten ispod Velikih vodopada u gornjem toku Misourija, udaljen je od Saint Josepha više od tri tisuće šest stotina kilometara. A s druge strane, ako su željeli srediti račune s Dukeom Taggertom, nije im bilo dovoljno da ga slijede ili presretnu, već im je bilo potrebno oružje, ljudi i dovoljno novca. Morali su nekako zaraditi za troškove puta za koji im je bilo potrebno najmanje tisuću dolara, i nije im baš bilo lako kad su pomislili da sad imaju samo trideset sedam dolara.

U međuvremenu se Georgia odlučila za jedan stol. Uložila je dvadeset dolara, uzela podijeljene karte. Tri su joj bile dovoljne. Čovjek koji je držao banku i ujedno dijelio karte, pogledao je svoje karte i rekao:

– Plaćam onome tko ima dvadeset jedan – i položi karte na stol.

– Plaćate meni – reče Georgia mirno. Dobila je svoj ulog i dvadeset dolara. Igra se nastavila i Georgia je uložila četrdeset dolara. Ovaj put je uzela četiri karte i nadala se slabim kartama. Neki su uzeli više karata, nadajući se da će kao i u prošlom dijeljenju dobiti male karte, ali sad su dobili velike; pa su brzo bili izvan igre, jer su u zbiru imali dvadeset jedan.

Covjek koji je držao banku na to reče:

— Dvadeset jedan! Nema nitko! Dvadeset! Nema nitko! Devetnaest! Nema nitko! Osamnaest! Nema nitko!

— Plaćate meni — začu se Georgijin grleni ali melodičan glas. I tako je dobila dvostruko od svog uloga. Igra se nastavila. Jed je šutio i stajao iza Georgije, pitajući se dokle će to tako moći ići, jer Georgia je igrala na sve veće uloge, a time i sve više riskirala. Zasad ju je sreća dobro služila i za nekoliko minuta se kapital od dvadeset dolara popeo na sto šezdeset dolara. Vidio je da i ona sama pomalo oklijeva, ali se nije želio miješati. Pustio je da sama odluči hoće li nastaviti. No kad je vidio da je uložila svih sto šezdeset dolara, zastao mu je dah. Karte su opet podijeljene, neki su uzimali više, neki manje karata, svima je bio cilj da dođu do vrijednosti između sedamdeset i dvadeset jedan. Georgia je ponovo uzela samo tri karte. Covjek koji je držao banku baci karte na stol, što je značilo da ima više od dvadeset jedan ili manje od sedamnaest. Otpao je on i još dvojica igrača. Georgia je opet dobila. Sad su već imali tri stotine dvadeset dolara.

Hoće li još jednom riskirati i zaigrati? — pomisli Jed. Uzela je novac i okrenula se prema njemu. Gledali su se šutke i on opazi u njenim očima zabrinutost i nesigurnost. Jednostavno se bojala sve uložiti. Suosjećao je s njom, a nije joj mogao pomoći. Prohodali su oko stolova, a Georgia je bila sve zamišljenija kao da se preispitivala. Odjednom donese odluku da

ponovo zaigra i za tren oka uspijela je udvostručiti ulog. Još im je bilo potrebno jedno kolo i imali bi dovoljno novca za ostvarenje svojih namjera, ali rizik je bio prevelik. Kad ju je pogledao, u očima joj je bilo samo jedno pitanje: da ga igram ili da prestanem? Na to on samo kimne u znak odobravanja. Pokušali su još jednom. Georgia je na ruletu uložila sav novac na broj dvanaest. »Pobogu, pa ona je poludjela, uložila je sve na jedan broj« — pomislo Jed Quade izvan sebe. Ali krupije je već zavrteo kolo i bilo je prekasno za bilo kakvu intervenciju. Quadeu je zastao dah. Osjeti kako ga je Georgia čvrsto uhvatila za ruku, a ujedno osjeti i podrhtavanje cijeloga njegovog bića. I napokon se kuglica zaustavi na jednom broju — bio je to broj dvadeset tri. Izgubili su sve, baš sve. Sad su bili siromašniji nego u trenutku kad su izvlačili čamac na obalu i uputili se u grad.

Zašutjeli su. Ruku pod ruku izadoše iz lokala. Na izlazu im na put stane golemi muškarac. Bio je pijan i po odjeći se moglo zaključiti da je drvosječa ili splavar. Smijao se glasno i najednput neočekivano udario Jeda Quadea u prsa. Nepripravan na udarac, Jed Quade zatetura natraške i udari u zid obližnje kuće. Momak se i dalje smijao i dobacio:

— Hej! Hej! Ona pripada meni! Ona je prava mačka za Hanku! Na ovakvu tigricu odavno čekam! Dodi dušo! Idemo u najbolji hotel i uzet ćemo najbolju sobu. Uhvati je za ruku i povuče k sebi, ali tada osjeti da ga je netko s leđa žestoko zgrabio. Pi-

jani muškarac je urlao od bijesa i pokušao je nešto učiniti, jer nije bio od onih koji su dobivali batine. No, ovaj put nije bio dovoljno brz. Premda je bio teži od stotinu kilograma, dakle, dvadesetak kilograma teži od Jeda Quadea, Jed ga je preciznim i jakim udarcem odbacio kao loptu. Pao je i udario glavom žestoko o zid kuće, ispružio se i nije se više micao. Jed Quade uhvati Georgiju za ruku i povuče iz mase znatiželjnih, koji su se već okupili oko njih. Kad na jednom začuše prodoran glas.

— Ljudi, gledajte! Zamislite, netko je sa tri udaraca pretukao Hanka! Zamislite, on leži nepomično na zemlji! — Čuvši to, Jed još više ubrza korak, ali osjetili su da im je netko za petama. Odmaknuvši malo, nije mogao više izdržati i okrene se pratiocu.

— Što je gospodine? — upita ga.

— Smirite se, gospodine — odgovori čovjek — slijedio sam vas jer vam želim predložiti jedan posao, na kojem biste mogli zaraditi oko tisuću dolara, ali sve ovisi o vama. Jeste li zainteresirani?

Jed Quade ga je samo gledao. U ušima mu je odzvanjalo svota — tisuću dolara.

— Tisuću dolara!? — ponovi on malo sumnjičavo. — Treba li za tu svotu novca možda nekoga ubiti? Pitam zato što ne znam inače za što drugo bi netko mogao ponuditi toliki novac.

— U gradu je čovjek koji se bori za nagradu — reče čovjek i nastavi: — Ta vrsta borbe zabranjena je ovdje u Saint Josephu, ali malo izvan grada, vrlo

blizu, postoji jedan štagalj. Taj borac i njegov menedžer čekaju čovjeka koji bi platio veliku okladu. Moji prijatelji i ja bismo se rado kladili na vas, gospodine, jer upravo sam imao prilike vidjeti kako ste onu grdosiju od čovjeka sredili sa samo tri udarca. Vjerujem da biste onda brzo sredili i Biga Muddyja Franka, tako se naime zove čovjek koji bi vam bio protivnik. Budući da ste nepoznati, a i izgledate kao mršavi olinjali vuk prema onom masnom medvjedu, oklada će biti vjerojatno osam do deset naprama jedan za vas. Ali nema veze, ja sam vidio kako se borite, a moji prijatelji imaju povjerenja u moj izbor, uložim li ja na vas, oni će učiniti isto. Vama ćemo dati deset posto od dobitka, a ako izgubite, niste nam dužni ni centa. To je naš rizik.

— A što ako me momak sredi i napravi od mene kašu? — upita Jed Quade.

— E, to je već vaša stvar — reče čovjek nasmijuljivši se. — A ako pobijedite, tisuću dolara je vaše. Onda?

Držeći Georgiju za ruku, Jed Quade osjeti kako joj podrhtavaju ruke i kako ga lagano povlači želeći da se udalje od čovjeka koji im je tako nenadano prišao. Ali u njemu kao da se rodio neki inat. Ona nije bila u stanju srediti stvari za kockarskim stolom, možda će on to uspjati učiniti šakama.

— Dobro — reče na to — pokušat ću.

— Dodite! — reče stranac i krene ispred njih.

VIII

Skupilo se zatvoreno društvo ljubitelja borbe. Kao i ova, slič-

no su se organizirale borbe pijetlova. Takve su borbe uvijek postojale. Vidjevši svog protivnika, Jeda Quadea je zaista uhvatio strah, jer momak zvan Big Muddy Frank ličio je više na medvjeda grizlija nego na čovjeka. I tu goru od čovjeka on bi trebao pretući. Svi gledaoci, a ujedno i kladioci, gledali su ga kritički i ispod oka. Čovjek koji ga je doveo došaptavao se s prisutnima i pokušavao ih razuvjeriti da je momak tako slab kao što djeluje na prvi pogled. Da je u tome uspio, vidjelo se po tome što su počeli vaditi velike svežnjeve novčanica i davati ih za okladu. Jedan drugi momak je Jeda u međuvremenu odveo u kut i rekao mu:

— Ja sam vaš pomoćnik, gospodine. Ako vas Big Muddy Frank baci na pod, ja ću vam pomoći da ustanete na noge i odvesti vas do klupe. Pokušat ću vas osvježiti vodom ili nekim drugim sredstvom tako da budete sposobni da nastavite borbu. Nekoliko rundi ćete valjda izdržati? Poznajete li pravila?

— Ne — odgovori Jed Quade.

— To je, uostalom, vrlo jednostavno. Runda traje dok jedan od protivnika ne padne na pod. Nakon toga je odmor od dvije minute, a onda se borba nastavlja. Ako želite pobijediti, gospodine, onda morate udariti Muddya Frenka tako žestoko da poslije pauze više ne bude u stanju nastaviti borbu. Ali moram vam isto tako napomenuti da se protiv Big Billa Tennesseea borio sedamdeset pet rundi i na kraju ga pobijedio. Čuvši to, Jedu se sledila krv u žilama. »Sedamdeset pet rundi« pomisli

on »pa to nije normalno. Ako svaka runda završi udarcem koji obara, to znači da je bilo najmanje sedamdeset pet takvih udaraca. Pa to nije u staju izdržati ni najjači bizon. To je naprosto ludo. Ne budem li ga smlatio u prve tri runde, onda mogu odmah nakon zadnje pauze odustati.« Razmišljajući tako, već se bio skinuo u crvene gaćice i pripremao se za početak borbe. Pogled mu se odjednom susretne s Georgijinim, koja ga je bez riječi promatrala iz prikrajka.

— Pazi da od tebe ne napravi kašu — reče ona glasom u kojem se gotovo osjetio prijekor.

— To ti je bila potpuno luda ideja, bilo bi bolje da sam se prijavila u neki salun kao pjevačica i tako zaradila potreban novac. Ne moraš.

— Ti ćeš meni poslije otpjevati svoje pjesme — prekine je on — i to samo meni, važi!? A sad... — zastade i odmahne joj mlitavim pokretom ruke u znak da mora ići. U štaglju je bilo dvije stotine gledalaca i kad je izišao svi su ga sumnjičavo promatrali. Bio je lijepo građen, ali što je to značilo za mišićavog i dvadesetak kilograma težeg Muddyja Franka.

— Ovaj nema izgleda! — dovikne netko. — Bilo bi ludo kladiti se na ovoga pa makar i za dolar!

— A ako pobijedi! — dovikne drugi glas — svaki uloženi dolar donosi jedanaest dolara dobiti. Možda bi trebalo... Jed Quade nije više slušao komentare iz publike već se pokušao usredotočiti. Gorostasni protivnik ga je promatrao sažalno, pokazujući mu svoju desnicu.

Taj pokret je bio jasna prijetnja u stilu: njome ću te srediti. U tom trenutku pozove ih sudac k sebi i reče kratko:

— Dopusštena je samo borba šakama. Jasno? Samo šakama i iznad pojasa. Runda se završava obaranjem. Tko nakon stanke nije u stanju nastaviti borbu, izgubio je. Počnimo!

Big Muddy će na to:

— Hrabar se, a hrabri momci su mi posebno dragi. Ali ja ću te srediti, imaj to na umu! To ti je, uostalom, i jasno!

— Hajde, pokušaj! — isceri se Jed.

Nakon tih riječi Big Muddy Frank navalio kao mahnit. Za svoju je težinu bio vrlo spretan i udarci su mu bili brzi, ali Jed Quade je udarao još brže. Udarao je ravno i čisto, ali protivnik ga u jednom trenutku iznenadi aperkatom. Došao je k sebi tek na klupi. Dvojica su ga držala da ne sklizne, a treći ga je polijevao vodom. Čim je došao k sebi, znao je da je prva runda završila, i to loše po njega.

— Hajde, nastavi! — šapne mu netko na uho. — Sredi mu jedno oko i bit će ti lakše.

Ustavši s klupe, on zatetura malo, no korak mu ubrzo postade sigurniji. Borba je počela. Jed se u početku pokrivao i pomalo udarao. Frankovo lijevo oko malo je nateklo, ali se oteklina u toku druge runde sve više povećavala. Frank je izgledao kao sova. Čini se da ga je dobro boljelo jer je stalno na nju prislanjao dlan.

— Pazi, druškane, sredit ću ti i drugo oko!

Ovo je Franka raspalilo do te mjere da je naprosto bjesomučno prešao u napad. Ovaj put je

svladao Jeda udarcem u želudac. Quade je tek pred početak runde došao k sebi.

— Dobro je, stari! Sredio si mu i drugo oko, pa ako sad budeš dovoljno spretan i brz, neće te moći vidjeti, a ti ga samo bokaš kao komarac. Lukav si ti, vidio sam to odmah. Hajde! — reče mu njegov pomoćnik i gurne ga van.

I ovaj put Jed zatetura, ali se isto tako brzo pribrao. Prije početka nove runde Jed se uvjerio da Bigu Muddyju Franku natiče i drugo oko. Big Muddy Frank se ljutito prodere: — Ooooh, ti kurvin sine! Što si mi to napravio od očiju!

Počeo je rundu snažnim napadima, udarao je brzo i snažno, a istovremeno pazio da izbjegava svaki protivnikov udarac. Bila je to teška borba, bez imalo milosti, jer na kraju jedan ionako mora izgubiti. Značiželja među gledaocima i onima koji su se kladili sve je više rasla, jer posrijedi je bila velika svota novca. A rulja poput ove ne zna za milost, ona hoće pobjednika. Jedu je već bilo svega dosta i najradije bi bio odustao i pobjegao od svega, ali to više nije bilo moguće, morao je izdržati do kraja, a kraj je za njega značio pobjedu nad Big Muddyjem Frankom.

Jedva je čekao da napokon prestane to besmisleno udaranje. Muddy je udarao, ali ne više onako žestoko, više su to bili udarci koji bi Jeda ponekad samo jače okrzнули. Jed je pak udarao jako i čisto, Franku su oči sve više oticale tako da gotovo više ništa nije vidio pred sobom. Spretno i brzo Jed ga u jednom trenutku udari ispod

čeljusti, ravno u žily kucavicu. Muddy Frank, taj gorostas od čovjeka, stane na tren, zatetura i sruši se kao pokošen.

Napokon je bio kraj. Jed Quade se okrene i krene prema klupi osjećajući da će mu ova borba ostati u sjećanju kao tužan san. Kad se poslije probudio, ležao je mirno i nije bio u stanju razabrati što je bio san a što java. Otvorivši oči, ugleda Georgiju. Postavljala je stol kraj kreveta i vjerojatno ga je probudio ugodan miris tek kuhane kave, te zveckanje tanjurića i šalica. Vidjevši da je budan, Georgia pride krevetu i klekne. Prislonivši svoje lice na njegovo, ona reče:

— Tražila sam da nam done-su doručak u sobu. Nemaš, nadam se, ništa protiv.

On samo kimne glavom netremice je promatrajući. Tek sad se polako prisjećao kako su nakon borbe krenuli u hotel i uzeli sobu kao bračni par. Na to će Georgia:

— Bila sam već u kupnji i nabavila najpotrebnije. Spontano ga je poljubila u obraz. — Nismo više skitnice. Čovjek koji te je zvao da se boriš s Big Muddyjem Frankom bio je pošten momak. Isplatio je gotovo tisuću pet stotina dolara. Oh, Quade, kakav si ti momak!

— Da, i ja bih rado znao — promrmlja on — rado bih znao što ti o meni misliš!

Promatrala ga je i dalje ozbiljno, a onda odmahne glavom i reče:

— Takvog kao što si ti još nisam srela. Ti ne samo što si najbolji muškarac od tisuću, već si bolji od svih koje sam ikad sre-la. Ne, netko poput tebe uopće

ne postoji. Hajde, ustani! Kava će se ohladiti.

Vani je svanuo lijep dan. Pomisao na sve što su prošli i kako su se ipak relativno dobro snašli, činila ga je zadovoljnim, a pomisao da mu pripada žena poput Georgije činila ga je sret-nim. Nakon tri dana predaha krenuše malim parobrodom ponovo uzvodno. Nije to bio luksuzno opremljen brod poput »Dame s rijeke«, već je to bio malo bolji teretni i poštanski brod, koji je dopuštao i prijevoz manjeg broja putnika. Kad se u Fort Thompsonu iskrcala žena nekog oficira, Georgia je dobila i vlastitu kabinu. Sad je već bilo mnogo bolje nego kad su krenuli, a posebno zadovoljnima činila ih je spoznaja da plove za Dukeom Taggertom i »Damom s rijeke«. Mučilo ih je jedino da bi se mogli mimoći s brodom. Pokušali su da im te tmurne misli ipak ne pokvare sadašnje zadovoljstvo, pa su zaključili da je važno jedino da nađu Dukea Taggerta i brod, a onda će vidjeti što će dalje.

IX

Tog je dana »Dama s rijeke« isplovila iz već spomenute luke Fort Thompson i stigla za osam sati u sadamdesetak kilometara udaljenu luku Head of Big Bend. Na obalu su izbačena samo dva poštanska paketa i brod je bez zadržavanja punom parom krenuo uzvodno prema luci Black Hills Landing kod Fort Pierrea, želeći donde stići prije sumraka. Ove će noći teško moći nastaviti dalje uzvodno, jer je razina vode već sad bila preniska. Svuda naokolo vrebali su pješčani sprudovi, a

prošla bujica nanijela je i ostavila za sobom iščupana debla i grmlje. Plutajuće deblo može lako probušiti trup broda, a ako dospije u lopatice kola, može sve polomiti i onemogućiti brodu svako kretanje. Duke Taggert je stoga gotovo cijeli dan proveo na gornjoj palubi prateći budno zajedno s posadom da se ne dogodi nešto nepredviđeno. »Dama s rijeke« je sad plovila s pola snage upravo zbog opreza. Njeni razmaženi putnici nisu znali niti ih je zanimala briga posade sad kad se brod sve više približavao sjeveru. Do Fort Bentona preostao je još velik dio puta. Ondje su se obično iskrcavale poštanske kočije, koje su odatle same nastavljale put u zemlju zlata.

Već se polako počelo smračivati, a oni još nisu stigli do luke koja im je danas bila cilj. I dok je Duke Taggert zajedno s kormilarom i posadom razmišljao da li da se usidre ili da krenu dalje, brod se nasukao na pješčani sprud. Svi putnici su znatiželjni i prestrašeni dotrčali na palubu da vide što se dogodilo. Neki su vikali i psovali od bijesa, žene su vrištale od straha. Budući da nije eksplodirao kotao, niti se probušilo dno broda, nije se zapravo ništa opasno ni dogodilo, pa su se putnici ubrzo nakon događaja smirili.

Nekoliko članova posade skočilo je s palube na sprud, struja je bila prilično jaka, pa im je trebalo mnogo snage da se održe na nogama iako im je voda dopirala samo do gležnjeva. Dugačka debla učvrste se u dno rijeke s obje strane broda pod kutom od 45 °. Brod se vuče metar po metar. Nakon toga se

balvani premjeste naprijed i brod se opet lagano povlači preko spruda. Potrebno je dosta vremena i mnogo dobre volje da se tako prijeđe sprud. Za nepun sat posao je bio uspješno obavljen i brod je nastavio putovanje.

Ali posadu je zabrinjavala spoznaja da će, dogodi li im se to u zemlji Indijanaca, morati prevlačiti brod i istovremeno se boriti s Indijancima ili riječnim piratima, koji su u takvim situacijama obavezno napadali brodove. Pogotovo je brod s takvim putnicima zanimljiv za riječne pirate. Duke Taggert najradije ne bi pri ovako niskom vodostaju plovio dalje na sjever, ali bi tada izgubio mnogo novca. Brod je bio kockarnica prve klase, koja je svaku noć donosila velike svote novca.

Nije se mogao odlučiti na taj potez, pa mu je jedino preostala nada da će se vrijeme promijeniti, da će pasti obilne kiše i da će vodostaj rijeke i njenih pritoka porasti. Posavjetovao se sa svojim iskusnim momcima, koji su poznavali rijeku kao vlastiti član. Takav je momak bio Joseph Blain, kome se unatoč iskustvu brod nasukao, ali ipak je uspio uvjeriti Duke Taggerta da nastavi putovanje.

— No, dobro, pokušat ćemo, pa kako bude. Ali napominjem vam da ovaj brod ne želim izgubiti, a ne želim ni ostati bez skalpa. Brod mi nitko neće oduzeti, pa ni ta prokleta rijeka! Jasno!?

Na te riječi svi kimnuše glavom u znak slaganja, jer je i njima samima na ovom brodu bilo bolje nego na bilo kojem drugom. Drugo, još nikad nije ova-

ko luksuzan brod stigao u Fort Benton, pa ako uspiju sretno stići, ta će se vijest ubrzo proširiti na sve strane.

Stigavši i usidrivši se u Fort Pierreu, nisu dugo bili spokojni, jer ubrzo stigoše loše vijesti. Indijanci su objavili rat i već su uništili dva parobroda, a rije-kom je istovremeno ponovo harao veliki razbojnik Chadbourne. Pročulo se da je nedavno oteo mali ali brzi parobrod, koji je bio opremljen čak sa dva topa. Opet se Duk Taggert borio s nedoumicom da li da prenoći u luci ili da ide dalje na sjever. Odlučio je da krenu. Pouzdao se u sreću, znajući da na brodu ima mnogo putnika i da je svaki od njih dobro naoružan, a i brod je bio brz. Čim je svanulo, brod je krenuo Big Muddyjem uzvodno i putnici su i dalje bezbrižno provodili vrijeme. Samo poneki koji su dobro poznavali prilike bili su zabrinuti kao i Duke Taggert. Duke nije smio ni pomisliti na bilo koju situaciju koja bi ga mogla lišiti broda. Zbog njega je žrtvovao svoj ponos i čast. Zbog njega je izgubio najdivniju ženu na svijetu, nije čak znao ni da li je još živa, ali sad sve to nije više bilo važno, jer brod mu je bio važniji od svega.

U toku sljedećih nekoliko dana brod bi se ponekad nasukao na poneki pješčani sprud, ali je uvijek sve dobro završilo. Šestog su dana negdje u okolini Red Bluffa opazili kako im se iz obližnjeg rukavca približava mali parobrod.

— Tako mi svega, to je »Dasy«! — vikne jedan od Taggertovih ljudi. — To je brod koji je Chance Chadbourne oteo, tako

se barem pričalo u Fort Pierreu. Sve odgovara opisu, ima čak i dva topa. Gledajte, kao da želi da ga pretekne.

— Sigurno to želi — na to će Taggert kiselo. — Zele s nama pregovarati, a ukoliko ne pristanemo na njihove zahtjeve, pucat će nam u kolo. To je barem jasno. Dok ja razgovaram s Chadbourneom, zabit ćemo mu se u brod. Uzdah se u vas, momci! Istovremeno ćemo otvoriti vatru na njih, ali pazite da vas ne opaze. Jasno?

Kormilari su se složili s Dukeom Taggertom i izdali naređenje ali putnicima o donesenoj odluci nije rečeno ni riječi. Ubrzo zatim oba su broda plovila jedan drugom uz bok. »Dasy« je dobro držala brzinu koju je nametala »Riječna dama«, s obzirom na to da je bila upola manja od luksuznog parobroda. S »Riječne dame« se pružao dobar vidik na palubu broda koji joj je plovio uz sam bok i ono što su vidjeli činilo im se bezopasno: nekolicina šćućurenih momaka s puškom u ruci nije im ulijevala neki veći strah. U tom trenutku začuje se s »Dasyja« prodoran glas bradatog gorostasa:

— Hej, hej! Čujete li me?! Hoćemo s vama napraviti trgovinu, i to dobru trgovinu!

Nagnuvši se preko ograde Duke Taggert počeo dovikivati pokušavajući nadglasati buku stroja.

— Kakve bi mi to poslove mogli s vama napraviti? Da ne prodajete možda uši ili nešto tome slično?!

Glas mu je bio pun ironije i prezira. Na »Dasyju« se kao pobjesnjeli vukovi odmah podigo-

še momci i uperiše puške, a topovi isto tako odmah uzeše na nišan veliki brod uz čiji su bok plovili. No posada na gornjoj palubi luksuznog broda, koju momci s »Dasyja« nisu mogli vidjeti, također je bila pripravna na paljbu.

Paljba je počela i momci na »Dasyju« su se unatoč dobrim pripremama našli zatečeni. Oni s gornje palube pucali su brzo i gađali precizno, pa su za tren oka sredili razbojnike koji se naprosto nisu stigli snaći. U isti čas okrenuo je kormilar veliki parobrod i udario u »Dasy«, koja se udarivši o obalu i neka nailazeća debla prevrnula na bok i ostala tako plutajući.

Dotrčavši na palubu, putnici su tek sad shvatili što se dogodilo i počeli ushićeni pljeskati i hvaliti kapetana i posadu koja se uspjela oduprijeti tim sitnim, ali opasnim banditima. Ovaj je dan na brodu prošao u slavlju, dobrom jelu i piću. Duke Taggert bio je više nego zadovoljan. Brige mu je zadavala i ometala ga u potpunom zadovoljstvu pomisao na vodostaj. Ploveći tako uzvodno, preostalo im je još mnogo mjesta koja su kanili proći. Fort Sully, onda Fot Rice, Fort Lincoln, Bismarck, samo sedamdeset kilometara udaljen od Fort Lincolna. Slijedili su zatim Fort Stevenson i Fort Berthold, a iza ušća rijeke White Earth bio je smješten Fort Buford.

Sva su se ta mjesta nalazila već duboko na indijanskom teritoriju.

Kad su tik pred ciljem zaobišli planine Citadel, Indijanci su napravili još jedan pokušaj nadajući se da će ih iznenaditi. Taj

obilazak je jedno od najužih mjesta na Missouriju. Rijeka je ondje široka jedva sedamdeset metara, a prolaz kroz koji mora proći brod jedva je dvadeset metara širok i ovuda ga može provesti samo iskusan kormilar. Indijanci su već zauzeli položaje, neki su bili na drveću duž rijeke i mirno čekali, neki su im žbunjem zamaskiranim splavima išli u susret ili su pak plivali također maskirani. Pokušavali su, ali nisu se uspjeli popeti na brod. Samo su klizili niz glatke i mokre stranice velikoga parobroda koji se snažno probijao mimo debala i mnoštva grana.

Sretno su prošli kroz tjesnac i nakon deset sati vožnje luksuzni je brod pristao u luku Fot Benton. To je bio podvig, jer je to bio prvi ovako luksuzno opremljen i veliki brod koji je pristao u gornjem dijelu Missourija. Bila je to senzacija, a poštanske kočije koje su se ovdje iskrcale njabolja reklama. Nakon nekoliko dana novi su se putnici ukricali, smjestili se i brod je bio pripravan za povratak. Putnici su opet bili vlasnici rudnika, sretni kopači zlata, koji su se domogli velikog bogatstva, te igrači na sreću, kockari, koji su se nadali sreći. Bili su to ljudi željni zabave, ali ne u Kansas Cityju, Saint Louisu ili bilo kojem drugom većem gradu na obali, ne, to su bili ljudi koji su zabavu željeli odmah, pa su stoga izabrali parobrod poput »Dame s rijeke«.

Potkraj tjedna brod je bio pun putnika. Isplovio je ne samo s bogatim putnicima, već su i sefovi i kabine bile krcate novcem i zlatom. »Dama s rijeke«

bila je natovarena s najmanje milijun dolara u zlatu, što u šipkama što u obliku zlatne prašine. Zamislite više od milijun dolara u zlatu! Kakav bi to bio plijen! Prije no što je brod krenuo na putovanje, dogodilo se nešto što je smirivalo: u planinama se vrijeme pogoršalo. Kiša je lijevala neumorno kao iz kabla, a svi riječni pritoci su nabujali. Veliki vodopadi sjeverno od Fort Bentona također su porasli od nabujalih pritoka. Nije više postojala opasnost da će brod zbog niskog vodostaja kasniti na odredište i riskirati da bude napadnut.

X

Brodić kojim su se vozili Georgia Bancrowt i Jed Quade uopće nije stigao do velikih crvenih stijena zvanih Red Bluff, među kojima je riječni gusar Chance Chadbourne sa svojim brodom čekao u zasjedi. Mali parobrod zvan »Esmeralda« pristao je na skladištu drva pedesetak kilometara ispod Red Bluffa. Budući da je bio natovaren teretom i popriličnim brojem putnika, nije bilo baš previše mjesta za drva. I upravo zbog toga morali su pristajati u svakom skladištu drva. Čovjek kojem je potreban novac lako će ga i zaraditi ako prikupi nekoliko debala što plutaju rijekom i ona koja posiječe u šumi icijepa i složi na obalu. Neki od parobroda koji ovuda plove sigurno će stati da kupi ili zamijeni, nešto za potrebna mu drva.

Duž rijeke zaista je bio veliki broj takvih mjesta. I tako je »Esmeralda« pristala uz stari i oronuli gat, spustila košaru za uto-

var drva. A tada se odjednom na brod ubaci riječni pirat Chance Chadbourne. Njegovi su se ljudi sa svih strana, s kreme, s pramca, penjali na palubu iz svoga velikog kanua i uskakali s kopna, sretni što je pristao takav dobar brod, nadajući se da će i zarada biti isto tako dobra. Nije bilo mnogo pucnjave, ponekad bi prasnuo metak i sve je brzo bilo gotovo. Ubrzo zatim prolomi se palubom Chadbournov glas:

— Ne tražimo ništa od vas, ljudi! Znamo dobro tko ste i kamo putujete, u potrazi za srećom i lakšim životom! Znamo mi da se bogataši ne voze ovakvim brodovima! Nije to za njih. Od vas ne tražimo ništa osim da nam predate brod!

Čuvši to, putnici su se smirili znajući da se sad ne moraju bojati za ono malo što su nosili sa sobom i da im je život izvan opasnosti. Samo je kapetan psovao, jer bio je posve bespomoćan sa svojih sedam članova posade i nije smio pomisliti na suprotstavljanje. Kleo je sve odreda: bandite, rijeku i cijelo to prokleta i ludo vrijeme u kojem je živio. Jed se nije miješao, već je primio Georgiu za ruku. Polako su sišli s broda. Riječni razbojnici opazivši lijepu Georgiju, počeli su joj dobacivati neukusne dosjetke i zabavljati se na njen račun. Jedan nije mogao izdržati pa je bio isuviše iskren, te reče:

— E, dušo, tebe bih sad mogao povaliti!

Ali u isti čas Chance Chadbourne prekine te neukusne upadice i vikne:

— Prestanite, kurvini sinovi!
— glas mu je bio pun prijetnje.

– Nemamo sad vremena! Najprije moramo brod napuniti drvom. Ako ne požurimo, Dama s rijeke, koja bi uskoro trebala proći, mirno će prozujiti kraj nas. Dok čekamo na brod, moramo se pripremiti da istog časa kad ugledamo Damu s rijeke budemo spremni krenuti punom parom. Još moramo s one naše olupine »Daisy« dopremiti oba topa. Hajde! Požurite! Svi muškarci moraju pomoći oko utovara drva! Naprijed momci! Svima je bilo jasno da se pripremaju na neki okršaj, koji je u vezi s velikim brodom zvanim Dama s rijeke.

Nakon nekoliko sati rada i neprestanog utovara, pretrpan drvima brod je digao sidro. Kapetan broda i ujedno njegov vlasnik stajao je do gležnjeva u vodi i skinuvši kapu kao da se oprašta s njim. Opraštao se s njim kao što se živi opraštaju od mrtvih, gledajući u brod kao u kovčeg koji s preminulim ostacima odnose na groblje. Iza njega su stajali putnici posada gledajući brod koji je lagano plovio uzvodno, a s njim i njihova nada da će se brzo izbaviti odavde. Netko blizu Jeda i Georgije reče promuklim glasom:

– Sada sigurno više nećemo stići u zlatnu zemlju, obećanu zemlju. Iz ove neprilike se nećemo tako lako izvući.

– Hm – reče netko – bilo bi dobro znati što nam je činiti? – Ali na pitanje nije dobio odgovor. Nitko od putnika nije znao što da kaže. Svi su uperili oči u kapetana, koji je polako izlazio iz plicaka i penjao se na obalu. Bio je prosjed, visok muškarac, a zvao se Bud Spencer. Izišavši

iz plicaka stavi ruke na leđa i okrene se skupu. Pogledavši brzo oko sebe, opazi da raspolaže sa oko šezdesetak ljudi, od toga sa pet žena, pa će na to:

– Vrijednost tovara moga broda iznosila je deset tisuća dolara. Da sam teret dovezao na cilj, mogao sam od zarade kupiti dvostruko veći brod. Izgubio sam, dakle, više od vas. Ali ipak ne plaćem za tim. Nisam mogao tražiti od vas da se borite protiv ovih gusara, jer sada bi najmanje polovica od vas bila mrtva. Preostaje nam jedino da sagradimo splav i njome krenemo nizvodno. Ili možemo skupiti još drva i čekati neki veći brod koji će nam ih otkupiti ili zamijeniti za nešto što nemamo, a nama je potrebno. Eno, tamo je neka koliba! Ondje su vjerojatno stanovali drvosječe dok se banditi nisu pojavili. Možda nađemo i mrtvih! Brzo! Na posao!

Nitko od prisutnih ne reče ništa. Svima je bilo jasno da on ima pravo. Kad prikupe dovoljno drva, zacijelo će ta velika zalih privući neki brod koji će stati da se opskrbi prije no što nastavi putovanje. Većina ih je potrčala prema kolibi, a onda su ugledali napravu za pravljenje alkohola i zaključili da ljudi koji su ovdje boravili nisu bili samo drvosječe. Našli su ubrzo njihova mrtva tijela, te ih odmah pokopali./i Chadbourneova banda bila je prava banda okorjelih pljačkaša i ubojica. Jed Quade i Georgia Bencrowt držali su se malo po strani. Jed se naslonio na obližnje stablo i prigrlio Georgiju uza se. Naslonivši se na njega, osjećala se u njegovu zagrljaju voljenom i

zaštićenom. Pogledali su se, nasmiješili jedno drugom, a na to će on zabrinuto, ali nježno:

— Baš nemamo sreće! Jesi li čula, dušo, što je rekao onaj razbojnik. Zacijelo su ga ljudi s tvog parobroda sredili i sada se priprema na osvetu. Oteo je ovaj brod da bi ih mogao sačekati i napasti iz zasjede. Ako osvoji brod, onda se zaista posve možeš oprostiti od njega, Georgia. Morali bismo to pustiti i više ne razmišljati o Dami s rijeke već tražiti neki izlaz kako da počnemo napokon zajedno živjeti i stvarati. Imamo još nešto novca. To nam je dovoljno da se ukrcao na prvi brod koji prođe ovuda i krenemo za kopačima zlata, ne bismo li tamo možda bili bolje sreće.

Gledala ga je ne rekavši ništa, ali nakon kraće šutnje reče:

— Kod kuće me nisu zvali Georgia, već Gigi. Voljela bih da me i ti tako zoveš.

— Dobro, Gigi — promrmlja on.

Dignuvši se na prste poljubi ga nježno.

— Dobro — reče ona — krenimo za kopačima zlata ako nam se pruži prilika. Ali »Dama s rijeke« je moj brod. Ja još imam papir koji mi je Duke Taggert potpisao.

— Njene zelene oči zasjaše nekim neobičnim sjajem.

— Da — složi se on — možda ćemo nešto poduzeti. Mogli bismo pogledati što se događa tamo gdje rijeka zavija. Možda nađemo neki čamčić. Vidjet ćemo! U prtljazi imam još jedan revolver. Ako su momci pravili alkohol pretpostavljam da ga nisu prodavali samo Indijancima, ribarima i traperima, već

su vjerojatno raznim riječnim pritocima plovili u unutrašnjost. Ako nedaleko odande postoji neki pritok Big Muddyja, onda ćemo zacijelo naći čamac. Vidjet ćemo, uostalom!

Pomiluje je po licu. upravo je htio krenuti kad ga pozove »Emeraldin« kapetan.

— Hej, gospodine! Quade se okrene i upita:

— Molim?

— Kamo ste krenuli?

— Idem u potragu za kakvom divljači. Kapetan mu pride bliže.

— Potrebni su nam svi muškarci, gospodine — reče. — Kada biste doista ulovili divljač, bilo bi to vrlo korisno. Vidim da imate revolver i opasač. Jeste li dobar lovac? Jed Quade kimne glavom.

— Znate — promrmlja — ja imam nešto indijanske krvi. Da, vješt sam lovac i revolverom.

Okrene se i nestane u žbunju. Kapetan pogleda Georgiju, a ona mu uzvрати pogled.

— Čuo sam već za vas, Dama s rijeke — reče kapetan. — Dugo je korito ove rijeke kola priča kako vam je Duke Taggert na kartama oduzeo brod koji nosi vaše ime. Čuli ste što je rekao jedan od razbojnika ne bi li vas izazvao? — Georgia kimne na te riječi i napomene:

— Da, riječ je o mom brodu. Ali sad on pripada meni, dobila sam ga na kartama. Budući da Taggert ne zna gubiti, morali smo ja i moj pratilac skakati s broda.

Kapetan Bud Spencer kimnuo je glavom pun razumijevanja.

— Uvijek netko gubi, a netko dobiva, ali pazite, s Chanceom

Chadbourneom nećete moći pregovarati o brodu!

— Nikad se ne zna — odgovori ona kratko.

On se okrene i ode. Gledala je za njim i razmišljala. »Sigurna sam da bih i pirate pobijedila na kartama, a kladila bih se isto tako da bi on korektnije podnio poraz nego Duke Taggert. Ipak, ne bih voljela da Taggert izgubi brod i da moram početi iz početka.«

Pala je noć kad se Jed Quade pridružio ostalima koji su već sjedili oko vatre. Vukao je za sobom srndaća. Čim ga je spustio kraj vatre, digoše se neki da ga očiste i pripreme za jelo, jer su od mesa do sada pojeli samo poneku ribu i ništa više, a ono što su našli u kolibi nije bilo dovoljno za tolike ljude. Svi su uprli oči u Quadea.

— Na ovoj strani rijeke nema nikakvog puta ni puteljka koji bi vodio u neko naselje — reče Jed — ali zato sam naišao na mnogo indijanskih tragova.

Jedan od muškaraca koji su se bavili oko srndaća reče:

— Životinja je ubijena strijelom, a ne vatrenim oružjem!

Nakon tih riječi sve se oči uperiše u Quadea. A Quade će na to zvonkim glasom:

— Da, točno naletio sam na jednog indijanskog lovca. Strijela je bila namijenjena meni, ali ratnik nije uspio.

— I onda? — upita prodoran ženski glas.

— Nisam smio dopustiti da umakne, jer bio je to Indijanac namazan ratničkim bojama. Zacijelo su tu negdje bili blizu podigli logor i on ih opskrbljuje mesom. Ostanite na svojim mjestima! Možda su im momci koje

smo ovdje zatekli mrtve prodavali alkohol, pa će Indijanci možda uskoro navratiti da se opskrbe. Zato bi trebalo postaviti straže.

Okrenuo se prema Georgiji, koja se šćućurila kraj obližnjeg drveta. Sagnuo se, podigao joj kosu i pomilovao je po zatiljku.

— Našao sam kanu — reče tiho. — Nedaleko odavde utječe mala rječica u rijeku. Indijanac kojem sam oteo srndaća došao je tim kanuom.

Ona kimne i prošapće:

— Presretna sam što si se vratio živ i zdrav.

XI

Napustili su prenoćište malo prije ponoći. U kolibi bivših trgovaca alkoholom spavale su sad žene, a muškarci su se rasporedili po logoru. Iz opreznosti su postavljena čak četiri stražara. Unatoč tome Jed Quade i Georgija Bancroft uspjeli su nezapaženi izići iz logora. Ljudi u logoru bili su neiskusni, nisu bili lovci, ni izviđači i postojala je velika vjerojatnost da će im se u toku noći Indijanci uspjeti prišuljati i mnoge od njih pobiti. Bili su to ljudi koji su krenuli u potragu za zlatom i koji se u divljini nisu baš najbolje snalazili. Bili su bespomoćno i nezaštićeno stado ovaca bez pastira i pasa. Čak ni sâm kapetan Bud Spencer i njegovi ljudi nisu baš osobito snalazljivi na kopnu, jer su mnogo više boravili na rijeci.

Jed i Georgia su se, dakle, uspjeli išuljati i nakon prijeđenoga kilometra stigli do rijeke koja je utjecala u Big Muddy. Ispod žbunja bio je sakriven kanu. Noć je bila svijetla, a sjaj

mjeseca i zvijezda davao je pritoku srebrnkasti sjaj.

Jed Quade će ogorčeno:

— Ljudi koje smo ostavili morat će imati mnogo sreće da se izvuku. Ako ih Indijanci nađu, nemaju izgleda da prežive. Kad se sjetim da je Indijanac kojeg sam ubio bio namazan ratničkim bojama, onda se ne usuđujem ni pomisliti što se sve može dogoditi. Hajde, Gigi, ulazi u kanu! Na rijeci smo sigurniji! Krenimo!

— A gdje je ubijeni Indijanac? — upita ona.

— Već satima pluta nizvodno rijekom — odgovori on. — Ne bi bilo dobro da ga drugovi počnu tražiti.

Georgija uđe u čamac, a Jed ga odgurne od obale i sâm uskoči. Struja pritoka nosila ih je prema Big Muddyju. Ali kako nisu željeli Big Muddyjem nizvodno, čekao ih je naporan posao. Jed Quade je počeo veslati, i makar to već odavno nije radio, išlo mu je od ruke. Veslao je samo jednom stranom, što je posebno umijeće. U isto vrijeme dok je grabio zaveslaje morao je i upravljati. No, kad je Georgia našla još jedno veslo pod daskama kanua i kleknula uz njega, išlo je još brže i lakše.

— Ti si dobra djevojka — reče on. — Gdje si to naučila?

— Pa, zaboga, Jede, zar me ne zovu damom s rijeke? — odgovori mu ona preko ramena. — Naučila sam ja mnogo toga na rijeci, pa ne znam valjda samo igrati poker i black-jack.

— Ja to već odavno znam — reče on i nastaviše veslati svom snagom.

Srećom je duž obale bilo mnogo uvala i na tim je mjesti-

ma voda bila mirnija. Kretali su se prilično brzo.

Parobrod »Esmeralda« već je odavno otplovio i nestao s vidika, pa su izgubili svaku nadu da će ga moći sustići. Ako su odlučili postaviti zasjedu uzvodno, onda su im izgledi bili neznatni. Što ako ih i stignu? Što će imati od toga da gledaju kako Chance Chadbourne napada brod i odlazi s bogatim plijenom? Jedno je bilo sigurno, a to je da ga oni u tome neće uspjeti spriječiti. Isto tako je sigurno da neće moći opomenuti posadu broda »Dame s rijeke«, jer bi tada brod odmah prešao u ruke Dukea Taggerta. Unatoč svim tim crnim mislima hrabro su veslali uzvodno.

Noć je prolazila sporo, bilo je toplo i puhao je blagi povjetarac. Tek pred jutro je postalo malo svježije. Sunce je sjalo i polako gutalo maglu što se nadvila nad rijekom, dan je bio sunčan i čist. Mali kanu kretao se bliže obali. Uz obalu je bilo žbunje i mnogo grana drveća što su visile nad vodom. Veslajući uzvodno, ostavljali su za sobom kilometre i kilometre prijednog puta. Kad su oko podneva osjetili glad, skrenuli su u neki manji pritok. Ubrzo zatim Jed je spretno rukom uhvatio nekoliko pastrva. Georgia je stajala malo podalje i pažljivo gledala kako on to radi. Kleknuo je tiho, zaronio ruku do lakta u vodu i zgrabio brzo pod vodom jednu, pa drugu i treću ribu. »Hm, on zacijelo brzo povlači. Samo brz revolveraš može tako sigurno zgrabiti plijen. Vjerujem da bi on bio u stanju zgrabiti muhu u letu« — mislila je.

Pod gustom krošnjom drveća upalili su vatru i ispekli pastrve. Počastili su se dobro, oblizujući prste.

— Gigi, pustit ću te da dva sata odspavaš i da se odmoriš, a nakon toga krećemo dalje.

San ju je uhvatio već dok je jela, pa je na njegove riječi samo kimnula i legla. Zaspala je gotovo odmah. Promatrajući je tako kako mirno spava, bilo mu je jasno da je voli. Volio bi je i da je bila upola lijepa. »Divna je to žena. S njom bi čovjek bio u stanju proći sve dobro i zlo u životu.«

Pažljivo je motrio na obalu, ali nije vidio ništa značajno. Na rijeci nije bilo ni brodova ni čamaca. S druge je strane obala bila stjenovita. Na vrhu jedne od stijena ugleda orlovsko gnijezdo. Zavidio je orlovima, kojima su se s tih visina pružali divni vidici. Pregledao je kanu i ustanovio da je sve u redu, nije našao nikakvih oštećenja, pa su bez brige mogli nastaviti put. U čamcu je našao neke Indijančeve stvari. Osim kože za klečanje ratnik je sa sobom nosio luk i strijele. U tobolcu je još bilo sedam strijela i Jed se nečeg sjetio. Za Dakote je broj sedam čaroban broj. I tko zna, možda mu, uostalom, tih sedam strijela donese sreću. Uzevši luk u ruku, opazi da to nije lovački već ratnički luk. Jed je prilično dobro znao baratati lukom i strijelom, to mu je vjerojatno bilo u krvi, jer mu je baka bila Indijanka. Bila je ljepotica i dobro se slagala s njegovim djedom. Napevši luk, osjeti u sebi vrenje indijanske krvi.

Spusti ga zatim, sjedne i poče

dremuckati, ali podsvijest mu je uvijek bila budna i oprezna.

Probudivši se nakon dva sata, Georgia je bila odmorna i čila. Ubrzo zatim krenuli su dalje, ali prije no što uskočiše u kanu on je zagrlji.

— Moram ti nešto reći — promrmlja on. — Divna si, Georgia. — Na te riječi ona lagano nasloni svoje lice na njegovo rame i pogleda ga.

— To je vjerojatno zbog tebe — nasmije se — moram ti reći još nešto: s tobom ću poći na kraj svijeta bude li potrebno.

Poljubiše se i uskočiše u kanu i zaštićeni granjem s obale veslali su preostali dio dana ostavljajući za sobom kilometre i kilometre prijeđenog puta. Prošao je tako još jedan dan, ali »Esmeraldi« ni traga.

U sumrak ugledaše vatru na drugoj obali, blizu Velikih stijena zvanih Red Bluff. Iz daljine se činilo kao da Big Muddy na tom mjestu završava, ali kad bi se čovjek približio, onda se vidjelo kako rijeka snažnim zakretom zavija oko stijene. Možda se i zbog toga mjesto i zove Red Bluff, jer tu rijeci nije kraj, pa je dojam, dakle, blef, odnosno varka. Približavajući se polako opisanom mjestu Jed i Georgija u isti čas ugledaše »Esmeraldu«. Silueta joj je u odsjaju vatre bila jasna. Strojevi su radili kao da je svaki tren bila pripravna za polazak. Iz dimnjaka su sukljale čađ i para, koju je morala ispuštati da se ne rasprsne. Doplovili su nečujno do granja i žbunja što je visilo nad vodom i raslo uz obalu. Držeći se za raslinje pažljivo su promatrali što se događa u zaljevu.

— Tu su, dakle! — primijeti Georgia.

Jed je šutio, sretan što je napornom veslanju napokon došao kraj. Znao je i da su Georgijine ruke pune žuljeva. Veslati cijele dane mokrim veslom upropastilo bi ruke svake žene. Unatoč teškoćama, ona je izdržala, nije se tužila ni na što i pomagala mu neumorno.

— Ispruži se, Gigi — reče joj blago. — Pokušaj se opustiti i odspavati. Noć će biti svijetla. Odavde imam dobar pregled, a bit će još bolji kad iziđe mjesec. Odmori se! Moram saznati što se tamo sprema. Odmori se, dušo!

— Na ovaj trenutak sam čekala — promrmlja ona pa ga upita: — Ne ispadamo li pomalo glupi?

— Pa, gotovo da jest tako — odgovori on, ali ona je usnula prije no što joj je uspio odgovoriti. Njeno pitanje bilo je opravdano. I on sam osjećao se prilično glupo. Prešavši tolike kilometre, veslajući neumorno iz dana u dan, sustigli su napokon željeni brod, ali što sad? Nije si mogao odgovoriti na to pitanje koliko god to želio. Sjedeći u kanuu i čekajući da iziđu mjesec i zvijezde, imao je dovoljno vremena za razmišljanje. Pokušavao je dokučiti što je to Chadbourne smislio nadajući se da će se domoći »Dame s rijeke«. S brodom poput »Esmeralde«, koja je upola manja od »Dame s rijeke«, teško da je imao izgleda, čak unatoč topovima koji su mu bili velika nada. »Damu s rijeke« nije lako zaustaviti. Može joj se postaviti zamka, nešto nepredvidivo i razorno. Razmišljajući tako, sine mu nešto.

»Zašto su odabrali baš ovo mjesto, zacijelo postoji valjan razlog?!« Gledao je prema zavoju i velikim stijenama i premda nije osobito poznavao rijeku, pretpostavljao je da je prolaz na tom mjestu prilično uzak. Na tom je mjestu voda protjecala brže no inače, i to je bio znak da u samom zavoju rijeka nije osobito duboka, ali istovremeno se činilo da tu veliku masu vode nešto usmjerava prema sredini korita, odnosno da se voda probija kroz neki tjesnac.

Jed je zaključio da je na ovom mjestu korito rijeke neravno, puno podvodnih stijena i samo iskusna ruka može kroz taj podvodni tjesnac uspješno provesti brod. Privezavši kanu tako da se ne može prevrnuti, uputi se prema zavoju da provjeri svoje pretpostavke. Nakon punog sata traženja, kad je mjesčina sve obasjavala svojim srebrnim sjajem, ugledao je blizu rijeke hridi što su izvirivale poput otočića. Prolaz je bio uzak, jedva širok tridesetak metara, a sve unaokolo bilo je puno stijena o koje se razbijala uzavrela pjena riječnih valova.

Na obje strane rijeke stijene su zaposjeli Chadbourneovi ljudi. Možda su planirali preko prolaza prebaciti užad i tako zaustaviti »Damu s rijeke«, ali teško da će im to uspjeti, jer se brod zacijelo na takav način ne može zaustaviti. Pokušavao je ne bi li saznao o čemu je riječ, ali prebrojivši momke koji su se rasporedili po stijenama uhvati ga neki strah. Bilo ih je previše i ako ga opaze, neće se izvući.

Shvatio je da je pametnije da ostane u zaklonu i da bude sretan što ga već nisu otkrili i s

njim se obračunali. Jednostavno nije smislio rješenje kako da spriječi napad na »Damu s rijeke«.

Malo nizvodno, blizu »Esmeralde«, bio je raspoređen vjerojatno manji broj razbojnika, većina ih je čekala ovdje u prolazu, jer kad »Dama s rijeke« zaglavi u tjesnacu kao čep u boci, valja je brzo poljačkati. Kod »Esmeralde« je Chadbourne ostavio manji broj ljudi, koji su brod držali u pripravnosti, to jest pod parom, kako bi što prije došli do broda i pokupili blago. Ne, jednostavno nije mogao spriječiti zlu sudbinu luksuznog broda. Istog trenutka začuje šuštanje. Sklonio se još više u žbunje i visoku obalnu travu i tada ugleda nedaleko od sebe trojicu Indijanaca. Sjedili su na mršavim mustanzima i promatrali, zatim lagano povukoše uzde i nestadoše jednako nečujno kao što su i došli. Indijanci koje je vidio pripadali su velikoj ratničkoj skupini. Kad ta skupina stigne do obale bit će velike borbe oko plijena Chancea Chadbournea. »Uh« pomisli Jed »bit će još svašta. Bit će najbolje da se vratim Georgiji«. Kad se nakon jednog sata hoda popeo u kanu, bila je već ponoć. Georgija se prenula i upitala šapatom:

— Jesi li to ti, Jede? Dugo te nije bilo! Strašno sam se bojala.

Prije no što je otišao, ostavio joj je svoj revolver, koji je inače nosio u koricama ispod pazuha, a za sebe je uzeo onaj veći kalibra 44, i nosio ga na lijevoj strani opasača.

— Da, dugo me nije bilo — odgovori on i ispriča joj sve što

je vidio. Zatim su oboje šutjeli i gledali se.

— Moj brod... — primjeti Georgija — nema mu spasa, zar ne? Zar baš ništa ne možemo učiniti?

— Ako se sve bude odigralo danju — promrmlja on — možemo ga na neki način upozoriti, ali teško da će to pomoći jer sve će vrvjeti od Indijanaca. Ne znam što da poduzmem. Kanuom ne možemo nastaviti, a pješice se ne usudim ići s tobom. No, mogli bismo pokušati nešto drugo, no to će nam poći za rukom samo ako »Dama s rijeke« uspori plovidbu.

— O čemu govoriš? — upita ona bez daha.

Prije no što joj je počeo objasnjavati upita je:

— Znaš li upravljati brodom? Imala si brod, bila si vlasnica, a suprug ti je bio kapetan. Nekoliko si godina provela na Mississippiju i donjem Missouriiju. Onda, usuduješ li se?

Unatoč gustom granju i mraku vidio je blistavi sjaj njenih zelenih očiju.

— Oh, znam! Želiš da otme-mo onaj usidreni brod?

— Da, tako nešto — nasmije se Jed. — Onda, znaš li upravljati brodom?

— Hm, moram pokušati — i odmahne glavom. — Ne, nisam sigurna da će to ići glatko. Pazi! Brod je pramcem okrenut uzvodno, što znači da ga mi moramo okrenuti, a ni ti ni ja nemamo pojma o riječnim strujama. Ti znaš odlično veslati uzvodno, ali ovo je nešto drugo. — Ona zašuti ne želeći više ništa reći, bojeći se da ga ne uvrijedi, ali nakon kraće stanke ipak nastavi blaže: — Ako uspijemo osvo-

jiti »Esmeraldu«, odvest ću te u strojarnicu i sve ti pokazati. Moraš samo znati povući nekoliko poluga i naravno održavati vatru, to ti je sva mudrost. Moje naredbe ćeš primati preko doglasne cijevi ili zvonom. Ja ću gore upravljati.

Ničem se više nije čudio, jer osim što je bila lijepa i privlačna uvijek ga je iznova osvajala svojim, za njega još neotkrivenim sposobnostima.

— Dobro — reče on — učinit ćemo tako. Hajdmo!

XII

Sve je išlo brzo i lako kao od šale, premda pri približavanju parobrodu nisu ostali nezapaženi. Ubrzo s palube začuše glas:

— Hej, tko ste vi dolje? — čuli su škljocanje pištolja, ali Jed je bio brži. Pogodio ga je strijelom u vrat, pa momak zatetura i padne preko ograde u rijeku. Georgia je držala kanu dok se Jed penjao na brod. Popevši se na palubu, Jed opet začuje muški glas:

— Hej, Franky, što je? Jesi li to ti pao s broda? Pa nisi valjda toliko pijan! Ooooh...

Jed iskoristi njegovo vikanje i popne se na gornju palubu. Prvo što je osjetio bila je dvocijevka pritisnuta uz kralješnicu. Jed je brzo potegao pištolj, okrenuo se i savladao momka koji se još nije ni snašao. Opazi kako mu se približavaju, ali za tren oka ih slisti revolverom i oni popadaše u vodu. Sredio je i strojara, koji mu se prišuljao s leđa. Nadao se da više neće morati pucati jer je ispraznio revolver. Okrenuvši se, ugleda Georgiju i oboma sad bijaše

lakše. Promatrali su obalu, ali ne ugledaše više nikoga. Quade napuni revolver i sad se osjećao sigurnijim.

— No, hoćemo li krenuti do strojarnice? — upita Georgia.

— Sve ću ti objasniti. Pa ako nisi priglup...

— Zar ti ja izgledam priglupo, dušo?

— Voljela bih više od svega imati tvoje živce — na to će ona

— hajde, nemamo vremena. Kad ti objasnim ono najbitnije, moramo odvezati brod i... Ne, bolje je da presječemo užad, jer nemamo vremena da se još time gnjavimo, za to nam je potrebna sjekira.

Rano prije podne kapetan Bud Spencer i njegovi ljudi ugledali su kako njihova »Esmeralda« lagano plovi rijekom. Svi potrčase prema obali i širom otvoriše oči, gledajući u brod koji im se približavao. Psovali su i vikali na sav glas. Ona će netko iz gomile:

— Eno, dolaze, dolaze oni prokleti pirati našim lijepim brodom! Dabogda zajedno s njim otišli u pakao! Pazite samo kako će nam se smijati u brk kad se približe! Da nam je samo jedan top, lako bismo ih sredili.

Ali glas čovjeka koji je vikao nije se više mogao razabrati u urlanju te razjarene gomile. Masa je pobjesnila, bili su očajni, gnjevni a i osvetoljubivi, jer su izgubivši brod još više osjećali sav svoj jad. Ali vika naglo i utihne kao što je naglo počela jer su bili začuđeni ne vidjevši nikoga na brodu. Brod je bez ijednog čovjeka na palubi djelovao sablasno kao da ga pokreću duhovi: jednostavno nigdje

nije bilo nikoga. Odjednom se prolomi nečiji glas:

— Netko crvenokos je za kormilom! Eno, gledajte, gore u kabini je netko crvene kose! Pa to je žena! Ooooo, pa to je Dama s rijeke, koja je prije dva dana i dvije noći nestala zajedno sa svojim pratiocem!

Svi su gledali čudeći se, ali dvojbe nije bilo: crvenekosa prilika za kormilom bila je žena. Tko god bi jedanput vidio Georgiju, nije je mogao tako lako zaboraviti. Kapetan i posada nisu mogli doći k sebi gledajući kako dama spretno izvodi težak manevar i pokušava pristati uz obalu, što bi ovdje, na ovom teško pristupačnom mjestu, teško pošlo za rukom i najsposobnijem kormilaru. Približavala se polako pazeći da ne zdrobi drveni gat. Bili su već tako blizu da su se na obalu čule njene komande koje je davala čovjeku u strojarnici. Kad su pristali, u brod uskočiše kapetan i posada. Odmah su vidjeli da je užad presječena, što je značilo da se što prije treba pobrinuti za novu.

Radili su brzo i spretno, pa su vrlo brzo uspjeli privezati »Esmeraldu« za gat. Odmah, zatim iz strojarnice iziđe Jed Quade. Po palubi su se već komešali uzbuđeni i veseli putnici. Spustivši se na donju palubu, krene Georgia u susret Jedu.

— Položio si ispit, dragi. Imaš izgleda da budeš odličan strojar!

Na te riječi on se samo smijeo. Sa svih strana su pljuštala pitanja znatiželjnih ljudi. Krenuvši na gornju palubu, Jed zastane malo za Georgijom i reče:

— Imali smo ludu sreću kad

smo se uspjeli domoći broda, ali nas to obavezuje i da pomognemo drugima. Kod Red Bluffa, bit će još svašta! Vidiš da brod ima dva topa, koja su pirati vjerojatno oteli nekom drugom brodu. Ljudi, reći ću vam sve, a onda ćemo zajednički odlučiti — zastane i nastavi: — Uskoro će stići luksuzni brod iz Fort Bentona, a razbojnici su u uskom prolazu kod Red Bluffa postavili zamku, jer to im je jedini način da se dočepaju velikog broda. Morate znati da je to brod pun kopača zlata i njihova blaga, a pirati i ne žele ništa drugo nego zlato, pa će poduzeti sve da u tome uspiju. Ali nije to sve. Ne spremaju se samo onina taj opasni podvig već se oko tjesnaca vrzmaju i Indijanci? Želimo li spriječiti dramu, moramo preduhitriti pirate u njihovom naumu i osloboditi prolaz brodu, čiji je vlasnik ova dama ovdje — on pokaže Georgiju. — Na brodu će biti najmanje dvije stotine putnika, dvije stotine ljudskih života. Shvaćate li? Moramo im pomoći! Prednost nam je u tome što imamo topove, koje su nam pirati zapravo poklonili. Mnogi od vas su sigurno bili u ratu, pa prema tome znaju baratati tim oružjem.

U početku su šutjeli, a onda su počeli vikati svi u jedan glas. Bili su složni i pripravnici da pomognu u nevolji. Ubrzo je »Esmeralda« isplovila i krenula uzvodno prema Red Bluffu, udaljenom otprilike pedesetak kilometara, za što je brodu bilo potrebno oko četiri sata neprekidne vožnje. Ali nisu se smjeli žuriti da ne bi došlo do kvara strojeva, pa će im ovim tempom

biti potrebno najmanje pet sati dok ne stignu do cilja. Stalno su se pitali, hoće li uspjeti osloboditi prolaz? Jed i Georgia su se smjestili u jednu od kabina. Ubrzo zatim im je stiglo jelo. Bili su prilično gladni i iscrpljeni, pogotovo Georgia.

— Drugog izbora nismo imali — reče Georgia. — Moramo pokušati da spasimo »Damu s rijeke«. Nisu bitni samo putnici, to je, uostalom, moj brod, koji ni za što na svijetu ne želim izgubiti niti ga želim vidjeti uništena. Duke Taggert će imati ludu sreću, ako uspijemo osloboditi prolaz! On toga i nije svjestan!

Georgija je bila sva crvena od bijesa i jedva se suzdržavala da ne plane. Njene zelene oči bile su pune nekoga neobičnog sjaja. Jed je pusti neka iskali bijes i samo nekoliko puta kimne.

— Stalno mislim na sve to — promrmlja — i nije mi jasno zašto »Dama s rijeke« još nije prošla rijekom. Pretpostavljam da bi svakog časa, mogla biti blizu Red Bluffa. Gigi, zamisli! Možda je sve već počelo bez nas, možda je tamo već počeo pokolj, a nama je do Red Bluffa potrebno još najmanje koji sat vožnje.

Gledajući ga širom otvorenih očiju, ona samo slegne ramenima i reče:

— To je sve sudbina, sudbina od koje se ne može pobjeći! Čovjek ne može iz svoje kože, činimo sve što je u našoj moći. Zar ne?

— Jasno je da tako — odgovori Jed — dajemo zaista sve od sebe!

Zatim malo prilegoše da povrate snage. Tonući lagano u san, čuli su rad strojeva i okre-

tanje broorskoga kola koje je neprestano grabilo vodu. Ubrzo su zaspali tvrdim snom da ih ni top ne bi uspio probuditi.

Putovanje od Ford Bentona do Red Bluffa proteklo je za »Damu s rijeke« bez većih teškoća. Nisu se nasukali ni na jedan sprud, a imali su i malo sreće utoliko što je u toku putovanja pala obilnija kiša i yodostaj se znatno povećao. Noći su bile prilično svijetle, pa su uspješno zaobilazili plutajuća debila i granje. Posvuda na brodu vladalo je dobro raspoloženje. Svi su se odlično zabavljali kao da su na nekom luksuznom brodu koji saobraća na liniji između Saint Louisa i New Orleansa, to je, uostalom, pokazivalo i stanje u blagajni kockarnice. Duke Taggert je trljao ruke od zadovoljstva. Bio je sretan kako njegovi bogati putnici veselo provode vrijeme, kockaju i varaju, a on se bez po muke naglo bogati.

Oko ponoći pozvao je neke ženske u svoju kabinu. Bile su to četiri zgodne djevojke, koje su pod ovim noćnim svjetlom izgledale prilično dobro, što nije značilo da isto tako dobro izgledaju i pod danjim svjetlom. Postrojile su se jedna uz drugu kao vojnici. Mjereći ih od glave do pete, prošao je mimo njih i počeo predbacivati.

— Proklete kurve! Zašto ste se prošle noći toliko napile da gospoda željna razonode nisu znala što bi s vama? Je li? Odgovarajte!

— Pa nisu to bila gospoda! — reče jedan od njih. — Bili su to obični stari smrdljivci, što zaudaraju po alkoholu i zlatu, za koje, kao što je poznato, mogu

sve kupiti. Da se nismo napile, pozlilo bi nam od njihovih mio-mirisa.

U jednom trenutku osjeti da je rekla previše i naglo ušuti, a Duke Taggert joj priđe i prisloni joj šaku na nos.

— Pazi, Rosy! — obrati joj se pun mržnje. — Ponavljam ti još jednom: mene ti smrdljivci zanimaju kao i tebe, ali me zanima i privlačno mi je njihovo zlato. Oni ga na mom brodu moraju trošiti bilo na kocki, na ženama ili piću, a da ste vi bile trijezne, zadržale bi ih još neko vrijeme i izmamile iz njih još koju paru.

Zastao je i pao kao maljem ošinut zajedno s djevojkama. Sve se oko njega streslo i začuo se tup udarac. Stajali su nekoliko sekundi. Duke se u međuvremenu pribrao i podigao s poda. Digavši se, pretpostavljao je što se moglo dogoditi. Još mu je bilo u svježem sjećanju kako je kormilar naletio na sprud jer se nije potpuno držao kursa, a na tom je mjestu rijeka bila široka najmanje pet stotina metara. Izašavši na palubu da vidi o čemu je riječ nije stekao dojam da je došlo do pometnje. Sve je bilo mirno, brod je plovio dalje lagano nošen strujom. Ali ipak mu se činilo da nije sve u redu. Sa dna kao da je čuo neke zvukove, neko grebanje, neki lom, a zatim odjedanput prasak. Taggertu je sve bilo jasno: dno broda bilo je probijeno, a ono na što su malo prije naletjeli i što se činilo beznačajno bio je vjerojatno greben.

No, to nije bilo sve: ubrzo zatim prasnuo je jedan kotao pod punim pritiskom. Prasak je bio nalik prasku bačve pune baru-

ta. Udar je probio palubu i iz trupa su počeli suklijati vatra i para. Putnici koji su se zatekli na palubi počeli su skakati u vodu. Sa svih strana čuli su se samo očajni glasovi. Vatra je uzela maha i Dukeu Taggertu je bilo jasno da neće uspjeti spasiti brod. Ubrzo zatim prasnuo je kotao na desnom boku broda i para je počela suklijati na sve strane.

Putnici su i dalje skakali u vodu, jer je rijeka izgledala manje opasna od plamtećeg broda. Struja je »Damu s rijeke« odnijela u uvalu, gdje je pri visokom vodostaju, pogotovu u proljeće, bilo mnogo virova, jer su te uvale bile pune podvodnih rupa, koje bi se, kad bi rijeka presušila, pretvorile u velika jezera. Jedan takav snažni vir povlačio je »Damu s rijeke« u zaljev i brod je sve više i više tonuo. Duke Taggert je odjurio u svoju kabinu, otvorio sef, uzeo novac, zlato i nakit, natrpao džepove i izletio na palubu. I tada je ugledao čovjeka čija pojava mu je objasnila sve: ugledao je crvenokosoga pirata Chancea Chadbournea kako se svojim brodom približava napola potonuloj »Dami s rijeke«.

Momci na njegovu brodu nemilosrdno su pucali na sve što se micalo bilo na brodu bilo u rijeci. Ubrzo zatim ugleda nekolicinu čamaca i kanua koji su pratili veliki brod. Obavijen parom, koja mu je pomogla da nezapažen skoči u vodu, Duke se odlučio na opasan podvig. Najprije je imao dojam da će ga plijen kojim je napunio džepove povući na dno, ali se uspijevao odrvati bujici i povremeno pro-

viriti glavu da uhvati malo zrak.

Izronivši i uhvativši malo zrak, dobio je opet malo snage da zapliva prema obali. Oduvijek je bio poznat kao dobar plivač i dobar ronilac i pokušavao je iskoristiti svu svoju vještinu da se negdje nizvodno dočepa nekog žbunja i obale gdje bi bio siguran.

Tri stotine metara nizvodno to mu je i pošlo sa rukom. Ležeći tako u mokrom žbunju, razmišljao je o tome kako se za samo nekoliko trenutaka mnogo toga promijenilo u njegovu životu. Izgubio je »Damu s rijeke« i spasio glavu. Ženu čije je ime nosio brod nije uspio osvojiti, pa mu je sve ovo bilo utoliko teže, jer brod koji je izgubio bio je dio nje. Uto začuje nedaleko od sebe šumove i brzo dišanje izmorenog čovjeka, a onda začuje psovke. Po glasu je odmah prepoznao Brucea Loneharta, svoga najboljeg revolveraša i vođu njegovih redara na brodu.

— Hej, Loneharte, dođi! To sam ja, Duke Taggert! — tihim će glasom.

Lonehart se pažljivo približi i onako zadihan nastavi psovati.

— To nas je sradio onaj prokleti Chance Chedbourne, čiji smo padobran uništili — reče Bruce Lonehart. — Morali smo pretpostaviti da će on... — odmahnuo je bijesno rukom. — Aaah, čemu sad jadikovke? Sad je prošlo i gotovo. Sredi nas je pošteno, ali vjerovatno mu ipak sve nije uspjelo po planu. Dama s rijeke je sva u plamenu i uskoro će potonuti. Prokletstvo, kad samo pomislim na sve ono zlato, bio ga je pun brod, kabine i sefovi. Poludim od muke kad

pomislim da će većina toga završiti na dnu rijeke ili su to pokrali u posljednji čas putnici prije nego što su počeli skakati u rijeku. Ja... — On zašuti začuvši ratničke poklike Indijanca, od čega im se doslovce počela dizati kosa na glavi. Zatim Bruce Lonehart izgovori jedva čujno:

— Zacijelo ih ima proketo mnogo, više od stotine, možda čak i tri stotine. Oni će srazniti sve sa zemljom. Oh, taj Chadbourne i njegovi kurvini sinovi nisu baš dugo uspjeli uživati u svom uspjehu, baš mi je drago što će ih sad crvenokošci srediti. Za Indijance će dan biti odličan, dokopat će se blaga i mnogo skalpova, jer oni još više nego mi mrze Chancea Chadbournea i njegovu bandu.

Duke Taggert je i dalje sjedio i šutio. Bio je napet i samo je osluškivao kao zec.

— Moramo se sakriti i čekati — rekao je napokon. — Sigurno se još netko od naših spasio. Moramo pričekati da vidimo. Ne bi bilo dobro da Indijanci počnu temeljito pretraživati obalu, jer onda nam se crno piše. Morali bismo naći dobro skrovište. Najbolje je da budemo u vodi. Kako god bilo blesavo, radije ću čučati u vodi kraj korijena nekog drveta nego da me skalpiraju. Oh... prokletstvo! Imaš li oružje, Loneharte?

— Imam svoj pištolj, ali pitanje je da li još uopće puca. Imam i nož.

— I ja imam svoj mali revolver i nož. Nekako ćemo se valjda izvući iz ovog pakla! Hajde! Idemo, skači u vodu! Čekaj, zaboravio sam, moramo izbrisati tragove za sobom!

XIII

Vidjevši ostatke olupine koja je izvirivala iz vode i nekoliko leševa kako plutaju po površini rijeke, bilo im je jasno da su došli prekasno. Sve se odigralo prije njihova dolaska. Tek nakon jednog sata naišli su na živog čovjeka i odmah ga primili na brod. Izvukavši ga na palubu, odmah su vidjeli da je sav oparen i da su mu rane ozbiljne i bolne. U nekoliko rečenica im je ispričao sve što se dogodilo.

— Na kraju su došli Indijanci — završio je. — Bilo ih je na stotine! Čuo sam ih kad sam već bio u vodi. Bio sam sretan osjetivši kako me struja nosi dalje od tog mjesta. Kako sam bio sretan što sam u vodi — naglo zašuti i izgubi svijest.

Spasili su još nekolicinu ljudi, koji su svi imali teške rane od opekline. Malo ih je preživjelo, većinu su dokrajčili pirati i Indijanci.

Brod je izgledao jadno, iz dubine je virio samo dio palube i pramca, dno je bilo potpuno uništeno. Jed je stajao kraj Georgije i kad se okrenula i naslonila glavu na njegovo rame, on je nježno pomiluje po kosi.

— Sad se barem više ne moraš boriti s Dukeom Taggertom za svoj brod.

— Točno — odvrati ona pokušavajući prikriti što je osjećala.

— Da smo se s Taggertom morali boriti za brod, i da se tebi pri tom nešto dogodilo, onda — zašutjela je i pogledala ga te nastavila: — Radije bih žrtvovala »Damu s rijeke« nego tvoj život, ali možda bi sve bilo prekasno, tko zna! Ovako je ispalo bolje, zar ne?

Jed Quade samo kimne. Odjednom ugledaše Indijance. Izlazili su iz svojih skloništa na obali i prijeteci mahali oružjem. Ali kad su s »Esmeralde« počeli topovski pucnjevi, svi su se dali u bijeg. Nakon toga je sve brzo utihnulo. Brod se kretao lagano, tek tolikom brzinom da je uspijevao ploviti uzvodno. Iz kapetanske kabine začuje se kapetanov glas:

— Gospodine Quade, molim vas, ako vam nije teško, dodite gore k meni! Želimo se posavjetovati s vama.

— Dolazim — odgovori Quade i povuče Georgiju za ruku. — Dodi i ti sa mnom.

Na gornjoj palubi već su se svi pozvani skupili. Osim kapetana tu je bio njegov zamjenik i još četvorica iskusnih momaka, članova posade.

— Dama će u ovom skupu valjda imati također pravo glasa — reče Jed nasmiješivši se.

Momci su se odmah složili s prijedlogom sjetivši se samo kako je ta iskusna žena upravljala brodom i besprijeckorno izvršavala i najteže manevre.

— I još nešto — reče Quade i pokaže prema zaljevu, gdje su se vidjeli ostaci »Dame s rijeke«.

— Taj brod tamo pripadao je ovoj dami — pokazao je Georgiju — brod joj je otet, pa mislim da ima pravo da bude prisutna na ovom našem skupu. Momci na te riječi opet kimnuše.

— Mislim da možemo proći kroz tjesnac — reče kapetan — mislim da nema opasnosti. Možemo proći bez većih teškoća. I obala mi se čini prilično miroljubivo, pa mislim da bez opasnosti možemo krenuti na sjever. No, prije no što se damo na

put, trebalo bi proći obalom i vidjeti ima li još živih i pokušati pomoći onima koji su teško ranjeni!

— Da, i ja sam već razmišljao o tome — reče Jed Quade. — Osim toga, nije mi jasno kako to da su Indijanci tako brzo nestali. Zacijelo se nisu toliko prepali topova. Mislim da ih je nešto drugo ponukalo da odu. Trebali bismo skupiti nekoliko dobro naoružanih ljudi i iskrcati se na obalu da izvidimo što je posrijedi.

Svi se jednoglasno složiše s prijedlogom.

— Vi ste naš čovjek, gospodine Quade — reče netko. — Imate pravo, ne možemo tek tako proći kraj ovog mjesta, a da ne provjerimo možemo li pomoći.

Ubrzo zatim spustiše čamac u rijeku. Dvadesetorica naoružanih momaka, a s njima i Jed, uputiše se veslajući prema obali koja je zasad izgledala mirno i pitomo. Stigavši do potonulog broda, Jed je pokušao dokučiti kako se sve to moglo dogoditi, odnosno razmišljao je kako bi na najlaški mogući način izvuкао brod iz vode. Najprije je pomislio da se posluži improviziranom dizalicom, ali kad je pristao uz obalu i iskočio iz čamca s momcima, potisne takvu misao i sjeti se što im je zadatak. Odmah se po držanju oružja i kretanju u akciju vidjelo da su momci ratni veterani. Prošavši kroz šumu i dočepavši se brisanog prostora, ugledaše nešto što ih je neizmjereno obradovalo: američku konjicu, ali ne običnu patrolu, već cijeli puk. Pratili su Indijance, ovdje kod rijeke naišli su na jak otpor, ali armija se osjećala nadmoćni-

jom i čekala je svojih pet minuta. Momcima s »Esmeralde« nije taktika konjice igrala neku veću ulogu, osim što su se sad osjećali sigurnijima i strah od Indijanaca je splasnuo. Približivši im se, pukovnik ih pristojno pozdravi.

— Imate li poteškoća? — upita ih.

Jed istupi i ispriča u nekoliko riječi što se dogodilo. Nakon toga nastane kraća šutnja, a onda će pukovnik:

— Ne mogu vam pomoći, jer mi smo na zadatku. Slijedimo Painted Horsea i njegovu ratnu skupinu. Moramo ih srediti prije no što se uspiju povezati s drugim skupinama. Jedino što mogu učiniti jest da pošaljem s vama jednog od svojih oficira koji će vam pismeno potvrditi da je potopljeni brod doista »Dama s rijeke«. Ako je brod osiguran, onda će osiguravajući zavod od vas tražiti takav papir. Ili možda uopće nije bio osiguran?

— Ne bih znao reći — odgovori Jed — ali provjerit ću. Bio bih vam zahvalan kad bi nam vaš oficir mogao izdati takvu potvrdu. I sretno, pukovniče, makar bi čovjek zapravo trebao zahvaliti Indijancima što smo vas sreli, jer zbog njih ste i došli.

Pukovnik kimne glavom i primijeti:

— Ti razbojnici će se pred vama skrivati dok ne nađu pojačanje i teško da ćete se izvući. Pazite samo da vas ne pobiju prije nego što se uopće snadete.

Pozdravi ih i odjaše na čelo kolone. Ubrzo zatim dojaše do njih poručnik sa tri vojnika.

— Ne želim se dugo zadržati.

vati — reče mladi poručnik i pokaže kožnatu torbu što je visila obješena o sedlo.

— Ovdje su olovka, papir i žig. Hoću odmah vidjeti brod, utvrditi stanje, napisati potvrdu, pa da se pridružim svojim prije no što se susretnu s Indijancima.

»Esmeralda« je još tri dana i tri noći ostala usidrena u zaljevu Red Bluffa, nedaleko od napola potonulog broda. Leševe koje je voda izbacila pokupili su i sahranili, džepovi poginulih bili su prazni. Nije u njima bilo ni nakita, ni zlata, ni novca. Ako su nešto i ponijeli, to su drugi već stigli opljačkati. Preživjeli razbojnici harali su noću duž obale, skrivajući se u bujnom raslinju i uzimajući sve što je bilo vrijedno. Uostalom, bili su tako vješti u tome da posada »Esmeralde« nije više znala jesu li tu blizu ili su se povukli u unutrašnjost.

U ova protekla tri dana i tri noći ljudi nisu vodili brigu samo o mrtvima već se razmišljalo i o tome kako da se, ako je još moguće, spasi napola potonuli brod. Ljudi i posada su bili pripravnici pomoći Jedu i Georgiji, jer su im oni vratili brod. Predložili su posadi da pokuša povući brod za sobom, nadajući se da će papirom koji su posjedovali uspjeti napokon dokazati da je brod Georgijin a ne Taggertov. Izvlačenje broda zahtijevalo je mnogo truda, ali nakon dužeg vremena uspjeli su ga izvući s mjesta na kojem se zaglavio. Najprije su istovarili na obalu dizalicu koju je »Esmeralda« vozila u Fort Benton. Smjestili su je između dva stabla i učvrstili. Dva balvana su zatim

užadima učvrstili u plićaku i spojili im vrhove iznad pramca što je izvirivao iz vode. Užad su proveli preko tog vrha do kolotura. Počeli su ložiti vatru i nestrpljivo čekali kad će se začuti fijukanje ventila na kotlu. Strojari ga je sve više zavrtao dok kotao napokon nije počeo huktati i brujiti. Svi koji su bili blizu povukli su se na stranu bojeći se i pomisliti što bi se dogodilo da kotao prasne. Ali strojar koji je to radio bio je stručnjak pa nije bilo razloga za zabrinutost. Sad je već polako počeo puštati paru na klipove parne dizalice. Polako, škripeći pod teretom, počela se micati užad preko kolotura, sve se više zatezala, debla preko kojih su išla škripala su pod golemim teretom i utonula dobrim dijelom u vodu. Malo-pomalo dizalica je gubila snagu, polako je stala i stajala je tako dugo dok u kotlu opet nije nastao potreban pritisak. Nakon nekog vremena sve je krenulo iznova. Ponekad se činilo da će dizalica pod golemim teretom isčupati stabla za koja je bila učvršćena. Potrajalo je još malo i pramac »Dame s rijeke« bio je izvučen. Nakon kraćeg odmora dizalica je opet počela povlačiti potonuli brod, para je sukljala na sve strane, debla su škripala pod golemim teretom, kolotur se polako jedva okretao, neprestano se pazilo da vatra bude podjednako jaka i nakon nekog vremena već je jedna trećina broda bila izvučena. Radili su punom parom, a radost je bila utoliko veća što su brod ipak uspjeli izvući.

Sljedećeg dana »Esmeralda« je nastavila put na sjever, a Ge-

orgia Bancrowt, Jed Quade i još četvorica putnika s »Esmeralde« ostadoše u zaljevu. Imali su opremu, dovoljno hrane i alat. Imali su i piratski čamac, koji su ostavili malo nizvodno od zaljeva, a stolar s »Esmeralde« ga je uredio. Kad je »Esmeralda« isplovila iz zaljeva, okrene se Jed Quade Georgiji i pomoćnicima:

— Hajde da pogledamo u sef što se nalazi u kabini vlasnika broda da vidimo da li je brod osiguran, jer Duke Taggert ipak nije budala. On...

XIV

Otvorivši sef, našli su u kutiji od mjedi policu osiguranja i ostalu brodsku dokumentaciju. Otvorivši zatim male unajmljene sefove, imali su što vidjeti: u svakom je bilo zlata, raspoređenoga u kožne kesice kao prašina, a bilo je i šipki. Kad su nakon jednodnevnog mukotrpnog pokušaja uspjeli otvoriti sef kockarnice, bili su osim zlata bogatiji još za brdo novca. Georgia je najprije u gotovom naplatila Dukeov dug i bila je zadovoljna i ponosna što je u tom napokon uspjela. Jed je samo kimao i šutio. Neprestano je promatrao svoje pomoćnike, jakke momke, drvosječe i splavare, koji su bili na putu prema sjeveru nadajući se da će tamo naći sreću. Ali otprije dva dana, otkako su samo nailazili na zlato i novac, Jed im je u očima zapazio požudu i pohlepu kako da se na lak način domognu blaga.

Jednog dana, četiri dana ot-kako je »Esmeralda« isplovila iz zaljeva, za ručkom će jedan od pomoćnika žvačući:

— Pa, trebali bi se dogovoriti napokon kako ćemo međusobno podijeliti novac i zlato koje smo našli.

Jed Quade samo uzdahne ne rekavši ništa. To što je slutio isplivalo je na površinu. Sve ovo blago djelovalo je na njih kao otrov. Ali to je uvijek tako kod ljudi: zlato, novac i bogatstvo uopće pokvarit će i najboljeg. Jed je uzdahnio ponovo i rekao:

— Želim vam objasniti samo jedno. Ova dama — i pokaže Georgiju — vlasnica je broda »Dama s rijeke«. Samo posljednje dvije godine vlasnik je bio drugi čovjek. U trezoru smo našli blagajnikovu listu putnika, dakle, imamo popis svih onih koji su vlasnici zlata. Sve je, dakle, zapisano i registrirano i mi ne smijemo ništa mijenjati, jer osiguravajući zavod će zacijelo provjeravati da li je sve u skladu s dokumentacijom. Jesam li bio dovoljno jasan? Naknadu ćete dobiti, ali neke diobe nađenog blaga neće biti. Zamolio bih vas još nešto; ostanite do kraja s nama i budite nam svjedoci pri dokazivanju stanja osiguravajućem zavodu. Hoćete li?

Nisu mu odgovorili, ali lica im poprimiše podmukli, lopovski izgled. Činilo se da će svakog časa zarežati kao razbješnjeni psi i skočiti mu za vrat. Bili su puni mržnje, nepovjerenja i bijesa prema čovjeku koji je iznio taj prijedlog. Nakon kraće stanke promrmlja jedan od njih:

— Znamo mi, Quade, da si ti dobar momak. Mi te poštujemo, ali pazi, nismo ni mi blesavi. Uostalom, imaj na umu da smo nas četvorica, a ti još moraš vo-

ditu brigu o dami i ne možeš previše riskirati. Najbolje će biti da oboje razmislite o tome. Dajemo vam vremena do sutra! Razmislite dobro.

Nakon ovog Jed uzdahne pun gorčine.

— Drugovi — reče zatim — sutra ćemo vam reći isto što ste čuli danas. I moram vas upozoriti: vjerojatno vam nije poznato, ali ja povlačim revolver strahovito brzo i pri tom vrlo rijetko promašujem. U stanju sam ubiti vas četvoricu prije no što se snađete. Mislim da bi vam bilo bolje da sve što ste zamislili odmah sad izbijete iz glave i sve će biti u redu. Nisu odgovorili, pa on nastavi:

— Hajdemo na posao, momci! Vrijeme je da nešto počnemo i da se iskopamo odavde! Hajde da pripremimo čamac! Okrenuo se i pošao. Jednostavno je htio momke iskušati. A oni su postupili kao što se i nadao. Čim im je okrenuo leđa, Georgia poviče:

— Pazi!

Sagnuo se, bacio u stranu i povukao revolver. Momci nisu mogli odoljeti a da ne pokušaju svoju sreću, jer posrijedi je zlato i tisuće dolara, kojih su se, kako su mislili, lako mogli dočepati, pa su išli na sve ili ništa. Prvo zapuca muškarac sa sačmaricom, koji je još stajao na nogama pucajući iz zaklona. Jed je osjetio da ga je ipak nešto pogodilo ali nije prestajao pucati. Iznenada je sve utihnulo, a unakolo su ležala samo mrtva tijela. U istom trenu zaigra i njemu pred očima. Posljednje što je pomislio bilo je: »Zaboga, pa neću valjda umrijeti, kako će se iz svega ovog Georgia izvući sa-

ma? U neko doba dana napokon se probudio i shvatio da je živ. Osjećao je bolove i otvorivši oči ugledao svjetlo dana i Georgijino lijepo lice što se nadvilo nad njim. Gledajući je, upita:

— Sredili su me, zar ne?

Pogled joj je bio ozbiljan, a njena energična usta suha i beživotna.

— Izvadila sam ti metak dok si još bio u nesvijesti — rekla je — rana ti je prilično ozbiljna, tu između rebara — pokaže mu — pokušat ću ti je sašiti! Čuješ li me? Sašit ću ti je iglom i koncem. Hoćeš li moći izdržati bol? Ili da te možda udarim po glavi, pa da padneš u nesvijest?

Bilo mu je jasno da ove grube riječi nisu dio njene prirode, već da je to više pokušaj da prevlada vlastiti strah.

— Ne moraš, izdržat ću ja to — reče on. — Ne zaboravi da u meni ima indijanske krvi! Od bake sam naslijedio nešto o čemu bijelci nemaju pojma. Što čekaš, dušo? Počni! Dobro znam da si spretna i brza. Prema tome, uspjeh neće izostati, zar ne?

Ona uzme bocu s rakijom i polije obilno ranu. Peklo je, vidjela je kako on sklapa oči od bola i ponudi mu zatim da popije koji gutljaj.

— Brrrr — stresao se — kakva je to tekućina?

Hajde, zeleno moje oko, zakrpaj me što prije!

Počela je šivati ranu i osjetila kako se trese i grči od bolova. Radila je brzo, pa sve to skupa nije trajalo dugo. Očistila je mjesto oko rane i još jednom je polila rakijom.

— Ooooh... daj mi sad malo da gucnem — rekao je Quade

— možda ću kad se omamim sve to lakše podnijeti. Dok mu je pružala bocu, zakloni je sjena. Oboje pogledaše. Imali su što vidjeti: pred njima je stajao Duke Taggert i revolveraš Bruce Lonehart. Loneharta se Georgia dobro sjećala, jer je on bio s Taggertom i prije dvije godine kad su joj oduzeli brod. Taggert i Lonehart izgledali su izmučeno, neuredno, nepočešljano, bili su gladni i poderani, nekoliko dana i noći skrivali su se po šumi.

— No, anđele — reče Taggert — evo, kao što vidiš, našosmo se opet! Korov je neuništiv, kao što vidiš! Ali onog tamo nisi baš morala čuvati kao oko u glavi. jer...

Govoreći to, uperi pištolj u Quadea. Georgia se nije zbunila već je stala pred cijev.

— Ne, Duke — prekine ga. — Pusti ga da živi. Nemoj ga ubiti!

— Zašto da ga poštedim? — upita Taggert. Ona prijede vrškom jezika po ispucalim i suhim ustima.

— Pusti ga da živi i ti ćeš za to dobiti mene, a ti znaš da ja ne lažem i kad gubim, a ne kao ti...

— Dobro sad — reče Duke — ne moraš me podsjećati da sam ispao hulja. Ali sad si se i sama uvjerila kako sam kažnjen zbog toga. Izgubio sam »Damu s rijeke« nikad se nisam mogao nadati da će to biti na ovakav način. Stavio je revolver u korice.

— Dobro, odigrajmo tu igru. Neću ga dirati ako ti budeš moja. Ali nisi se upitala da li te ja još uopće želim?

Nije odgovorila, ostala je mirno stajati i gledala ga je u oči. Duke je neko vrijeme zaboravio

sve oko sebe. Georgia nije baš izgledala elegantno, ali teško joj se moglo odoljeti. Imala je na sebi hlače, čizme i neku flanelsku košulju, ispod koje su se lijepo nazirale njene obline. Bila je lijepa i zračila je nečim posebnim, a Duke Taggert, priznao to ili ne, želio je tu ženu po svaku cijenu. Najprije joj je oduzeo brod i nadao se da će je privoljeti, ali nije mu pošlo za rukom. Osvojio ju je sad. Ne, ona mu se dala ne bi li tako spasila voljenog čovjeka. Pomisao na to dovodila ga je do ludila. Mrzio je Quadea i osjećao se poraženijim nego kad je prije nekoliko dana na kartama izgubio brod. Prokletstvo, za što se ona žrtvuje, za njega?

Nije imao snage da joj saspe u lice ono što je mislio o njenoj ponudi. Ponos mu je bio povrijeđen, ali ipak nije mogao da joj se odupre. Previše ju je želio da bi to mogao učiniti, a nadao se i da će ga s vremenom zavoljeti. Pristao je da ju »kupi« i kimne.

— Dobro — reče — pustit ćemo ga neka živi. Dat ćemo mu priliku, ostavit ćemo mu najpotrebnije. Ali ti ćeš poći dobrovoljno sa mnom...

— Važi — prekine ga ona — znam točno što očekuješ od mene. Platit ću! Ne želim ti ostati dužna!

Okrene se i čučne kraj Jeda Quadea, na što je Taggert ošinu pogledom. Lonehart je našao neke ostatke hrane od ručka, a to što je prekoračio preko četiri leša nimalo ga nije smetalo. Odmah je počeo skrivati varivo iz lonca, a s njim i Taggert, koji Georgiju nije ispuštao iz vida. Osjećao je, makar joj nije vidio lice, da se nježno oprašta od vo-

ljene osobe. Poželio je da čuje što mu to šapuće, ali nije imao hrabrosti.

XV

Pogladivši ga po licu ona prošapće: – Moramo se pozdraviti, dragi moj. Ne ide drugačije. Valjda tako mora biti. Učinila sam sve što je bilo u mojoj moći samo da ti poštede život. Ostaj mi zdravo i sretno!

Ne, nije ga poljubila. Znala je, učini li to, bacit će se na njega, zagrliti ga, priljubiti ga na grudi i neće se moći odvojiti. Samo ga je još jednom pomilovala po licu. Gledao ju je šutke, bio je pri svijesti. Bolovi su mu polako popuštali, no još je osjećao djelovanje rakije koju je popio da mu ublaži bol. Osjetio je da je to rastanak zauvijek. Htio joj je predložiti neka se ne žrtvuje za njega, ali kakvog bi sve to imalo smisla, kad ih Taggert ionako drži u šaci. Sklopio je oči i mirno disao, jer tako su mu bolovi u prsnom košu bili najpodnošljiviji. Nije želio više ništa čuti ni vidjeti. Želio je samo da što prije odu. Želio je ostati sam. Poraz koji je doživio bio mu je pretežak. Pobijedio je mnoge nedaće, a sad je, evo, Taggert odlazio kao pobjednik. Povremeno je gubio svijest i tako je potpuno izgubio osjećaj za vrijeme. Kad se opet probudio, nije znao koliko je vremena prošlo otkako su otišli. Razbistrivši se malo, zaključio po položaju sunca da je kasno popodne, odnosno da je gotovo večer.

Georgia, Lonehart i Taggert otišli su čamcem odnijevši sa sobom sve blago. Okrenuo se polako na drugu stranu, uspravo se stenjući od bolova i tako se u klečećem položaju ogledao

malo unaokolo. Osjećao je povremeno vrtoglavicu. Zatim ustane i odšepa poguren do prvog drveta, nasloni se i pomisli: »Ovo mjesto, ovaj zaljev u podnožju Red Bluffa, bio je poprište krvave borbe. Tu je poraz doživio Chance Chadbourne. »Dama s rijeke« je uništila njegovu »Dasy«. Iz osвете je napao »Esmerald«, bez koje je ubrzo ostao, ali nadajući se boljoj sreći postavio je zamku luksuznom brodu koji je dolazio sa sjevera i uništio više no što je i sâm vjerovao i htio. Sudbina igre je tako željela i mnogi ljudi ovdje su našli smrt. Zatim su uz mnogo truda uspjeli izvući »Damu s rijeke«, spasili što se spasiti dalo, a onda se pojavio Taggert koji je sve to preživio i sad uspio izvojevat i pobjedu kojoj se ni u snu nije nadao«.

U Jedu se nešto usprotivilo toj nepravdi koju je odigrala sudbina. Ne, čovjek poput Jeda Quadea nije se mogao tako lako pomiriti s porazom. Ne, jednostavno nije mogao prihvatiti činjenicu da ga je Taggert tako lako pobijedio.

Počeo je razmišljati i pokušao pronaći rješenje. Gledao je ostatke ugašene vatre i leševe četvorice gramzljivaca. Približivši se gotovo ugašenoj vatri, nađe još nešto hladnih ostataka hrane, koju je onako iscrpljen od bolova slatko pojeo. Mozak mu je i dalje radio. Oružja je bilo dovoljno, ležalo je ovdje razasuto, čak je ugledao i svoj revolver na zemlji, tu je bila i sačmarica koja ga je ovako teško rani-la. Ako uspije napuniti sačmaricu i revolver i nekako se odvući do kanua koji je prekjučer našao i ostavio nizvodno u onom granju, onda... Pojeo je do kraja, uzeo oružje, prekopao malo

po džepovima momaka koji su nepomično ležali i našao što mu je trebalo, napunio pušku i revolver.

Za to vrijeme već se spustio mrak. Bojao se da neće uspjeti naći kanu. Uzeo je gunj i neki kaput i krenuo. Bolovi su se pojačali. Šepajući i pogrbljen kao starijač stenjući se kretao od drveta do drveta, ali nije se predavao. Prije no što se spustila mrkla noć, uspio je stići do kanua. Bio je to kanu Chadbourneve bande. Ubacivši stvari, odgurnuo je čamac dalje u vodu i posljednjim se snagama i sâm bacio u nj. Nije imao pojma imali u kanuu veslo. Ležao je nepomično neko vrijeme. Struja ga je polako nosila nizvodno. Probudio se tek sljedećeg jutra. Ispijuskavši se malo vodom, osjećao se znatno bolje. Stigao je daleko. Struja ga je dobro nosila cijelu noć. Našavši veslo, počeo je lagano veslati. Pomogao mu je i vjetar koji je počeo puhati s leđa. Neko vrijeme je veslao, a onda se malo odmarao, jer ipak je zaključio da je precijenio svoje snage. Sumnjao je da će uspjeti sustići Taggertovu družinu koja je imala prednost od nekoliko sati. Neprestano ga je hvatao san, a nakon nekog je vremena i ogladnio. Bio je naprosto preslab da bi u nekom od pritoka uspio uhvatiti ribu, pa je radije legao i odmarao se. Bojao se da mu se rana ne upali, ali je ipak osjećao da je Georgia dobro obavila posao.

Već se polako spuštala noć, koja će, činilo se, biti sparna i teška. Na zapadu je ponekad i sjevnulo, a kišica je već polako sipila. Oko ponoći počelo je grmjeti. Jed je i dalje ležao u kanuu i pustio da ga nosi struja.

Negdje između ponoći i jutra na obali ugleda vatru. Sjedne i pokuša oštrim zaveslajima usmjeriti čamac prema obali. Bolovi su bili žestoki, ali nije popuštao, jer je znao da ne smije dopustiti da ga odnese jer će tada dulje morati pješaćiti. Veslao je svom snagom i kad je kanu zastrugao po dnu, on je iskočio. Uzeo je pušku i revolver i krenuo prema mjestu gdje je spazio vatru. Morao je pro-pješaćiti priličan komad puta. Teško je hodao, stalno je uzdisao i stiskao zube. Bio je na rubu snaga.

Stigavši do vatre, najprije je promotrio društvo iz obližnjeg žbunja. Revolveraš Bruce Lonehart je upravo nalijevao kavu u lončić, a Duke je pekao palačinke. Georgia je sjedila malo po-dalje i oblačila čizme. Već se razdanjivalo kad su obadvojica u isti čas opazili Jeda. Bacili su u isti tren sve iz ruku i posegnuli za oružjem, ali... sačmarica je raznosila sve što je bilo na nišanu, jednostavno im nije dao priliku da se snađu. Kad se sve stišalo, osjetio se samo miris baruta. Georgia mu je prišla suznih očiju.

— Oprosti što nisam prije stigao — rekao je. — Sad je sve iza nas.

Ona kimne.

— Da, Jede sad će sve biti dobro.

On se nasloni na nju, jer je jedva stajao na nogama. Za jedan sat krenuli su čamcem nizvodno. Jed je ležao udobno i bio je smiren. Georgia je upravljala veslom, pazeći da stalno budu na sredini rijeke. Ploveći tako mirno Big Muddyjem, krenuli su zapravo u novi zajednički život.

KRAJ

I. Mark

UROTA

Gomila muškaraca ispred postaje Pony Expressa u Fort Laramieju rasla je iz časa u čas. Svi su govorili u isto vrijeme tako da je vladala neopisiva gungula. Bill Taylor, predstavnik kompanije u Fort Laramieju, izišao je iz kuće uzaludno ih pokušavajući umiriti.

Odahnuo je tek kad je ugledao šerifa Baileya. Obrisao je znoj s čela promrmljavši sebi u bradu:

– Bruce je došao kao naručen.

Krenuo mu je u susret i srdačno se rukovao s njim.

– Što se to ovdje događa, Bill? – upitao ga je šerif.

– Ljudi su uzbuđeni jer očekuju novosti iz Senece. Jučer su u Washingtonu održani predsjednički izbori, pa su nestrpljivi da što prije saznaju rezultate glasanja. Mike je morao dojahati još prije tri sata Taylor je odgovorio i zabrinuto dodao:

– Samo da mu se nije što dogodilo.

Šerif je zamišljeno kimnuo. Dosad se nešto takvo nije događalo. Jahači Pony Expressa svakog su drugog dana stizali u Fort Laramie točno u deset sati, pa su se stanovnici naselja šalili da po njima mogu navijati satove.

– Mike Samuel jedan je od najboljih konjanika u čitavom kraju – podsjetio ga je Taylor.

To mi je poznato. Bio je moj pomoćnik prije nego što je počeo raditi za vas.

Odmahnuo je rukom i nastavio vedrije.

– Vjerojatno mu se putem konj

ozlijedio. Ne znam što bi ga drugo moglo zadržati.

– Nadaймо se da je tako, Bruce – uzdahnuo je Bill nastojeći odagnati zle slutnje.

Iako to nije želio pokazati, šerif nije bio ništa manje zabrinut. Slutio je da se dogodilo nešto nepredvideno.

– Bit će najbolje da mu krenem u susret.

Upravitelju postaje vidno je laknulo. Nadao se da će njegov prijatelj reći nešto takvo.

– Znao sam da se na tebe mogu osloniti, Bruce – rekao je drhtavim glasom.

– To mi je dužnost, Bill – podsjetio ga je šerif.

Okrenuo se i uputio prema svojoj kancelariji. Napunio je pljosku vodom, uzeo dvocijevku, te se zaputio prema štali. Osedlao je konja i uzjahao ga, a onda pojurio prema izlazu iz grada.

Uskoro se uvjerio da Taylorove crne slutnje nisu bile neosnovane. U daljini je ugledao osedlanog konja bez jahača. Preko sedla bile su prebačene mochile, bisage kakve koriste jahači Pony Expressa za prenošenje pošte. Pokušao se približiti konju, ali životinja je pojurila čim ga je ugledala.

Shvatio je da je trud uzaludan. osim toga, najvažnije je da pronade Mikea. Krenuo je dalje pažljivo promatrajući okolinu. Ni najmanji trag nije upućivao na Mikeovo prisustvo. Činilo se kao da je propao u zemlju.

U daljini se nazirao Scotts Bluff,

slavni usjek kojim se oduševljavalo na tisuće pionira dok su putovali oregonskim putem prema Kaliforniji ili novopronađenim nalazištima zlata u Montani. Prolaz, širok nešto više od kilometra, pružao je prekrasnu sliku. S lijeve strane uzdiže se sjenovito brdašće, a s desne gotovo okomita litica.

Potjerao je konja brže sluteći da će tamo otkriti ključ zagonetke. I uistinu, kad je dojahao do prolaza, ugledao je smeđu gomilu na suncem sprženoj travi.

Mike Samuel ležao je potpuno skvrčen. Lice mu je bilo iskrivljeno u užasnu grimasu, ruke čvrsto pritisnute na trbuhu, a na prstima se vidjela debela naslaga zgrušane krvi.

Šerif je shvatio da je mladić umro u užasnim mukama. Ubojice su ga pogodile metkom u trbuh želeći produžiti samrtnu agoniju. Očito su se naslađivali njegovom patnjom.

– Da mi je znati čije je to nedjelo – zaškripio je zubima Bruce. – Potrudio bih se da skapaju na isti način.

Iz razmišljanja ga prenu štopot. Dograbi dvocijevku i pogleda prema ulazu u prolaz. Prema njemu su se kotrljala troja kola.

Odložio je pušku i pojahao im u susret. Vozač prvih kola naglo je povukao uzde i volovi, upregnuti u kola, poslušno zastanu. Hitro se okrenuo i odnekud iz unutrašnjosti kola izvuče sačmaricu. Njegov primjer slijedila su i druga dvojica kočijaša.

Da bi pokazao da dolazi u dobroj namjeri, Bruce podigne desnu ruku. To ih je malo umirilo, ali su ga još uvijek nepovjerljivo gledali. Cijevi oružja spustili su tek za nekoliko centimetara.

– Zovem se Bruce Bailey. Šerif sam u Laramieju – predstavio se.

Da bi otklonio sumnju, razmaknuo je rever kaputa tako da su sva trojica mogla vidjeti šestorokraku metalnu zvijezdu. To je, očito, djelovalo, jer su muškarci odložili oružje. Na njima se jasno vidjelo da im je laknulo.

– Ja sam Adam Ruster, a ovo su moji prijatelji, Noel Cohen i Fred Parshing. Kao što vidite, zaputili smo se s obiteljima prema zapadu – rekao je vozač prvih kola.

Uzdahnuo je i dodao:

– Na to smo se, po svemu sudeći, odlučili u pravom trenutku.

Bruce je sa zanimanjem gledao gomilu čupavih glavica koje su izvirile ispod platna, a onda je začuo neki ženski glas i – glavice su nestale.

– Kako to mislite u pravom trenutku? – upitao je.

Vozač ga iznenađeno pogleda.

– Pa valjda znate što se događa, čovječe?

Shvativši da nije uputno na taj način razgovarati s predstavnikom zakona, dodade ljubaznije.

– Dolazimo iz Kentuckyja. Tamo samo što nije izbio građanski rat. Ljudi su se podijelili na pristalice i protivnike ropstva. Slično je i u drugim državama. Stoga smo odlučili da se s obiteljima preselimo u Wyoming. Koliko smo čuli, tamo gotovo nema doseljenika.

– Ali zato ima Indijanaca – nasmiješio se Bruce.

– Barem znamo protiv koga ćemo se boriti. Osim toga, i oni su ljudi, pa ćemo vjerojatno naći zajednički jezik. Zemlje je dosta za sve – žučljivo se umiješao u razgovor muškarac kojeg je Ruster predstavio kao Noela Cohena.

Smiješak je nestao s Bruceovog lica. I u Laramieju se moglo naslutiti da se nešto gadno sprema, no o tome nije htio s njima razgovarati.

– Da li ste, možda, putem sreli neke sumnjive tipove? – upitao ih je mijenjajući temu razgovora.

Ruster je bez oklijevanja odmahnuo glavom.

– Nismo vidjeli ni živu dušu, osim jahača Pony Expressa.

Šerif je naglo živnuo.

– Kad je to bilo?

– Rano ujutro. Zašto vas to zanima?

– Krenuo sam u potragu za njim jer se nije pojavio u Laramieju.

– Jeste li ga pronašli – upitao je Cohen.

Bruce je kimnuo i pokazao prema ulazu u tjesnac.

– Netko ga je ubio. Za to je očito imao mnogo razloga.

– Siroti mladić – prošaptao je Fred Parshing. – Bio je tako veseo. Projurivši kraj nas, doviknuo je da je Abraham Lincoln izabran za predsjednika.

– To je možda razlog zašto su ga uklonili. Nekome je očito bilo u interesu da se vijest o izboru Lincolna za predsjednika što duže prikriva – glasno je razmišljao šerif.

– Nije mi jasno što bi time postigli. Vijest o izborima se ionako ne može dugo prikrivati – začudio se Ruster njegovim riječima.

– To je točno, no i sami ste rekli da građanski rat samo što nije izbio. I jedni i drugi nadali su se pobjedi svoga predstavnika. Realno je za očekivati da će se sad od Unije odvojiti neke južnjake države. Dok ne učvrste svoje redove, dragocjenim je svaki trenutak. Očito su na to računali kad su odlučili ukloniti glasnika – objasnio im je Bruce.

– Da mi je samo znati tko je počinio to mučko ubojstvo – prosiktao je Cohen.

– Malo je vjerojatno da će se to ikad saznati – uzdahnuo je Ruster.

Šerif je dijelio njegovo mišljenje,

ali je ipak promrmlijao: – U životu je sve moguće.

Više nije želio gubiti vrijeme. Od farmera nije mogao ništa saznati što bi pomoglo da uđe u trag Mikeovim ubojicama, stoga je odlučio da se vrati u Laramie.

Stanovnike gradića potresla je vijest o smrti Mikea Samuela. Kao šerifov pomoćnik zadobio je njihovo povjerenje, a nakon toga, postavši konjanikom Pony Expressa, njegova je popularnost još više porasla, osobito među ženama. Svaka se djevojka potajno nadala da će jednog dana, kad se odluči smiriti i osnovati obitelj, Mike upravo nju odabrati za životnu družicu.

Nakon što je mladićevo tijelo predao mrtvozorniku, šerif je otišao do vijećnice u kojoj su upravo zasjedali gradski oci. Vijest o ubojstvu već se pročula te su ga svi u isto vrijeme saletjeli s gomilom pitanja. Opći metež prekinuo je gradonačelnik. Izvukavši revolver iz korica udarao je drškom po stolu sve dok se uzbuđeni duhovi nisu smirili.

– Što ste se tako razgalamili? Dozvolite čovjeku da dođe do riječi – ljutito je zagrmio.

Petorica muškaraca zašutješe. Shvatili su da njihovo ponašanje nije u skladu s časnom dužnošću koju obavljaju. Gradonačelnik se tek tada obratio šerifu.

– Ispričaj nam ukratko što se dogodilo, Bruce.

Šerif je slegnuo ramenima i mrzovoljno rekao:

– Nemam vam što pričati jer ste očito već čuli da su ga sredili.

– Čije je to maslo? – upitao je Peter Lansen iako je mogao znati da mu Bruce ne može na to odgovoriti.

– Ti malo, ali pametno! Zar miliš da je to Mikeu pisalo na čelu?

— podrugljivo je dobacio Isaac Brown, zvani Doc.

— Prestanite se svadati! To nam nimalo neće pomoći da otkrijemo Mikeove ubojice — prekinuo ih je gradonačelnik, te se ponovno obratio šerifu: — Nastavi, Bruce.

— Od početka sam sumnjao da se Mikeu nešto dogodilo. Kad sam ugledao njegova konja, moje su se sumnje pojačale. Pa ipak, nadao sam se da se nije dogodilo najgore. Mogao je pasti s konja, ili...

— Pa i sam znaš da je tako nešto naprosto nemoguće! Mike je bio najbolji jahač u čitavoj oblasti — žučljivo je dobacio Lansen.

Bruce je bio zaokupljen svojim razmišljanjima.

— Uskoro sam naišao na njegovo tijelo tako da više nije bilo sumnje — završio je.

— Zašto su to učinili? Koliko mi je poznato kompanija ne preuzima vrijednosne pošiljke, dakle pljačka kao motiv definitivno otpada — zamišljeno je promrmljao Sam Rolan, učitelj. Slovio je za najškolovanijeg čovjeka u Laramieju.

— Možda mu se netko želio osvetiti — ponovno se u razgovor umiješao Lansen, ali na njega više nitko nije obraćao pažnju. Svima je bilo poznato da Mike nema neprijatelja.

— Čini se da će njegove ubojice na kraju ipak proći nekažnjeno — uzdahnuo je gradonačelnik i dodao:

— Da mi je samo znati zašto su ga baš tamo napali.

— Odgovor na to je više nego jednostavan: poznato je da je Scotts Bluff idealno mjesto za nešto takvo — rekao je Doc, ali se istog časa ugrizao za jezik.

— Kako znaš da su ga tamo napali? — upitao je Lansen.

— A gdje bi se drugdje to moglo učiniti? Nisu ga valjda dočekali na

otvorenoj preriji? — nasmijsao se Doc.

Šerif se trgnuo kao da ga je netko probudio iz sna.

— Lansen je u pravu, Doc. Mogli su ga napasti negdje prije prolaza. Nisam nikome rekao da se to dogodilo kod Scotts Bluffa. Prema tome, ti si za to već i prije znao. Znači da si i ti umiješan u tu prijavu igr.

Prije nego su se zbunjeni gradski oci uspjeli snaći, Doc je zavukao ruku ispod sakoa. Bruce je tako nešto i očekivao. Uhvatio ga je za ruku i naglo je iskrenuo. Brown je vrisnuo i ispustio »derringer«.

— Konačno si otkriven, nitkove. Već duže vrijeme sumnjam na tebe, ali nisam imao nikakvih dokaza — prosiktao je šerif.

— Što sve to treba značiti? — zaprepašteno je prošaptao gradonačelnik koji se, kao ni ostali nije nadao takvom obratu.

— Ovaj kojot je zagriženi pristalica ropstva. Sa svojim istomišljenicima je, očito, planirao da Laramie preda pobunjenicima u ruke, no to mu na svu sreću nije uspjelo — kratko je objasnio Bruce.

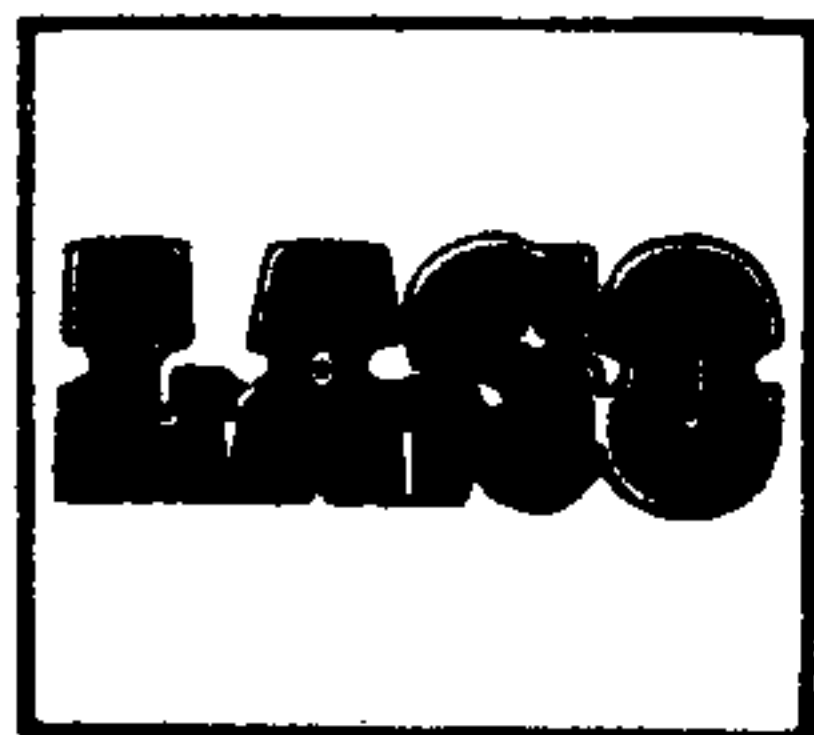
— Tko su preostali urotnici? — upitao je Rolan.

— Još ne znam, ali i to ću uskoro saznati — s mržnjom procijedi šerif. Po odlučnom izrazu njegova lica moglo se zaključiti da neće birati sredstva da dođe do istine.

Nataknuo je lisice na Brownove ruke i grubo ga povukao prema izlazu iz vijećnice. Za njim su krenuli gradonačelnik i tri člana gradskog vijeća. Jedino se Lansen još nije snašao.

— Da mi je to netko prije rekao, sigurno bih ga nazvao lašcem — zbunjeno je promućao, no na njega, kao i obično, više nitko nije obraćao pažnju.

U PRIPREMI:
Jane Mark:
NA PRAVOJ STAZI

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 7020 d, a za šest mjeseci 3510 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: SOUR »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-1216, za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00.

Uplata na devizni račun 30301 – 620 – 16 – 25731 – 3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačke banke, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 55.000 d, c/b stranica 40.000 d. Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 1973. od 26. XI 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

Marc Molitor:

CRNA SVILA

erotika

Uzbudljiva priča djevojke koja je željela doznati sve o seksu. Mi-
jenja muškarce, oslobada svoje tijelo, uživa, no napokon spoznaje
i drugu stranu tih uživanja.

**Potražite na kiosku novi broj
romana EROTIKA!**